

PHENO
HORIZON

JAKOŚĆ
SPOTKANIA
PRZESTRZEŃ
ROZWOJ
SPOŁECZEŃSTWO
MOŻLIWOŚCI
INTEGRACJA
WZROST
RÓWNOWAGA
KULTURA
RÓWNOWAGA
POTENCJAŁ
LUDZIE
WSPÓLPRACA
GOSPODARKA
INFRASTRUKTURA
ŚRODOWISKO
SZANSE

REWITALIZACJA

**PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY ZŁOCZEW
NA LATA 2016 –2023**

P R O J E K T

Unia Europejska
Fundusz Spójności

PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

Załącznik do Uchwały Nr ... Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia ...

Program rewitalizacji – inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) wieloletni program działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej, kulturowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Podstawę do sporządzenia niniejszego Programu Rewitalizacji stanowią w szczególności założenia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 opracowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego. Niniejszy dokument powstał z uwzględnieniem treści Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016) zatwierdzonych przez Ministra Rozwoju (Warszawa, 2 sierpnia 2016).

Określenie w Programie Rewitalizacji dla Gminy Złoczew na lata 2016-2023 kierunków działań jest warunkiem koniecznym dla pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach RPO Województwa Łódzkiego, w szczególności Osi Priorytetowej VI – Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu.

PHENO
HORIZON

Złoczew, 2016 roku

Projekt Programu Rewitalizacji dla Gminy Żłoczew na lata 2016-2023 jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014–2020 oraz ze środków budżetu państwa przyznanych w ramach konkursu dotacji na działania wspierające gminy w zakresie przygotowania programów rewitalizacji na terenie Województwa Łódzkiego.

opracowanie	PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY ŻŁOCZEW NA LATA 2016 - 2023
zamawiający	Gmina Żłoczew (ul. Szkolna 16, 98-270 Żłoczew)
umowa	81/2016 z dnia 22.06.2016 aneks z dnia 16.08.2016
wykonawca	PHENO HORIZON (OLP Sp. z o.o., ul. Narutowicza 34, Łódź)
zespół autorski	mgr Maciej S. Kowalczyk (kierownik zespołu) mgr inż. arch Małgorzata Grodzicka-Kowalczyk mgr Jakub Olczyk mgr inż. Natalia Cłapak mgr Wioletta Izdebska mgr Marcin Krzemiński
współpraca	Inspektor mgr Cecylia Frejek - planowanie i zagospodarowanie przestrzenne /Urząd Miejski w Żłoczewie Kierownik ds. inwestycji Urząd Miejski w Żłoczewie - mgr Wiktor Płóciennik Inspektor mgr Katarzyna Sufleta – rozwój lokalny /Urząd Miejski w Żłoczewie Podinspektor Włodzimierz Pieczyński –Komendant Komisariatu Policji w Żłoczewie Kierownik Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żłoczewie - Aleksandra Kowalska

Spis Treści

1. WPROWADZENIE	4
2. STRUKTURA PROGRAMU	7
3. REALIZACJA ZASADY PARTNERSTWA I PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ	8
3.1. MECHANIZMY WŁĄCZENIA GRUP INTERESARIUSZY W PROCES TWORZENIA PROGRAMU REWITALIZACJI	8
3.2. OPIS STOPNIA USPOŁECZNIAENIA PROCESU TWORZENIA PROGRAMU	11
3.3. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE	28
4. DIAGNOZA	30
4.1. DIAGNOZA ORAZ IDENTYFIKACJA SKALI I POTRZEB REWITALIZACJI - METODOLOGIA	30
4.2. OBSZAR WYSTĘPOWANIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH A OBSZAR REWITALIZACJI	31
4.3. DIAGNOZA SYTUACJI OBSZARU CAŁEJ GMINY	33
4.4. WYZNACZENIE OBSZARU KONCENTRACJI ZJAWISK KRYZYSOWYCH	41
4.5. WSKAZANIE OBSZARÓW ZABYTKOWYCH W OBSZARZE ZDEGRADOWANYM	45
4.6. TŁO DIAGNOZY POGŁĘBIONEJ	46
4.7. DIAGNOZA POGŁĘBIONA OBSZARU WYSTĘPOWANIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH DIAGNOZA SPOŁECZNA	– 58
4.8. WERYFIKACJA WYZNACZONEGO OBSZARU POD KĄTEM WYSTĘPOWANIA NEGATYWNYCH ZJAWISK	62
4.9. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI	65
4.10. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ OBSZARU	66
4.11. KONCENTRACJA	66
4.12. WIZJA OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU PROCESU REWITALIZACJI	68
5. CZĘŚĆ STRATEGICZNA	69
5.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU REWITALIZACJI	69
5.2. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU REWITALIZACJI	70
5.3. KIERUNKI DZIAŁAŃ PROGRAMU REWITALIZACJI	71
5.4. PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE – KRYTERIUM WYBORU PROJEKTÓW	72
5.5. PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE – PROJEKTY PODSTAWOWE	73
5.6. PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE – PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE	80
5.7. WSKAZANIE MIEJSC REALIZACJI PROJEKTÓW KLUCZOWYCH DLA WSPARCIA PROCESU REWITALIZACJI ..	81
5.8. WEWNĘTRZNA SPÓJNOŚĆ DZIAŁAŃ	85
5.9. POŻĄDANY STAN I CECHY ODDZIAŁYWANIA EFEKTÓW REWITALIZACJI	91
5.10. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA	92
5.11. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA	95
5.12. KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	95
5.13. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA	99
5.14. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA	101
5.15. KOMPLEKSOWOŚĆ	102
5.16. WDRAŻANIE PROGRAMU REWITALIZACJI	102
5.17. MONITOROWANIE PROCESU REWITALIZACJI	104
5.18. OCENA POSTĘPÓW OSIĄGANIA CELÓW PROGRAMU	106
5.19. SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY W OTOCZENIU	108
6. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU	110

1. WPROWADZENIE

Do najważniejszych założeń procesu rewitalizacji należy realizacja takich działań, w wyniku których – przy wykorzystaniu istniejącego w obszarze potencjału rozwiązane zostaną główne problemy wpływające na pogorszenie jakości życia na obszarze, zaburzające jego rozwój.

„Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.”

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

„Rewitalizacja - to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji”

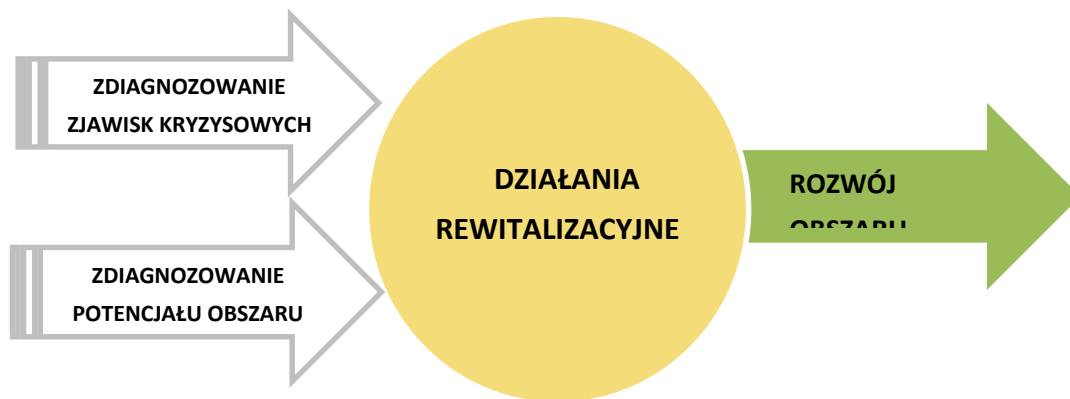
Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

Rewitalizacja to proces wieloletni, który winien wynikać z założeń dokumentów wyższego rzędu. Dzięki temu wszystkie ustalenia, jakie są podejmowane - uzupełniają się. Po wnikliwej diagnozie stanu obecnego, a co za tym idzie - ustaleniu obszarów problemowych, a nawet kryzysowych, można podjąć decyzję o wprowadzeniu działań naprawczych, które w dalszym okresie przyczynią się do wzrostu atrakcyjności danej gminy, co pozwoli na rozwój oraz będzie skutecznie przeciwdziałać pogłębianiu się zjawisk kryzysowych.

CELE REWITALIZACJI

Rewitalizacja jest procesem który ma na celu **ponowne ożywienie procesów** sfery gospodarczej i społecznej prowadzonym we współpracy samorządów, interesariuszy, mieszkańców, zainteresowanych przedstawicieli społeczności. Ta współpraca winna być stałym elementem polityki jaką prowadzi jednostka. Rewitalizacja ma za zadanie przeciwdziałać negatywnym procesom zlokalizowanym w obszarze jednostki oraz działać pobudzająco na wzrost atrakcyjności, jakości życia oraz możliwości rozwoju.

Aby kompleksowo zdiagnozować czynniki kryzysowe jakie wstępują na danym obszarze, należy przeanalizować cztery główne aspekty jego funkcjonowania:

Obszary wskazane do prowadzenia działań rewitalizacyjnych są obszarami co najmniej znaczącymi dla rozwoju obszaru. Ich specyfika musi zapewnić wpływ efektów realizacji projektów rewitalizacyjnych na obszary zdiagnozowane jako kryzysowe w skali gminy. Efektem tych projektów musi być zminimalizowanie lub co najmniej zatrzymanie postępu zjawisk kryzysowych.

Obszary wybrane do rewitalizacji są sferami najbardziej ubogimi, dotkniętymi kryzysem, problemowymi, które dla poprawy warunków funkcjonowania danej jednostki muszą zostać poddane działaniom ulepszającym.

Zadaniem twórców programu rewitalizacji jest szczegółowa diagnoza problemów badanego obszaru, zdefiniowanie głównych problemów zaburzających jego prawidłowe funkcjonowanie oraz wskazanie kierunku działań naprawczych z określeniem projektów priorytetowych.

Z uwagi na fakt, iż głównym beneficjentem efektów działań jest społeczność zamieszkująca dany obszar – niezwykle istotne jest zaangażowanie przedstawicieli różnych grup – jako współtwórców i głównych konsultantów programu.

2. STRUKTURA PROGRAMU

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Minister Rozwoju, Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.) określają zasady tworzenia programów rewitalizacji określając jednocześnie ich minimalną zawartość. **Program Rewitalizacji dla Gminy Złoczew na lata 2016-2023 zawiera wszystkie treści wskazane w dokumencie Wytycznych.** W poniższej tabeli wskazano zawartość niniejszego programu:

Tabela 1 – Zawartość Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023 (opracowanie własne)

WYMAGANE TREŚCI	ROZDZIAŁ
a. opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy;	4.3, 5.15
b. diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych;	4
c. zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji, tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia;	4.4
d. wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji);	4.12
e. cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk;	5.1-5.2
f. listę planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji;	5.5
g. charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową;	5.6
h. mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji;	5.10-5.14
i. indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w lit. f oraz g, z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE);	5.12
j. mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji;	3
k. system realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji;	5.16
l. system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.	5.17

3. REALIZACJA ZASADY PARTNERSTWA I PARTYCYPACJI SPOŁECZNEJ

3.1. MECHANIZMY WŁĄCZENIA GRUP INTERESARIUSZY W PROCES TWORZENIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Czy program rewitalizacji opisuje mechanizmy włączenia różnych grup interesariuszy (mieszkańcy, społeczność obszarów rewitalizacji, użytkownicy obszaru, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe etc.) w proces rewitalizacji na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie)? - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 22.

Głównym efektem, jaki powinien zostać osiągnięty w procesie rewitalizacji jest poprawa standardów życia mieszkańców danego obszaru. Dla osiągnięcia założonego celu niezbędne jest włączenie do całego procesu interesariuszy, do których adresowany jest program. Dzięki takim działaniom, możliwe jest trafne zdefiniowanie problemów z jakimi na co dzień spotykają się użytkownicy obszaru oraz sformułowanie jakie są ich potrzeby.

Partycypacja publiczna (społeczna) to uczestnictwo obywateli w procesie zarządzania publicznego. Konglomerat metod i mechanizmów, które różnią się zakresem wpływu mieszkańców (także zrzeszonych) na podejmowane decyzje zależy od gotowości władz publicznych do uznania mieszkańców jako współzrządzających. Partycypacja ma charakter stopniowalny – od informowania, wyjaśniania decyzji, konsultowania do wypracowywania wspólnych decyzji i delegowania zadań.

Paweł Orłowski, w latach 2011-2015 Wiceminister Rozwoju Regionalnego, I Regionalne Forum Eksperckie, Łódź, luty 2016, organizator: PHENO HORIZON (za Zielona Księga Wsparcia Partycypacji Publicznej w Polsce, ISP W-wa 2013)

Program Rewitalizacji Gminy Złoczew realizuje zasadę partnerstwa i partycypacji społecznej poprzez angażowanie interesariuszy na każdym z etapów jego tworzenia:

- przygotowania (w tym diagnozowania problemów),
- tworzenia założeń programu,
- wdrażania programu a następnie monitorowania efektów.

Ważnym aspektem realizacji programu będzie stworzenie możliwości realizacji przedsięwzięć w ramach programu w partnerstwie. Partnerami w procesie mogą być: mieszkańcy i odwiedzający gminę **użytkownicy obszaru** rewitalizacji, **organizacje pozarządowe**, **partnerzy instytucjonalni**, **inwestorzy prywatni**.

Niniejszy Program adresowany jest głównie do mieszkańców Gminy Złoczew i to oni zostali w najwyższym stopniu zaangażowani w proces tworzenia dokumentu. Jednakże pod uwagę brane były również opinie interesariuszy, którzy ściśle są związani z gminą – z powodów innych niż miejsce

zamieszkania. Proces partycypacji społecznej został zaplanowany w sposób zapewniający **możliwość uczestnictwa interesariuszy na każdym etapie procesu rewitalizacji** – na etapie przygotowywania, prowadzenia a także oceny wyników procesu rewitalizacji.

Zastosowano następujące mechanizmy włączenia grup interesariuszy w proces tworzenia programu:

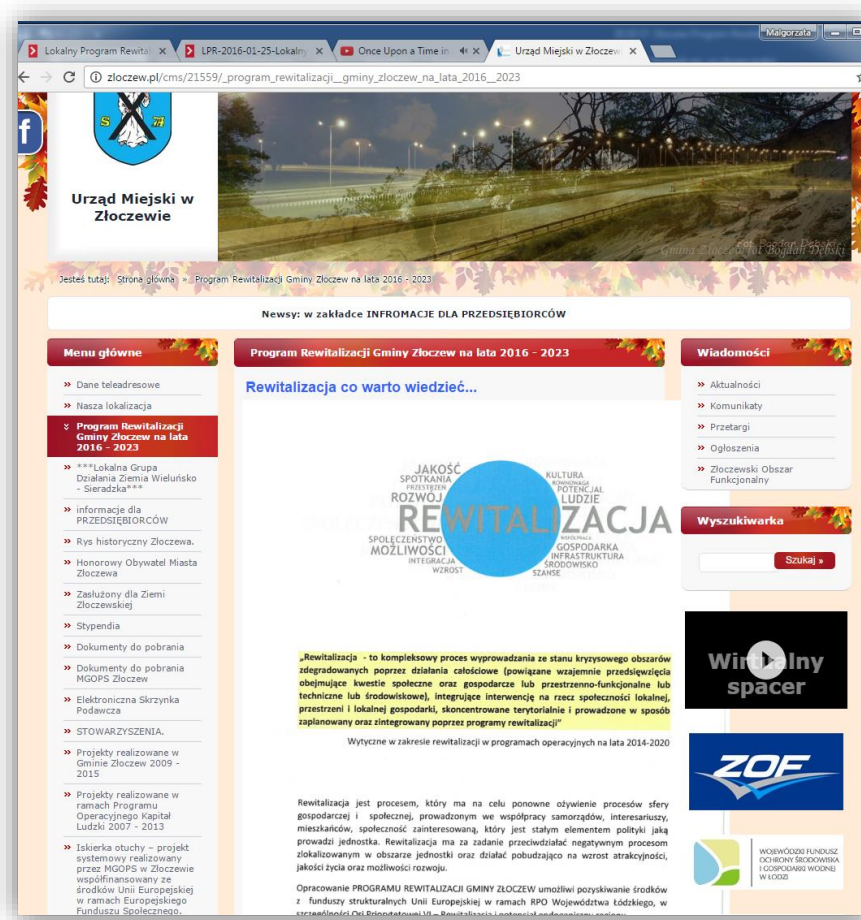
- akcja informacyjna dotycząca aktualnego stanu prac prowadzona w kanałach informacyjnych gminy na każdym etapie procesu rewitalizacji,
- wykorzystanie techniki partycypacji społecznej - badania ankietowego,
- wykorzystanie techniki partycypacji społecznej – spotkania konsultacyjnego,
- wykorzystanie techniki partycypacji społecznej – spaceru badawczego.

Dzięki zastosowaniu powyższych metod w proces udało się zaangażować szeroką grupę interesariuszy procesu: mieszkańców i użytkowników obszaru, społeczność obszarów rewitalizacji, przedsiębiorców – na każdym z etapów tworzenia programu.

RYC 1 - Projekt zaproszenia zachęcającego mieszkańców do uczestnictwa w konsultacjach programu (źródło: mat. gminy)

RYC 4 – Zakładka dotycząca prowadzonego procesu rewitalizacji na stronie internetowej gminy (źródło: www.zloczew.pl)

3.2. OPIS STOPNIA USPOŁECZNIA PROCESU TWORZENIA PROGRAMU

Czy program rewitalizacji zawiera opis procesu przygotowania dokumentujący udział w nim różnych grup interesariuszy w taki sposób, by możliwe było zweryfikowanie i ocena stopnia osiągniętego uspołecznienia? - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 23.

Poniżej przedstawiono opis procesu przygotowania programu rewitalizacji ze wskazaniem na udział w nim różnych grup interesariuszy.

Z uwagi na specyfikę niniejszego Programu dobrano następujące techniki konsultacji społecznych: badanie ankietowe, spotkanie konsultacyjne, spacer badawczy. Szczegółowy opis technik zawarto w tabeli poniżej.

TECHNIKA	OPIS METODY	UZASADNIENIE WYBORU TECHNIKI	UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA
----------	-------------	------------------------------	----------------------

ETAP OPRACOWYWANIA ZAŁOŻEŃ PROGRAMU

SPOTKANIE INFORMACYJNE	<p>Metoda polega na przeprowadzeniu odpowiednio przygotowanego merytorycznie spotkania bezpośredniego z mieszkańcami i interesariuszami procesu, umożliwiając im zapoznanie się z problemami, ograniczeniami i możliwymi rozwiązaniami.</p> <p>Metoda pozwala na wyjaśnienie mieszkańcom złożonych zagadnień dotyczących realizacji procesu, ukazanie zakładanych efektów planowanych działań.</p>	<p>Potrzeba prezentacji planowanych działań i omówienia ich z interesariuszami. Możliwość wystuchania uwag i propozycji mieszkańców dotyczących proponowanych rozwiązań.</p>	<p>Technika zapewnia otwarty udział mieszkańców. Zapewniona jest także pełna dostępność informacji o prowadzonym procesie.</p>
SPOTKANIE KONSULTACYJNE - WARSZTAT STRATEGICZNY	<p>Metoda polega na przeprowadzeniu spotkania z interesariuszami procesu, umożliwiając im uczestnictwo w ocenie wypracowanych rozwiązań oraz ich weryfikację.</p> <p>Metoda zapewnia faktyczny udział interesariuszy procesu (mieszkańców, przedsiębiorców, lokalnych liderów) w pracach nad danym problemem. Dzięki jej zastosowaniu wykorzystana jest wiedza mieszkańców i zweryfikowane są ich realne potrzeby.</p>	<p>Potrzeba prezentacji planowanych działań z jednoczesnym poznaniem opinii interesariuszy na temat wypracowywanych rozwiązań.</p>	<p>Technika zapewnia otwarty udział interesariuszy procesu w pracach nad programem, skorzystanie z ich wiedzy, silne ich zaangażowanie oraz weryfikację realnych potrzeb.</p>

ETAP WDRAŻANIA PROGRAMU

działania planowane

KONFERENCJA PODSUMOWUJĄCA	<p>Zorganizowanie spotkania w formie konferencji z udziałem ekspertów i zaangażowanych przedstawicieli Urzędu Miasta (organizatorów procesu) umożliwi przedstawienie całości wypracowanego planu prac oraz pozwoli na prezentację planowanych efektów.</p>	<p>Forma konferencji, do uczestnictwa w której zaproszone będą grupy interesariuszy zaangażowane w proces pozwoli na wzmocnienie rangi procedowanego procesu, będzie miała charakter „nobilitujący” osoby w niego zaangażowanie.</p>	<p>Technika zapewnia otwarty udział interesariuszy procesu w pracach nad programem, rodzaj wyróżnienia i podziękowania wszystkim zaangażowanym w proces na dotychczasowym etapie jego prowadzenia.</p>
----------------------------------	--	--	--

Poniżej opis przeprowadzonych wybranych działań z zakresu partycypacji społecznej:

technika: **BADANIE ANKIETOWE** / ETAP: DIAGNOZA

Badanie zostało przeprowadzone dwuetapowo na łącznej grupie 40 mieszkańców i odwiedzających Gminę Złoczew. Pierwszy etap badania realizowano w trakcie trwania spotkania konsultacyjnego dotyczącego problematyki rewitalizacji, jakie odbyło się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Złoczewie w dniu 25. lipca 2016 roku. Etap drugi przeprowadzono w formie badania terenowego w przestrzeni publicznej gminy. Respondentami byli interesariusze procesu. Przepytani byli głównie mieszkańcy gminy, ale również zainteresowani, którzy związani są z gminą, w inny sposób niż miejscem zamieszkania. Obecność ankietowników w terenie spotkała się z dużym zainteresowaniem, co świadczy o potrzebie prowadzenia działań. Ankietowani chętnie odpowiadali na pytania oraz zaznajamiali się z propozycjami Urzędu Miasta w Złoczewie oraz podawali swoje propozycje działań rewitalizujących. Wyniki badania przedstawiono w dalszej części dokumentu.

Wnioski wypracowane podczas badania ankietowego zostały wzięte pod uwagę na dalszych etapach tworzenia programu.

FOT 1 - Badanie ankietowe w terenie (fot. własna)

FOT 2 - Badanie ankietowe w terenie (fot. własna)

technika: **SPOTKANIE INFORMACYJNE** / ETAP: DIAGNOZA

Dnia 25 lipca 2016 roku w Urzędzie Miejskim w Złoczewie odbyło się spotkanie informacyjne, dotyczące tworzonego *programu*. Na spotkanie zaproszeni zostali lokalni liderzy, przedsiębiorcy, mieszkańcy oraz inni zainteresowani. Informacja dotycząca spotkania została odpowiednio wcześniej zamieszczona na portalu www.zloczew.pl oraz w formie plakatów rozmieszczonych na terenie gminy. Spotkanie rozpoczęło się powitaniem zebranych przez Panią Burmistrz Złoczewa Jadwigę Sobańską, która krótko wprowadziła zebranych w tematykę spotkania. Następnie główny doradca firmy PHENO HORIZON – Maciej S. Kowalczyk, dla dobrego zrozumienia kwestii związanych z procesem jakim jest REWITALIZACJA, przybliżył podstawy jego działania oraz wyjaśnił dokładnie formę funkcjonowania Programu Rewitalizacji RPO WŁ 2014 – 2020, tym samym rozwiewając wszelkie wątpliwości wszystkich uczestników spotkania.

W dalszej części spotkanie zostało uzupełnione o prace o charakterze warsztatowym. Do prowadzących tę część spotkania dołączyła Małgorzata Kowalczyk (PHENO HORIZON), wprowadzając aktywny udział zebranych interesariuszy. W efekcie została wypracowana warsztatowa wersja analizy SWOT, która pokazała jakie mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia, jakie widzą mieszkańcy w gminie Złoczew. Tworzenie analizy, dało możliwość wypowiedzenia się, każdemu z zainteresowanych, a co więcej przyczyniła się do powstania nowych propozycji projektów. Technika pozwoliła również na ocenę zaproponowanych przez urząd miasta projekty oraz zaproponowanie nowych, co również dało impuls do intensywnej dyskusji między zebranymi.

Poniżej plan przebiegu spotkania:

CZĘŚĆ I WPROWADZENIE	wprowadzenie oraz przywitanie gości Burmistrz Złoczewa – Jadwiga Sobańska
CZĘŚĆ II WARSZTAT	warsztat ekspercki SWOT PLUS dla Programu Rewitalizacji weryfikacja wyników badań zespół PHENO HORIZON przedstawienie wyników badań Maciej S. Kowalczyk - PHENO HORIZON
CZĘŚĆ III PODSUMOWANIE	podsumowanie wyników diagnoz i analiz prezentacja obszaru zdegradowanego Małgorzata Grodzicka – Kowalczyk - PHENO HORIZON

Lista uczestników spotkania:

1. P. Jadwiga Sobańska – Burmistrz Złoczewa,
2. P. Andrzej Konieczny – przewodniczący Rady Miejskiej w Złoczewie,
3. P. Halina Żarnicka – wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej w Złoczewie,
4. P. Katarzyna Sufleta – Inspektor ds. promocji i rozwoju lokalnego - Urząd Miejski w Złoczewie,
5. P. Bogusława Kobyłt – radna Rady Miejskiej w Złoczewie,
6. P. Halina Sosin – radna Rady Miejskiej w Złoczewie,
7. P. Anita Szremska – sekretarz - Urząd Miejski w Złoczewie,
8. P. Halina Wiśniewska – członek zarządu Samorządu Mieszkańców Złoczewa,
9. P. Zdzisław Ostenda - członek zarządu Samorządu Mieszkańców Złoczewa,
10. P. Edward Szewczyk – Prezes OSP w Złoczewie,
11. P. Jacek Mucha,
12. P. Bogdan Bodawacz,
13. P. Zdzisław Makowczyński,
14. P. Ludwik Lis

oraz

15. Maciej S. Kowalczyk - Główny Doradca PHENO HORIZON,
16. Małgorzata Grodzicka – Kowalczyk - Główny Projektant PHENO HORIZON,
17. Natalia Czapak – Doradca PHENO HORIZON

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ŻŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

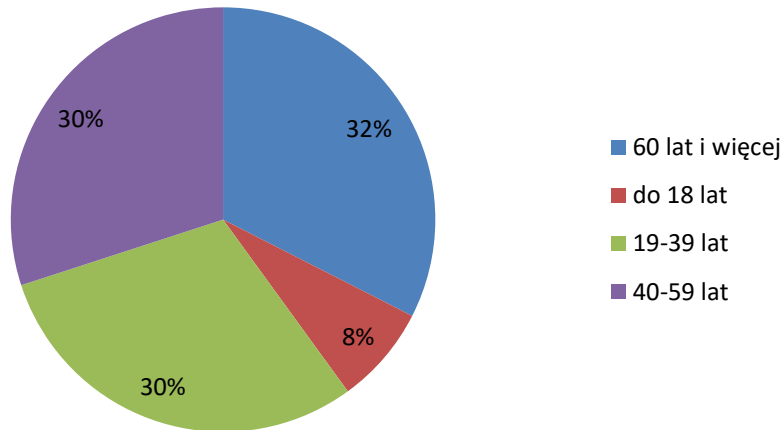

FOT 3 – Spotkanie konsultacyjne (fot własna)

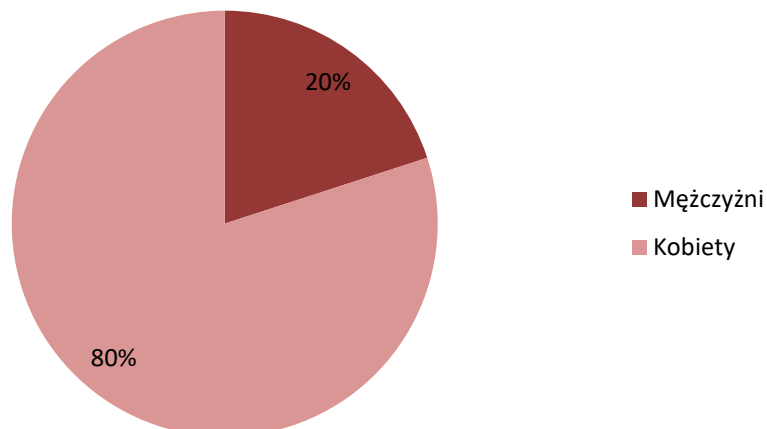
FOT 4 - Spotkanie konsultacyjne (fot własna)

W badaniu brało udział 40 osób: 3 osoby w wieku do 18 lat, 12 osób w wieku 19-39 lat, 12 osób w wieku 40-59 lat oraz 13 osób w wieku 60 lat i więcej.

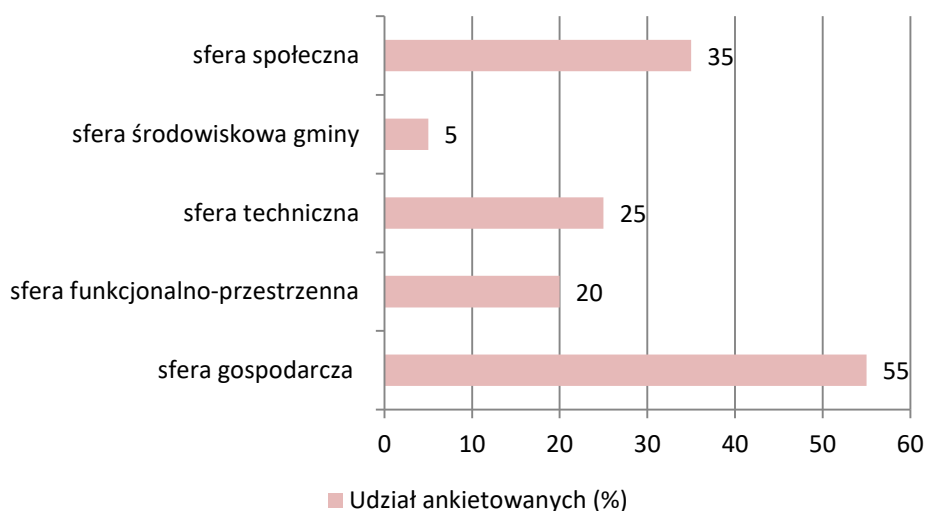
RYC 5 – Badanie ankietowe - liczebność respondentów wg grup wiekowych (oprac. własne)

Wśród respondentów przeważały kobiety (80%) nad mężczyznami (20%).

RYC 6 - Badanie ankietowe - Struktura płci respondentów (oprac. własne)

W badaniu 80% ankietowanych przyznało, że ważny jest dla nich komfort życia, 15% określiło siebie jako osoby zaangażowane w sprawy lokalne, 75% mieszkańców – jako patriotów uczestniczących w życiu gminy i regionu. Zapytani o negatywne zjawiska występujące na obszarze Gminy Żłoczew respondenci wskazywali przede wszystkim: problemy w sferze gospodarczej (55% respondentów), w sferze funkcjonalno-przestrzennej (20%) oraz w sferze technicznej (25%). Dość dobrze oceniony został stan środowiska gminy, problemy w tej sferze dostrzegło zaledwie 5 % ankietowanych. Dodatkowo 35% pytanych wskazało na istnienie dodatkowych problemów zaliczanych do sfery społecznej – wskazywano głównie na brak miejsc, gdzie mieszkańcy mogliby spędzać czas wolny, spotykać się i integrować (typu zagospodarowane ogólnodostępne przestrzenie, świetlice, tereny przy placówkach oświatowych, obiekty sportowe itp.).

RYC 7 - Wskazanie skali dostrzeganych problemów w podziale na sfery - udział procentowy ankietowanych dostrzegających problem w danej sferze

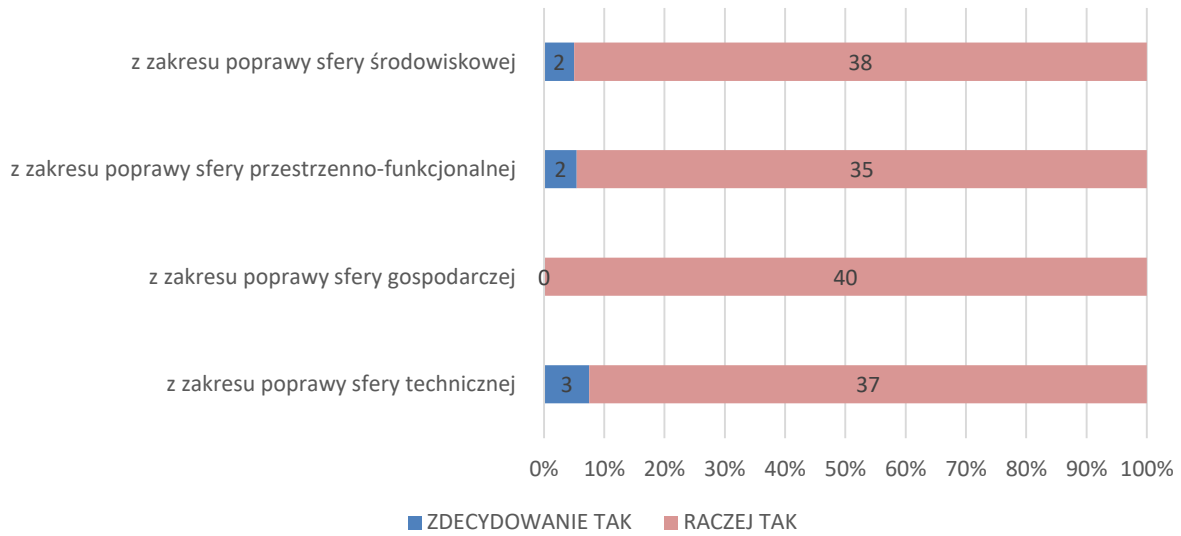
Następnie respondenci zostali poproszeni o dokonanie oceny potrzeby realizacji projektów zaproponowanych przez Gminę Żłoczew. Wszystkie propozycje okazały się spełniać oczekiwania respondentów. Jako „bardzo potrzebne” lub „potrzebne” ocenione zostały projekty w podziale na sfery:

WSKAZANIE SFER PROBLEMOWYCH WRAZ Z PROPOZYCJĄ ROZWIĄZAŃ	OCENA POTRZEBY PROWADZENIA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH	
	ZDECYDOWANIE	RACZEJ
	TAK	TAK
z zakresu poprawy sfery technicznej gminy: — rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Żłoczewie — budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w mieście Żłoczewie	3 OS	37 OS

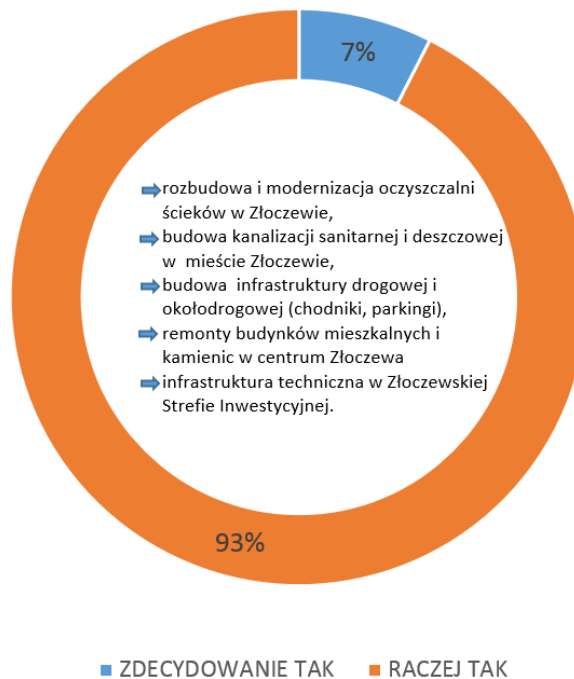
PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

WSKAZANIE SFER PROBLEMOWYCH WRAZ Z PROPOZYCJĄ ROZWIĄZAŃ	OCENA POTRZEBY PROWADZENIA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH	
	ZDECYDOWANIE TAK	RACZEJ TAK
<ul style="list-style-type: none"> — budowa infrastruktury drogowej i okołodrogowej (chodniki, parkingi) — remonty budynków mieszkalnych i kamienic w centrum Złoczewa — infrastruktura techniczna w Złoczewskiej Strefie Inwestycyjnej, 		
<p>z zakresu poprawy sfer gospodarczej gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — stworzenie warunków rozwoju gospodarczego poprzez odtworzenie historycznego układu miasta z rynkiem, — budowa drogi łączącej węzeł „Złoczew” z drogą ekspresową S8, — uruchomienie Złoczewskiej Strefy Inwestycyjnej, 		40 OSÓB
<p>z zakresu poprawy sfer przestrzenno-funkcjonalnej gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rozbudowa sieci ciepłowniczej — inwestycja w OZE - solary, 	2 OS	35 OS
<p>z zakresu poprawy sfer środowiskowej gminy:</p> <ul style="list-style-type: none"> — projekt: „Rewitalizacja centrum miasta z odtworzeniem historycznego układu urbanistycznego (odtworzeniem rynku)”, — projekt: „Rewaloryzacja zespołu Pałacowo- Pakowego wraz z odtworzeniem zniszczonej substancji parku”, — budowa placów zabaw, skateparku, — modernizacja stadionu w Złoczewie, — rewitalizacja parków, — rewaloryzacja i adaptacja obiektów zabytkowych, — rewaloryzacja zespołu klasztorного oo. Bernardynów (obecnie Mniszek Kamedułek), — remont Kościoła pw. Św. Andrzeja Ap. w Złoczewie wraz z zagospodarowaniem terenu wokół, — remont Strażnicy wraz z zagospodarowaniem terenu wokół, — rewitalizacja budynków przypałacowych. 	2 OS	38 OS

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

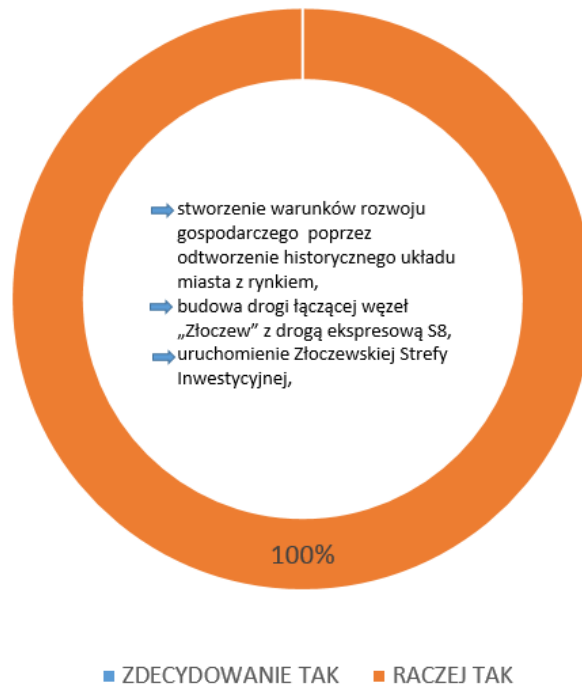

RYC 8 – Badanie ankietowe - ocena potrzeby prowadzenia działań rewitalizacyjnych w poszczególnych sferach

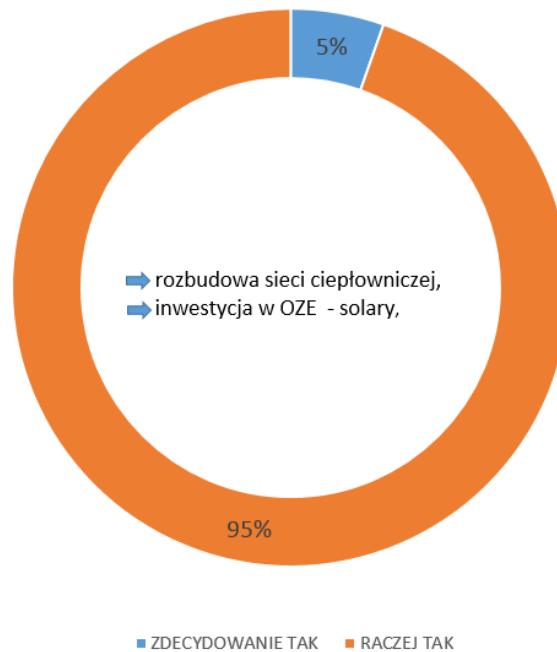

RYC 9 - Badanie ankietowe - ocena potrzeby prowadzenia działań rewitalizacyjnych z zakresu poprawy sfery technicznej

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

RYC 10 - Ocena potrzeby prowadzenia działań rewitalizacyjnych z zakresu poprawy sfery gospodarczej

RYC 11 - Ocena potrzeby prowadzenia działań rewitalizacyjnych z zakresu poprawy sfery środowiskowej

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

RYC 12 - Ocena potrzeby prowadzenia działań z zakresu poprawy sfery funkcjonalno-przestrzennej

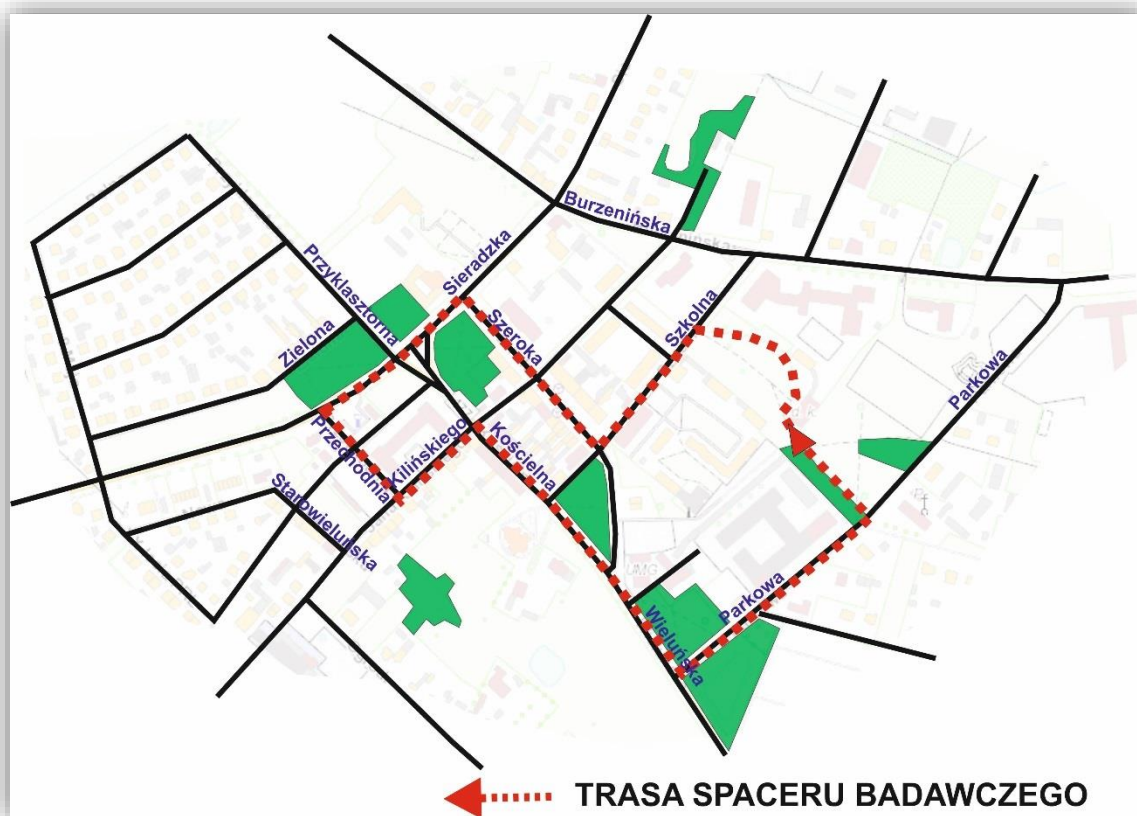
Wnioski wypracowane podczas spotkania informacyjnego zostały wzięte pod uwagę na dalszych etapach tworzenia programu.

technika: **WIZJA TERNOWA + SPACER BADAWCZY** / ETAP: DIAGNOZA

Spacer badawczy mający na celu zbadanie przestrzeni gminy oraz zebranie opinii uczestników przestrzeni miał miejsce we wrześniu 2016 roku. Spacer przygotowany został i był moderowany przez ekspertów PHENO HORIZON. Spacer podzielony został na etapy, trasy poszczególnych spacerów zostały szczegółowo opracowane jako uwzględniające obszary problemowe zgłoszone na wcześniejszych etapach prac. Podczas spaceru dokonano wizji lokalnej miejsc wskazywanych jako wymagających interwencji a także przeprowadzono rozmowy z napotkanymi użytkownikami przestrzeni.

Po dokonaniu analizy wyników jako cel główny spaceru badawczego przyjęto badanie stanu przestrzeni publicznych w centralnej części miasta Złoczewa. Trasa spaceru prowadziła w obszarze w obrębie ulic: Opłotki, Ogrodowa, Cmentarna, Działkowa, Burzenińska, Spółdzielcza, Błaszowska, Sieradzka, Lututowska. Celem było zdobycie informacji na temat stanu przestrzeni publicznych w mieście oraz zbadanie ich znaczenia dla mieszkańców. Poniżej przedstawiono schemat przebiegu trasy spaceru badawczego.

RYC 13 – Schemat trasy spaceru badawczego (oprac. własne)

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

FOT 5 – Wizja terenowa - zdegradowana zielona przestrzeń publiczna w centralnej części miasta (fot. własna)

FOT 6 – Wizja terenowa - zdegradowana zielona przestrzeń publiczna w centralnej części miasta w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej (fot. własna)

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

FOT 7 – Wizja terenowa - zdegradowana przestrzeń publiczna w centralnej części miasta w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej (fot. własna)

FOT 8 – Wizja terenowa - stan zabudowy w centralnej części miasta w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej (fot. własna)

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

FOT 9 – Wizja terenowa - stan przestrzeni w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej w strefie konserwatorskiej (fot. własna)

FOT 10 – Wizja terenowa - stan nawierzchni w strefie konserwatorskiej w centralnej części miasta (fot. własna)

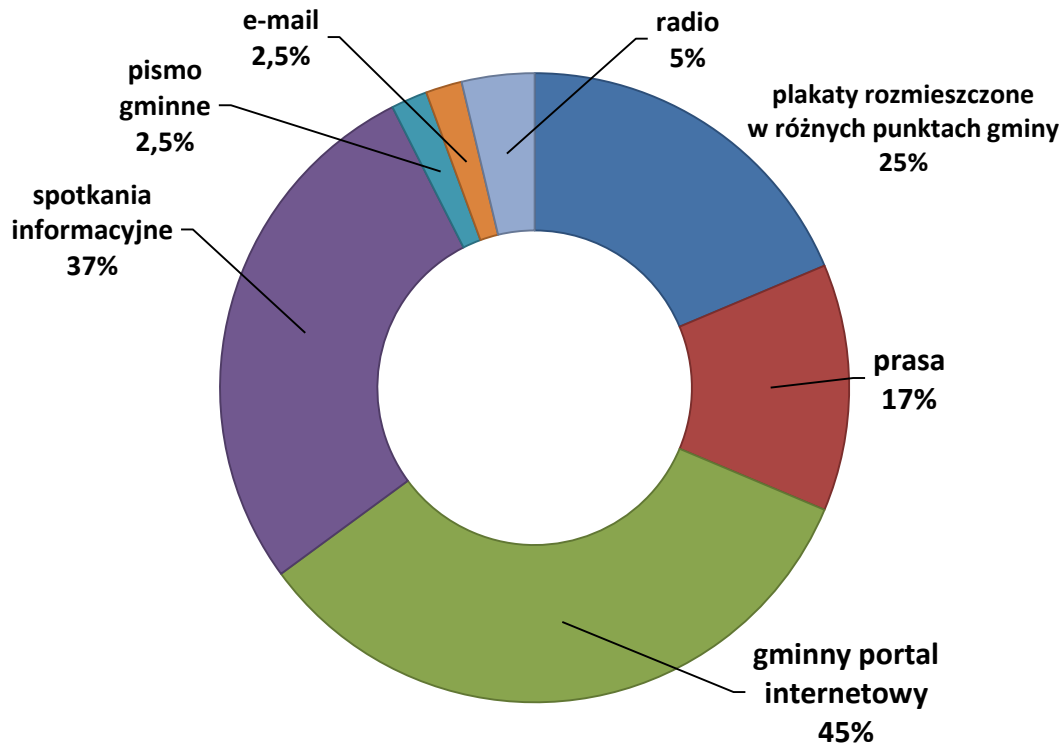
FOT 11 – Wizja terenowa - stan zabudowy usługowej w centralnej części miasta (fot. własna)

Wnioski wypracowane podczas spaceru badawczego zostały wzięte pod uwagę na dalszych etapach tworzenia programu.

3.3. DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE

Niezbędnym elementem tworzenia i realizacji Programu Rewitalizacji, jest komunikacja społeczna na wszystkich jego etapach. Takie działania pozwalają na aktywny udział interesariuszy programu, zaangażowanie się społeczności w działanie oraz współpracę przy jednoczesnym ujęciu najważniejszych potrzeb oraz problemów z jakimi spotykają się na co dzień.

Na etapie prowadzenia badań we ramach projektu zapytano mieszkańców o preferowane kanały komunikacji, jakimi powinny być przekazywane informacje dotyczące procesu. Według przeprowadzonej ankiety, w której wzięło udział 40 interesariuszy, aż 45% stwierdziło, że najlepszą drogą komunikacji będzie **gminny portal internetowy**. Jest to bardzo pozytywne zjawisko, które tylko potwierdza zainteresowanie mieszkańców oraz częste odwiedzanie portalu gminy Złoczew. Drugim najbardziej pożądanym sposobem komunikacji było **spotkanie konsultacyjne**. Uczestnicy ankiety podkreślali, że jest to najlepszy sposób, aby każdy zainteresowany dowiedział się o szczegółach postępów oraz miał możliwość dyskusji publicznej oraz wyjaśnienia ewentualnych wątpliwości. Również liczne odpowiedzi wskazywały na **plakaty** rozmieszczone na terenie całej gminy oraz informację zamieszczoną w **lokalnej prasie**. Wśród ankietowanych znalazły się również pojedyncze propozycje informacji w postaci wiadomości e-mail, gminnego pisma lub ogłoszenia w radiu.

RYC 14 – Badanie ankietowe - preferowane przez mieszkańców metody komunikacji w ramach procesu rewitalizacji
(opracowanie własne)

Po analizie wyników badania jako **podstawowe formy komunikacji** z uczestnikami procesu przyjęto:

- **promocję w sieci Internet** (np. ogłoszenia w gminnym portalu internetowym www.zloczew.pl oraz za pośrednictwem strony gminy w portalu społecznościowym),
- **kampanię OOH – out of home** (np. plakaty rozmieszczone w widocznych miejscach na terenie gminy Złoczew),
- **organizację spotkań** konsultacyjno – informacyjnych.

Powyższe działania mogą być prowadzone równocześnie bądź uzupełnianie innymi – w zależności od potrzeb zdiagnozowanych na etapie realizacji programu.

4. DIAGNOZA

4.1. DIAGNOZA ORAZ IDENTYFIKACJA SKALI I POTRZEB REWITALIZACJI - METODOLOGIA

Diagnoza będąca przedmiotem prac nad niniejszym Programem ma na celu aktualizację zasięgu obszarów wymagających podjęcia interwencji w pierwszej kolejności oraz przeprowadzenie analiz zgodnie z uaktualnionymi wytycznymi w tym zakresie. W szczególności diagnoza zawiera pogłębioną analizę kwestii społecznych co pozwala na przygotowanie działań rewitalizacyjnych o kompleksowym charakterze i szerszym oddziaływaniu. Gwarantuje to zarówno skuteczność jak i trwałość projektów rewitalizacyjnych. Celem przeprowadzonej diagnozy jest wskazanie obszaru występowania zjawisk kryzysowych z zachowaniem następującej kolejności badań:

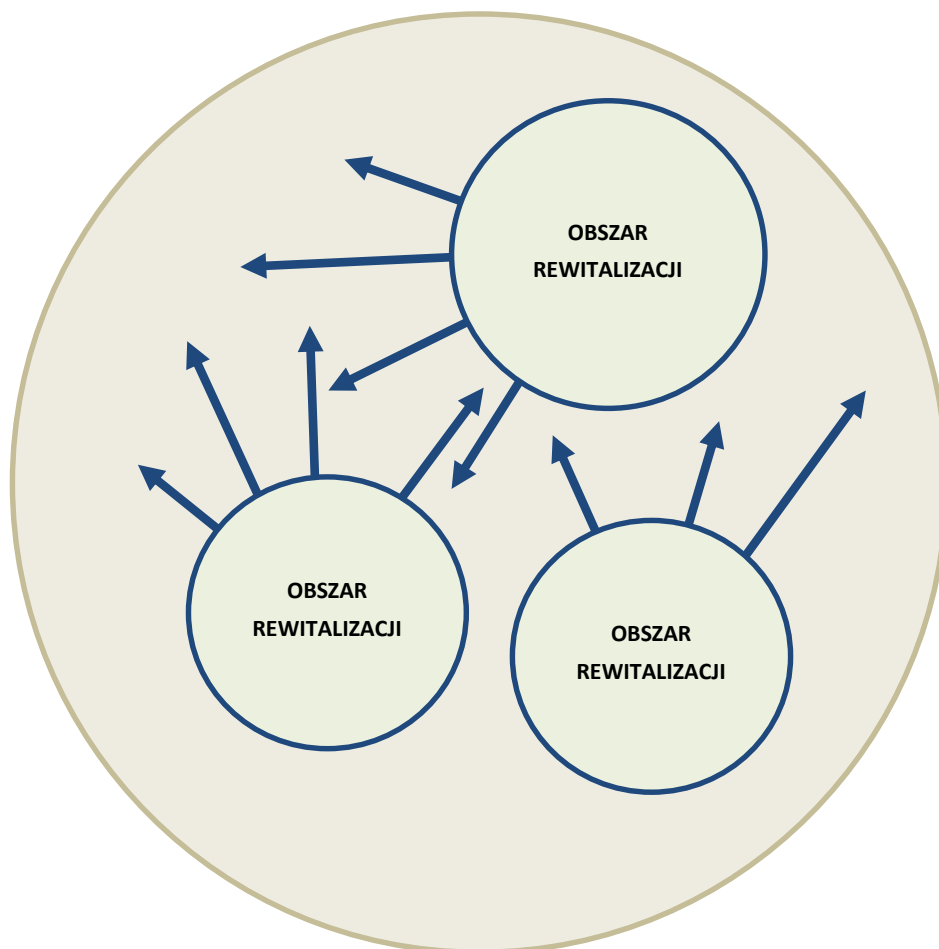
OPIS WYNIKÓW PRAC DIAGNOSTYCZNYCH

Diagnoza zawiera analizę szeregu danych statystycznych pozyskanych z wielu źródeł, a w tym m.in. danych Urzędu Miejskiego w Złoczewie, Głównego Urzędu Statystycznego, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złoczewie, Komisariatu Policji w Złoczewie oraz danych uzyskanych za pomocą narzędzi wykorzystanych podczas przeprowadzonego procesu partycypacji społecznej.

4.2. OBSZAR WYSTĘPOWANIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH A OBSZAR REWITALIZACJI

Metodologia opracowania niniejszego Programu oparta jest na dwóch głównych etapach zdiagnozowania problemów i określenia potrzeb rewitalizacyjnych na obszarze gminy Złoczew:

- WYZNACZENIE OBSZARU WYSTĘPOWANIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH (ZDEGRADOWANEGO)
- WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

OBSZAR WYSTĘPOWANIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH

Poniżej przedstawiono definicje głównych pojęć stosowanych w niniejszym Programie:

OBSZAR WYSTĘPOWANIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH (ZDEGRADOWANY) - obszar gminy, który według przeprowadzonej diagnozy pozostaje w stanie kryzysowym lub istnieją przesłanki do twierdzenia, iż jest zagrożenie wystąpienia takiego stanu. Przyczyną wystąpienia stanu kryzysowego jest **koncentracja negatywnych zjawisk społecznych**, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, również: niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym **oraz dodatkowo negatywnych zjawisk w co najmniej jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej**. Obszar występowania zjawisk kryzysowych może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z podobszarów występowania koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

OBSZAR REWITALIZACJI – wyznaczony w niniejszym Programie Rewitalizacji obszar gminy obejmujący całość lub część obszaru występowania zjawisk kryzysowych cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym prowadzone są działania rewitalizacyjne. Z uwagi na znaczenie obszaru rewitalizacji dla obszaru całej gminy – zgodnie z zasadą koncentracji – realizacja działań rewitalizacyjnych wpływa na wyprowadzenie ze stanu degradacji obszarów, dla których zdiagnozowano stan kryzysowy.

PROJEKTY REWITALIZACYJNE co do zasady realizowane są **na obszarach rewitalizacji**. Do objęcia wsparciem można jednak dopuszczać także **projekty rewitalizacyjne zlokalizowane poza tym obszarem**, jeśli służą one realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji. Zwłaszcza dotyczy to inicjatyw społecznych nakierowanych np. na aktywizację zawodową mieszkańców obszarów rewitalizacji, gdzie rozwiązania dedykowane ludności z obszaru rewitalizacji mogą być podejmowane poza obszarem rewitalizacji. Takie przypadki wymagają szerszego uzasadnienia i wskazania siły tych powiązań i efektywności oddziaływania danego projektu rewitalizacyjnego.

KOMPLEMENTARNOŚĆ PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH. Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych (a także szerzej: przedsięwzięć) jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności: przestrzennej, problemowej, proceduralno-instytucjonalnej, międzyokresowej oraz źródeł finansowania.

Opracowano na podstawie: Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Minister Rozwoju, Warszawa, 2 sierpnia 2016 r

4.3. DIAGNOZA SYTUACJI OBSZARU CAŁEJ GMINY

Diagnoza zawarta w programie rewitalizacji (lub innym dokumencie strategicznym lub planistycznym gminy przyjętym uchwałą rady gminy) winna opisywać sytuację całego obszaru gminy w następujących sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 1.

Przeprowadzone prace diagnostyczne przeprowadzono w podziale na następujące grupy badań:

- diagnoza sfery społecznej,
- diagnoza sfery gospodarczej,
- diagnoza sfery środowiskowej,
- diagnoza sfery funkcjonalno-przestrzennej,
- diagnoza sfery technicznej.

Diagnoza sytuacji całego obszaru gminy przeprowadzona została dwustopniowo:

→ DANE Z DOKUMENTÓW PRZYJĘTYCH UCHWAŁĄ RADY MIEJSKIEJ

- w oparciu o wyniki prac diagnostycznych przeprowadzonych na potrzeby **Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Złoczew na lata 2008-2015** przyjętego Uchwałą nr XXV/154/08 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 28 października 2008 r,
- w oparciu o wyniki prac diagnostycznych przeprowadzonych na potrzeby **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Złoczew** przyjętego uchwałą Nr XXX/293/2001 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 21 grudnia 2001 roku (dokument w trakcie zmiany – na podstawie Uchwały Nr XVI/75/15 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 30 listopada 2015 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Złoczew),
- w oparciu o wyniki prac diagnostycznych przeprowadzonych na potrzeby **Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Złoczew na lata 2016-2023** przyjętej Uchwałą Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 23.06. 2016 nr XXI/117/2016 r,
- w oparciu o wyniki prac diagnostycznych przeprowadzonych na potrzeby aktualizacji **Planu Odnowy Miejscowości Złoczew** na lata 2008-2015 przyjętego Uchwałą Nr XIII/74/11 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 28.10.2011 r.

a następnie - w celu aktualizacji danych i pogłębienia diagnozy sytuacji dla całego obszaru gminy:

→ DIAGNOZA POGŁĘBIONA

- w oparciu o zagregowane dane pierwotne (uzyskane na etapie wizji terenowej oraz w wyniku prowadzonych konsultacji społecznych),
- w oparciu o dane wtórne (dane – w tym statystyczne – pozyskane z publicznych rejestrów oraz będące w posiadaniu Gminy Złoczew).

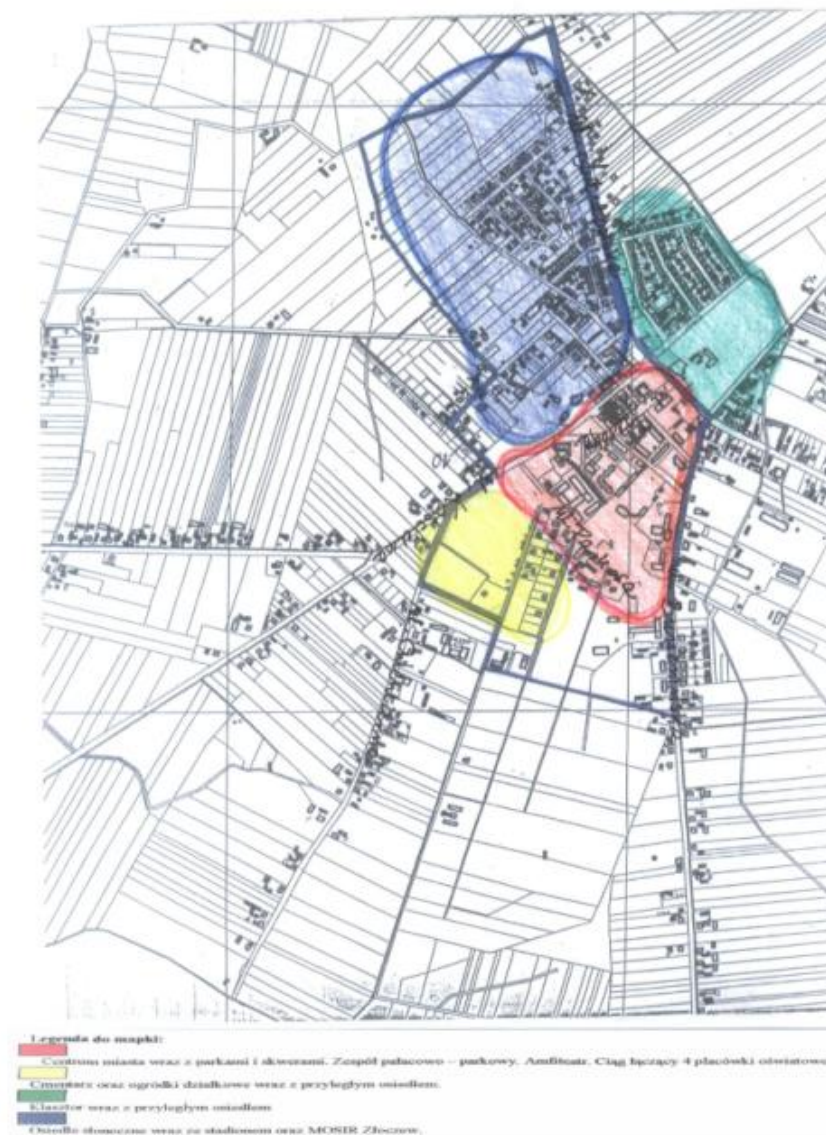
4.3.1. WYNIKI DIAGNOZY PRZEPROWADZONEJ NA POTRZEBY LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA ZŁOCZEW NA LATA 2008-2015

INFORMACJA NA TEMAT ZJAWISK PROBLEMOWYCH ZASYGNALIZOWANYCH W TREŚCI DOKUMENTU: W lipcu 2008 r. Gmina Złoczew przyjęła Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Złoczew na lata 2008-2015. Na potrzeby sporządzenia dokumentu przeprowadzona została diagnoza mająca na celu określenie obszarów kwalifikujących się do objęcia programem rewitalizacji. W wyniku analiz sfery przestrzennej, gospodarczej i społecznej gminy zidentyfikowano problemy występujące na obszarze Gminy Złoczew. Wyniki prac przedstawiono odpowiednio w tabelach – poniżej (źródło: LPR Miasta Złoczew na lata 2008-2015).

SFERY	ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Emigracja osób posiadających wysokie wykształcenie i kwalifikacje zawodowe, • Wzrastające bezrobocie, • Wysoki poziom ubóstwa wśród mieszkańców miasta i gminy.
GOSPODARCZA	<ul style="list-style-type: none"> • Brak inwestorów zewnętrznych, • Brak terenów pod inwestycje, • Brak zintegrowanych systemów informacji rynkowej dla przedsiębiorców i konsumentów, • Brak zaplecza materialnego wielkiego handlu w tym targów i wystaw handlowych.
ŚRODOWISKOWA	<ul style="list-style-type: none"> • Mało zieleni w centrum miasta.
FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	<ul style="list-style-type: none"> • Postępująca degradacja centrum miasta , • Zaniedbane tereny parkowe i obiekty przyrodnicze.
TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan budynków mieszkalnych , • Pogarszający się stan obiektów kulturalnych, rekreacyjnych oraz edukacyjnych , • Pogarszający się stan infrastruktury technicznej , • Niski poziom skanalizowania.

Przy określeniu obszaru wymagającego przeprowadzenia działań naprawczych – przy wyznaczeniu zasięgu terytorialnego obszaru rewitalizacji uwzględniono w szczególności:

- poziom degradacji terenów i obiektów przyrodniczych, turystycznych, kulturalnych, sakralnych i edukacyjnych,
- poziom degradacji terenów przemysłowych,
- estetykę przestrzeni publicznej,
- stan obiektów mieszkalnych,
- poziom zaludnienia terenów i związane z tym kluczowe problemy społeczne,
- poziom degradacji infrastruktury technicznej i budynków.

RYC 15 - Obszar Miasta Żłoczew objęty Lokalnym Programem Rewitalizacji (źródło: LPR Miasta Żłoczew na lata 2008-2015)

Zasięgiem terytorialnym rewitalizacji objęto część miasta Złoczew w podziale na 4 obszary:

obszar 1	obejmujący centrum miasta wraz z parkami i skwerami, zespół pałacowo – parkowy, amfiteatr, ciąg łączący cztery placówki oświatowe
obszar 2	obejmujący cmentarz oraz ogródki działkowe wraz z przyległym osiedlem
obszar 3	obejmujący klasztor wraz z przyległym osiedlem
obszar 4	obejmujący osiedle słoneczne wraz ze stadionem oraz MOSIR Złoczew

4.3.2. WYNIKI DIAGNOZY PRZEPROWADZONEJ NA POTRZEBY STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ZŁOCZEW

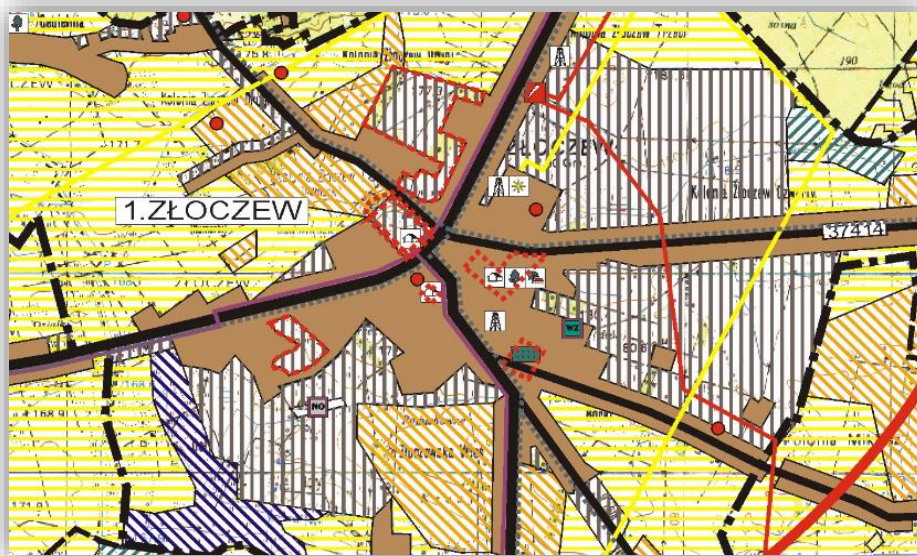
INFORMACJA NA TEMAT ZJAWISK PROBLEMOVYCH ZASYGNALIZOWANYCH W TREŚCI DOKUMENTU: W Gminie Złoczew podstawą prawną obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest uchwała Rady Miejskiej Nr XXX/293/2001 z dnia 21 grudnia 2001 r. W dokumencie tym dokonano analizy struktury elementów tożsamości funkcjonalno-przestrzennej miasta i gminy odnosząc się do obszarów sołectw i mniejszych elementów układu przestrzennego występujących na obszarze gminy. Odniesienie się do tych mikrostruktur i porównanie ich z wielko przestrzennymi układami funkcjonalnymi, jak strefy ochronne, duże kompleksy leśne, przestrzenie wód otwartych, miało na celu wyodrębnienie cech wyróżniających obszar miasta i gminy z otoczenia w skali regionalnej, określających jej indywidualny charakter i różnicujący jakościowo ich przestrzeń. Pozwoliło to wyznaczyć kierunki i politykę rozwoju zagospodarowania przestrzennego gminy.

SFERY	ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> Niekorzystna struktura wiekowa ludności, Brak miejsc spędzania wolnego czasu, Niski poziom dbałości o estetykę miejsca zamieszkania, pracy, odpoczynku.
GOSPODARCZA	<ul style="list-style-type: none"> Zbyt niski poziom przedsiębiorczości lokalnej, Brak restrukturyzacji rolnictwa.
ŚRODOWISKOWA	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczająca ilość obiektów małej retencji wód, Gleby niskiej klasy bonitacji.
FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	<ul style="list-style-type: none"> Zmniejszanie się terenów otwartych wyłączonych z zabudowy i zainwestowania, Słaby rozwój rekreacji weekendowej i pobytowej oraz budownictwa letniskowego w atrakcyjnych obszarach gminy,
TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> Niski poziom układu komunikacji kołowej, systemu kanalizacji sanitarnej,
WSKAZANIE OBSZARU PROBLEMOVEGO	<p>Obszarami, które podlegają rehabilitacji i rekułtywacji są:</p> <ul style="list-style-type: none"> układy przestrzenne, tereny i obiekty zabytkowe określone w Kierunkach rozwoju gminy jako obszary podlegające ochronie konserwatorskiej istniejące i projektowane tereny poeksploatacyjne.

Analiza historyczna, faktograficzna, topograficzna i ikonograficzna pozwoliła stwierdzić, że podstawowymi elementami wyznaczającymi tożsamość obszaru miasta i gminy Złoczew są:

- układ przestrzenny Złoczewa o zróżnicowanym rozplanowaniu i występowaniem obiektów i przestrzeni zabytkowych,
- występowanie liniowych skupisk stanowisk archeologicznych predestynujących obszary ich występowania do prawnej ochrony,
- rolniczy charakter obszaru opracowania ze znacznym odsetkiem terenów zmeliorowanych,
- rozproszone zasoby leśne,
- „zawężenie” wielu sieci infrastruktury technicznej (istniejące i projektowane),
- perspektywiczne złożę węgla brunatnego - pole „Złoczew”.

RYC 17 – Obszary centralnej części Złoczewa objęte ochroną konserwatorską (Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złoczew - uchwała Rady Miejskiej Nr XXX/293/2001 z dnia 21 grudnia 2001 r.)

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stwierdzono, iż w procesie rozwoju historycznego i w wyniku obiektywnych warunków fizjograficznych, przestrzeń gminy można podzielić na kilka czytelnych makrostruktur. W ogólnym uproszczeniu są to:

- miejscowość siedziby gminy, miasto Złoczew o zróżnicowanych funkcjach i rozwiniętym układzie rozplanowania,
- rolnicza przestrzeń produkcyjna o bardzo wysokim odsetku terenów zmeliorowanych,
- tereny zagrożenia powodziowego na południowo – wschodnim krańcu gminy, przy dużym kompleksie lasów,
- „gwiazdzysty” układ sieci osiedleńczej z wykrystalizowanym historycznie centrum,
- horyzontalnie rozmieszczone obszary leśne na północ od miasta Złoczewa,
- sieć komunikacji kołowej o randze krajowej i regionalnej.

SFERY	ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNA	<ul style="list-style-type: none"> • Brak uzbrojonych terenów pod inwestycje i budownictwo mieszkaniowe, • Niezadawalający stan techniczny infrastruktury okołodrogowej (zły stan chodników, niewystarczająca ilość parkingów), • Bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych, • Trudnodostępne środki na rewitalizację obiektów zabytkowych, • Brak spójności i ładu architektonicznego zwłaszcza na terenie miasta, • Niewystarczająca ilość miejsc rekreacji takich jak: place zabaw, siłownie zewnętrzne, skatepark itp., • Mało atrakcyjne przestrzenie publiczne w szczególności tereny zielone, • Słabe wykorzystanie krajobrazu gminy i jej walorów przyrodniczych.
TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Brak ogólnodostępnego WiFi w mieście • Niewystarczający poziom skanalizowania miasta, • Brak ścieżek rowerowych, • Dużo miejsc, w których brak oświetlenia ulicznego, • Brak infrastruktury okoturystycznej i bazy noclegowej.

Projekty rewitalizacyjne konieczne do przeprowadzenia zapisane w dokumencie Strategii to:

- **Rewitalizacja centrum miasta wraz odtworzeniem historycznego układu urbanistycznego (odtworzenie rynku w Złoczewie),**
- **Rewitalizacja budynków przypałacowych,**
- **Rewitalizacja parku „przy Klasztorze” wraz z przebudową pomnika.**

4.3.4. WYNIKI DIAGNOZY PRZEPROWADZONEJ NA POTRZEBY AKTUALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ZŁOCZEW NA LATA 2016-2023

INFORMACJA NA TEMAT ZJAWISK PROBLEMOWYCH ZASYGNALIZOWANYCH W TREŚCI DOKUMENTU: Plan Odnowy Miejscowości Złoczew przyjęty został Uchwałą Nr XIII/74/11 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 28.10.2011 r. Poniżej wyciąg z treści dokumentu.

SFERY	ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Słabo rozwinięta kultura miejska.
GOSPODARCZA	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dużych zakładów pracy.
ŚRODOWISKOWA	<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan parków.
FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNA	<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan zabytków.
TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dostępu mieszkańców niektórych osiedli do kanalizacji, • Relatywnie nieduży stopień skanalizowania , • Mała ilość obiektów sportowych, • Pogarszający się stan infrastruktury technicznej, drogowej, • Zły stan parków znajdujących się na terenie miasta

4.3.5. WYNIKI DIAGNOZY PRZEPROWADZONEJ NA POTRZEBY STRATEGII ROZWOJU ZŁOCZEWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO NA LATA 2014-2020

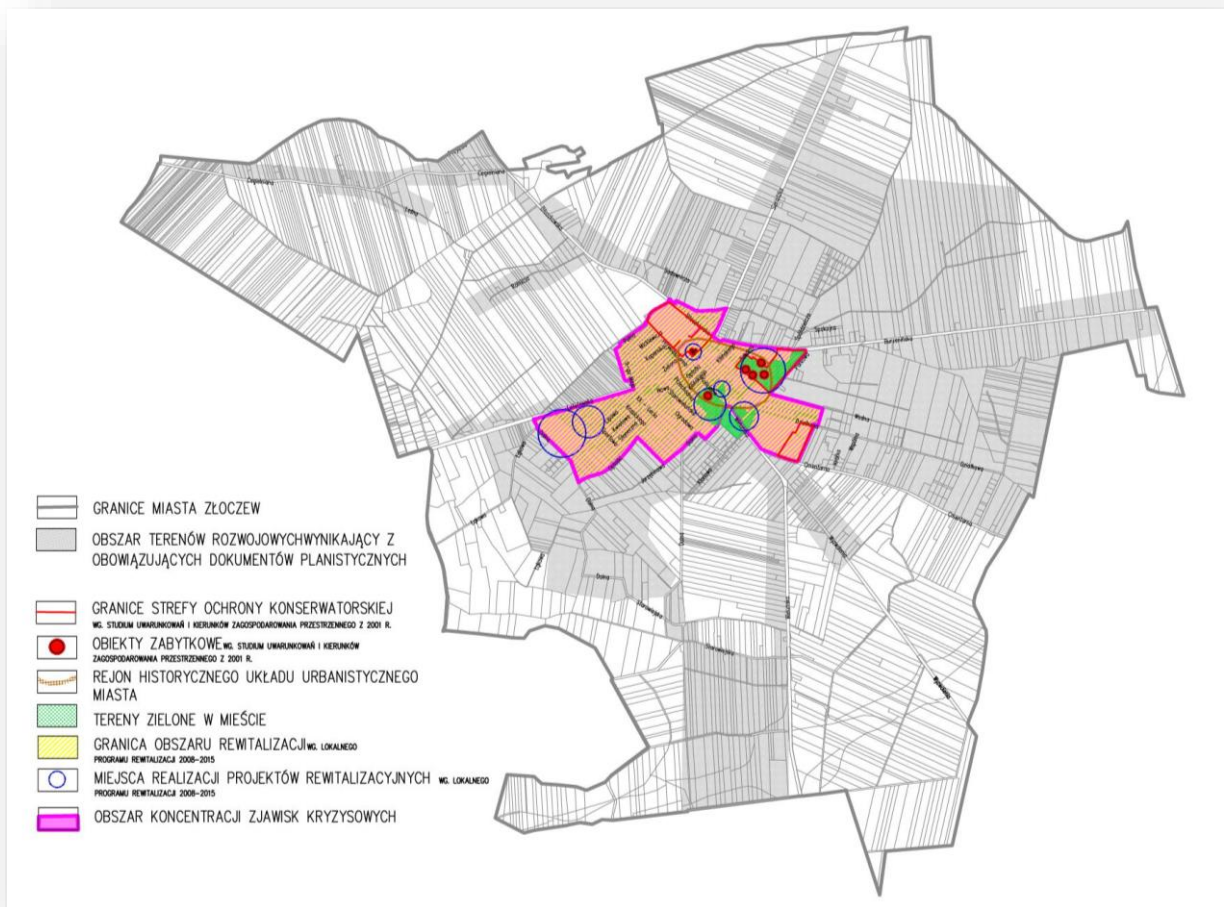
INFORMACJA NA TEMAT ZJAWISK PROBLEMOWYCH ZASYGNALIZOWANYCH W TREŚCI DOKUMENTU: STRATEGIA ROZWOJU ZŁOCZEWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO na lata 2014 – 2020 UCHWAŁA NR VI/21/15 RADY MIEJSKIEJ W ZŁOCZEWIE z dnia 22 stycznia 2015 roku jest partnerskim dokumentem kierunkowym określającym możliwość wykorzystania potencjału gminy. Na potrzeby zaplanowania projektów do realizacji w ramach tworzenia Złoczewskiego Obszaru Funkcjonalnego dokonano diagnozy sytuacji obszarów objętych projektem – w tym gminy Złoczew. W poniższej tabeli zaprezentowano zdiagnozowane zjawiska kryzysowe uniemożliwiające rozwój gminy.

SFERY	ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Mała ilość dostępnych miejsc pracy, • Niski poziom wynagrodzeń (zarobków) na rynku lokalnym.
GOSPODARCZA	<ul style="list-style-type: none"> • Prywatna oraz rozdrobniona własność perspektywicznych gruntów inwestycyjnych, • Brak instytucji otoczenia biznesu.
ŚRODOWISKOWA	-
FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	<ul style="list-style-type: none"> • Brak infrastruktury rekreacyjno-sportowej.
TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Słaby poziom infrastruktury technicznej, • Słaby poziom infrastruktury drogowej.

4.4. WYZNACZENIE OBSZARU KONCENTRACJI ZJAWISK KRYZYSOWYCH

Na podstawie wyników prac diagnostycznych przeprowadzonych na podstawie dokumentów strategicznych przyjętych uchwałami Rady Miejskiej w Złoczewie, o których mowa w rozdziałach 2.2.1 do 2.2.5, dotyczących sytuacji obszaru całej gminy w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej wstępnie wyznaczono obszar koncentracji zjawisk kryzysowych. Zasięg tego obszaru ukazano na rysunku poniżej:

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

RYC 18 – Obszar koncentracji zjawisk kryzysowych (oprac. własne)

Występowanie zjawisk kryzysowych ma miejsce głównie w **centralnej części miasta Złoczew**. W szczególności dotyczy to obszaru ograniczonego ulicami: Dolna, Opłotki, Jarzębinowa, Cmentarna, Parkowa, Polna, Lututowska. Poniżej przedstawiono szczegółowy zasięg obszaru ze wskazaniem miejsc realizacji projektów rewitalizacyjnych zaplanowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji 2008-2015.

Zgodnie z metodologią prowadzenia diagnozy na potrzeby wskazania obszaru działań rewitalizacyjnych w dalszej części prac dokonano weryfikacji powyższych założeń. W pierwszej kolejności przeprowadzono **pogłębioną diagnozę sfery społecznej** obszaru, następnie zbadano czy występują negatywne zjawiska w pozostałych sferach, tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

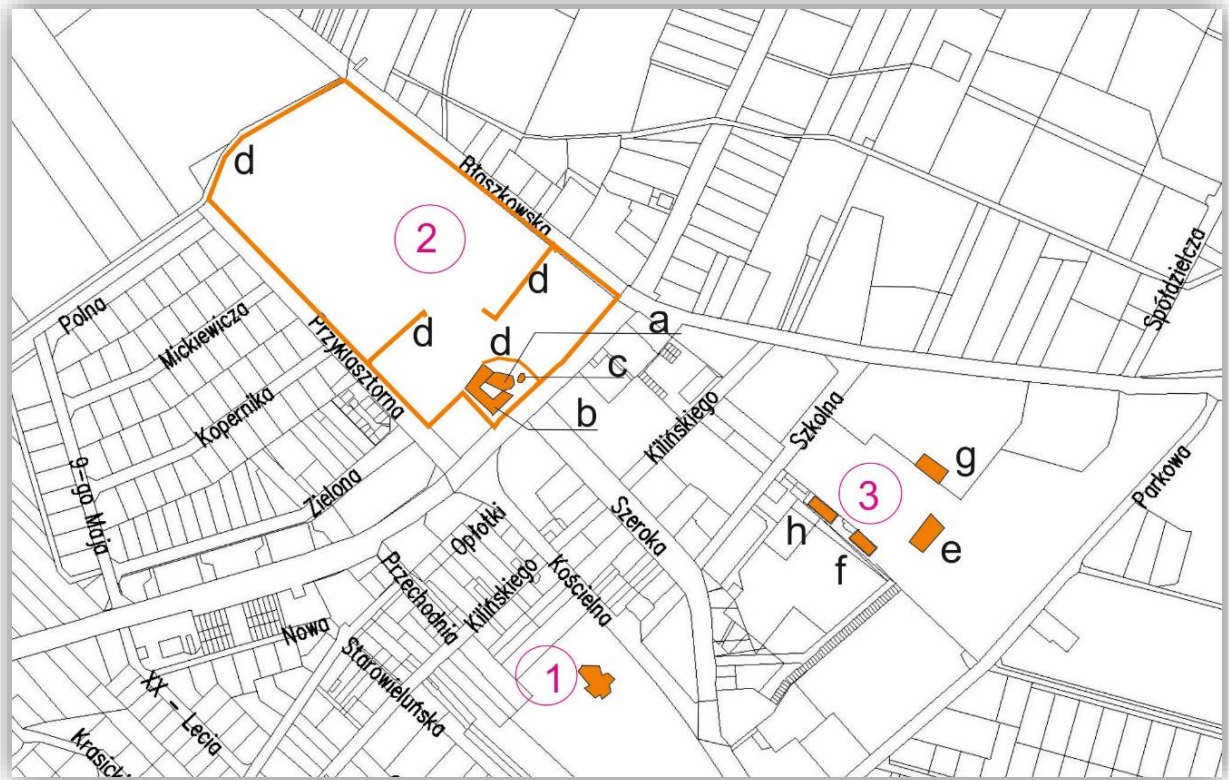
STOPIEŃ REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI 2008-2015

Poniżej wykaz działań zaplanowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji 2008-2015 ze wskazaniem stopnia ich realizacji.

nazwa działania	stopień realizacji
Rewitalizacja Zespołu pałacowo - parkowego wraz z zagospodarowaniem terenu wokół amfiteatru i utworzenie widowni	działanie zrealizowane
Rewitalizacja substancji mieszkaniowej wraz z przyległym parkiem i drogą dojazdową. Wymiana pokrycia dachowego. Termomodernizacja bloku komunalnego przy ul. Kilińskiego 33 – w tym docieplenie, wykonanie elewacji zewnętrznej, wymiana stolarki okiennej. Wykonanie instalacji CO	działanie częściowo zrealizowane
Rewitalizacja parków miejskich, wraz z odtworzeniem zabytkowych pomp w mieście	działanie zrealizowane
Założenie zabezpieczeń i monitoringu w Pałacu	działanie zrealizowane
Odnowienie zabytkowych polichromii w pałacu	działanie zrealizowane
Założenie sieci monitoringu wizyjnego w mieście	działanie zrealizowane
Budowa ulic w mieście na osiedlu Słonecznym wraz z wykonaniem dokumentacji	działanie zrealizowane
Instalacja monitoringu na terenie szkoły podstawowej i gimnazjum w mieście	działanie zrealizowane
Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola w Złoczewie	działanie zrealizowane
Wykonanie dokumentacji na budowę hali sportowej w mieście Złoczewie	-
Budowa hali sportowej w mieście Złoczewie	-
Wyposażenie hali sportowej	-
Modernizacja stadionu w Złoczewie	-
Termomodernizacja i wyposażenie budynku MOSiR w Złoczewie	-
Adaptacja budynku dawnej przychodni dla potrzeb Urzędu Miejskiego w Złoczewie wraz z dokumentacją.	-
Remont zabytkowego Złoczewskiego Klasztoru	-
Kompleksowa modernizacja oświetlenia drogowego miasta i gminy Złoczew	-
Wykonanie dokumentacji na budowę kanalizacji sanitarnej w mieście.	-
Budowa kanalizacji sanitarnej w mieście wraz z wykonaniem dokumentacji.	-
Budowa kanalizacji deszczowej w mieście wraz z wykonaniem dokumentacji 2008 - 2015	-

4.5. WSKAZANIE OBSZARÓW ZABYTKOWYCH W OBSZARZE ZDEGRADOWANYM

Centralna część miasta Żłoczew stanowi obszar ważny z punktu widzenia kulturowego regionu. Na poniższym schemacie pokazano lokalizację obiektów i obszarów zabytkowych.

RYC 20 – Obiekty zabytkowe zlokalizowane w centralnej części miasta Żłoczew (opracowanie własne)

Wynika z powyższego, że interwencje w obszarach kryzysowych wymagać będą prowadzenia prac w ścisłej współpracy z wojewódzkimi służbami odpowiedzialnymi za ochronę zabytków. W poniższej tabeli wskazano miejsca zabytkowe (numeracja jak na rysunku).

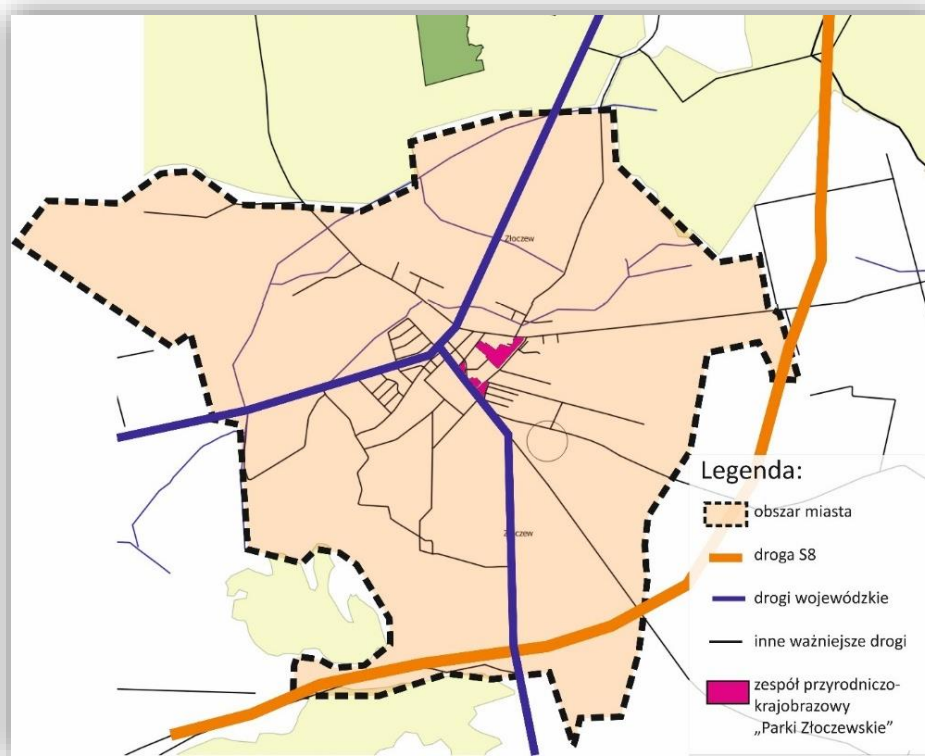

Tabela 3 – Żłoczew na tle grupy tła: grupy porównawczej podobnych miast w województwie

nazwa miasta	województwo	powiat	liczba ludności (2015)
Uniejów	łódzkie	poddębicki	3015
Biała Rawska	łódzkie	rawski	3215
Warta	łódzkie	sieradzki	3326
Żłoczew	łódzkie	sieradzki	3355
Rzgów	łódzkie	łódzki wschodni	3396
Stryków	łódzkie	zgierski	3492
Przedbórz	łódzkie	radomszczański	3647
Drzewica	łódzkie	opoczyński	3962

(źródło danych: BDL, dane na rok 2015)

Cztery miasta w dobranej grupie porównawczej są większe od Żłoczewa pod względem liczby ludności. Mimo, że podobnie jak Żłoczew - żadne z miast nie jest stolicą powiatu są to ośrodki już znaczące w rozwoju województwa (jak Uniejów, Stryków czy Rzgów) lub dynamicznie rozwijające się i zyskujące na znaczeniu.

RYC 21 – Przebieg ciągów komunikacyjnych przez obszar miasta (opracowanie własne)

RYC 22 – Grupa porównawcza miast podobnych do Złoczewa – kartogram (opracowanie własne)

Jak wyraźnie widać na powyższym kartogramie – miasta z grupy tła zlokalizowane są równomiernie na obszarze województwa. Złoczew jest zatem jednym z kilku istotnych ośrodków rozwojowych województwa. Ważnym czynnikiem wpływającym na możliwości rozwojowe Złoczewa jest jego lokalizacja w układzie komunikacyjnym kraju.

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ŻŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

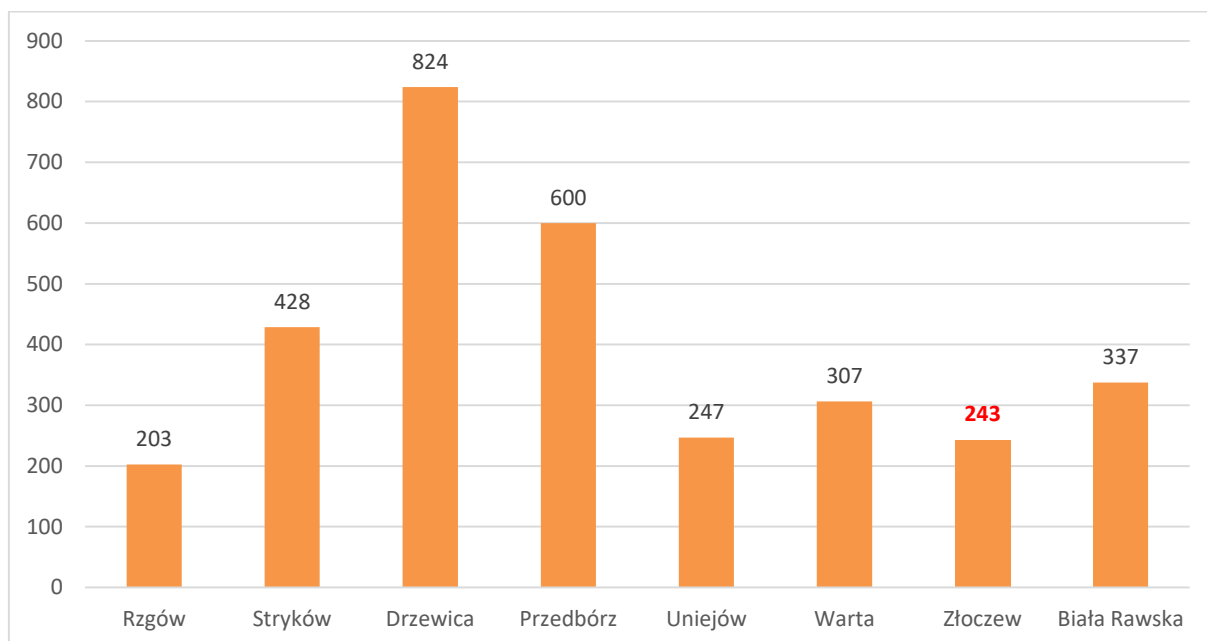
RYC 23 - Odległość gminy Żłoczew od najbliższych największych miast Polski (opracowanie własne)

Tabela 4 - Gęstość zaludnienia - Żłoczew na tle grupy porównawczej (2015 rok)

miasto	liczba ludności na km ²
Rzgów	202,5
Stryków	428,47
Drzewica	823,7
Przedbórz	599,84
Uniejów	246,52
Warta	306,54
Żłoczew	243,29
Biała Rawska	337,36
średnia dla grupy (bez Żłoczewa)	421

(źródło danych: Vademecum Samorządowca)

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ŻŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

RYC 24 - Gęstość zaludnienia - Żłoczew na tle grupy porównawczej 2015 rok (źródło danych: Vademecum Samorządowca)

Miasto Żłoczew jest jednym z miast o najniższej gęstości zaludnienia wśród miast grupy porównawczej. Niższą gęstość – wg danych dla roku 2015 miało tylko miasto Rzgów.

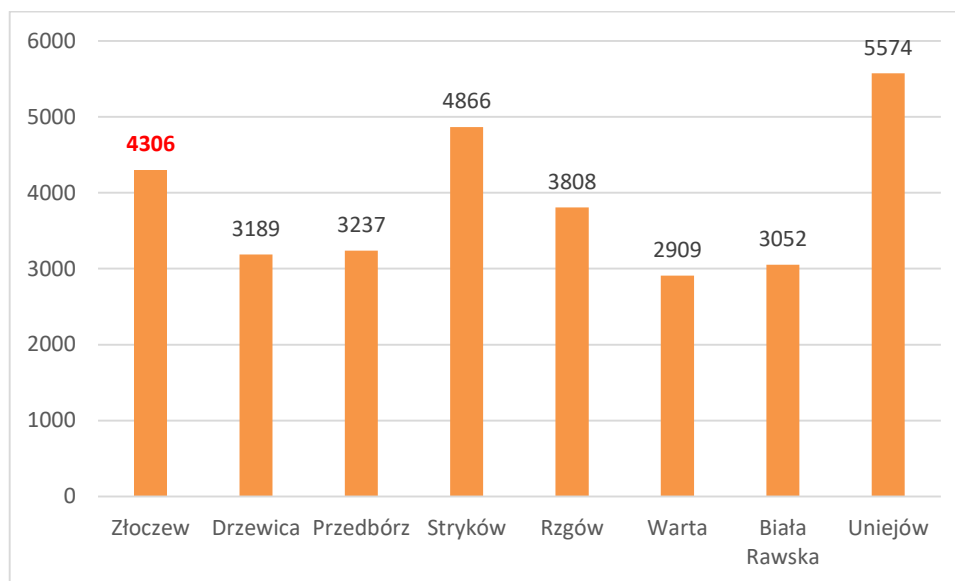
Następnie porównano potencjał ekonomiczny miast grupy porównawczej i ludności tych miast.

Tabela 5 – Dochody budżetu *per capita* w 2014 r (zł)

miasto	dochody budżetu <i>per capita</i> [zł] w 2014 r.
Żłoczew	4306
Drzewica	3189
Przedbórz	3237
Stryków	4866
Rzgów	3808
Warta	2909
Biała Rawska	3052
Uniejów	5574
średnia dla grupy (bez Żłoczewa)	3805

(źródło danych: Vademecum Samorządowca)

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ŻŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

RYC 25 – Wykres wysokości dochodów w miastach grupy porównawczej w 2014 r
(źródło danych: Vademecum Samorządowca)

Potencjał Żłoczewa na tle miast grupy porównawczej należy ocenić bardzo wysoko. Miasto jest w pierwszej trójce ośrodków o najwyższym dochodzie *per capita*, znacznie wyżej od średniej w grupie. Dochód wyższy mają jedynie miasta będące w ostatnich latach w fazie intensywnego rozwoju – Uniejów oraz Stryków. Powyższe stanowi przesłankę do stwierdzenia, że dla osiągnięcia konieczna jest likwidacja zdiagnozowanych czynników kryzysowych stojących na drodze do poprawy koniunktury miasta.

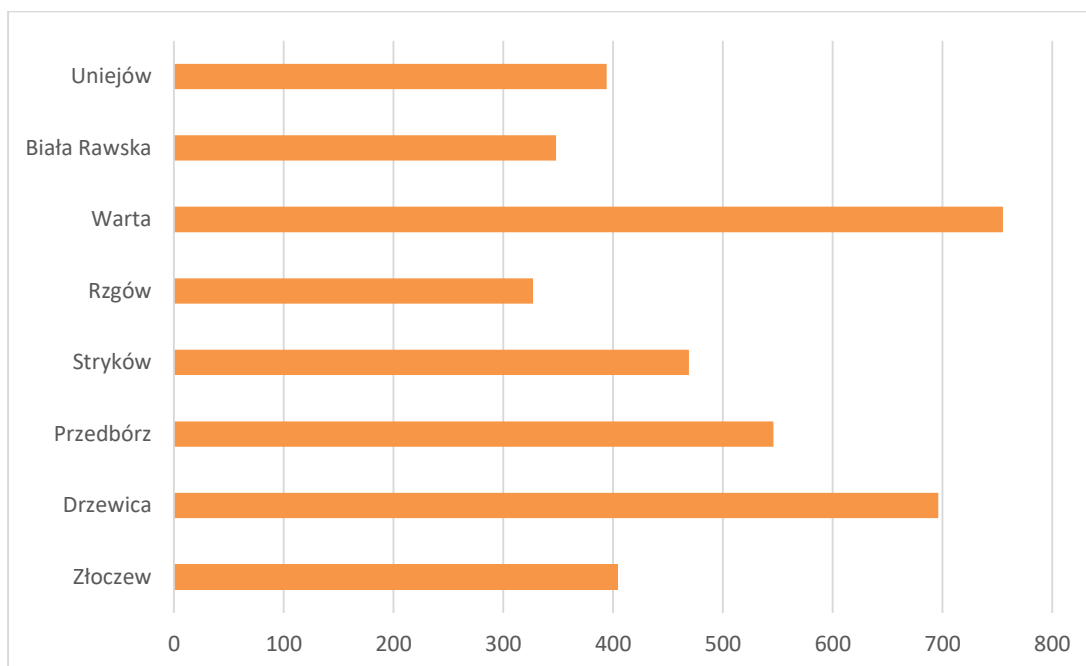
Tabela 6 – Liczba osób korzystających z pomocy środowiskowej

miasto	udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy w liczbie ludności [%]				
	2010	2011	2012	2013	2014
rok					
Żłoczew	10,7	9,9	10,1	9,8	7,8
Drzewica	11,9	11,6	11,5	13,7	10,2
Przedbórz	23,8	23,3	19,9	20,7	20,7
Stryków	6,8	5,8	6,1	6,1	5,9
Rzgów	6,6	6,4	5,5	5,4	5,4
Warta	9,3	9,6	10,1	10,2	9,6
Biała Rawska	14,9	13,6	12,2	12,4	12,7
Uniejów	12,7	12,3	11,7	11,9	11,2
średnia dla grupy (bez Żłoczewa)	12,0875	11,5625	10,8	11,275	10,4375

(źródło danych: Vademecum Samorządowca)

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

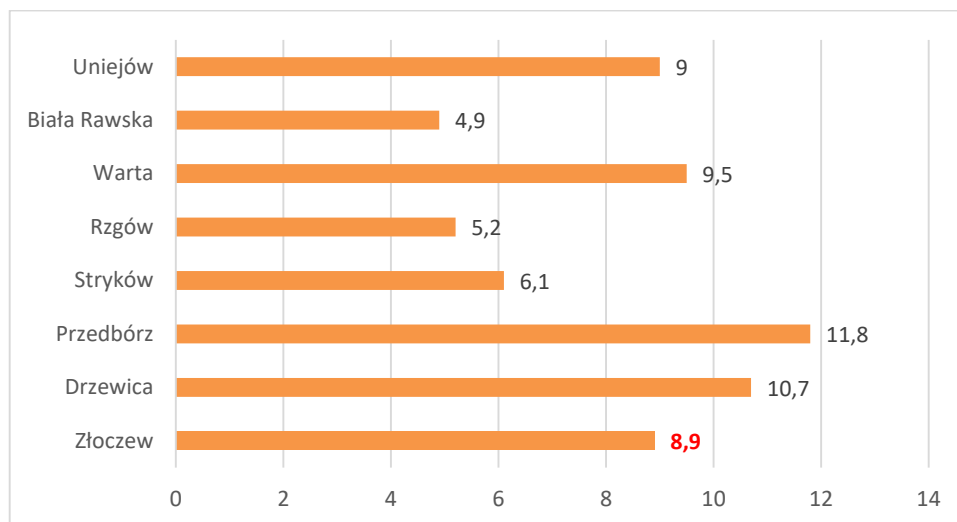
RYC 27 - Bezrobotni zarejestrowani - Złoczew na tle grupy porównawczej
(źródło danych: Vademecum Samorządowca, dane dla roku 2014)

Tabela 8 - Liczba bezrobotnych jako odsetek ludności w wieku produkcyjnym
- Złoczew na tle grupy porównawczej

miasto	bezrobotni jako odsetek ludności w wieku produkcyjnym
Złoczew	8,9
Drzewica	10,7
Przedbórz	11,8
Stryków	6,1
Rzgów	5,2
Warta	9,5
Biała Rawska	4,9
Uniejów	9
średnia dla grupy (bez Złoczewa)	8,17

(źródło danych: Vademecum Samorządowca dane dla roku 2014)

Odsetek osób bezrobotnych w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym wyniósł dla miasta Złoczew 8,9, co biorąc pod uwagę wartość w skali kraju wynoszącą ok 13,3% pozwala optymistycznie patrzeć na potencjał rozwojowy miejsca. Dodatkowo Złoczew wypada korzystnie na tle miast grupy porównawczej. Aż 4 ośrodki mają wskaźnik wyższy.

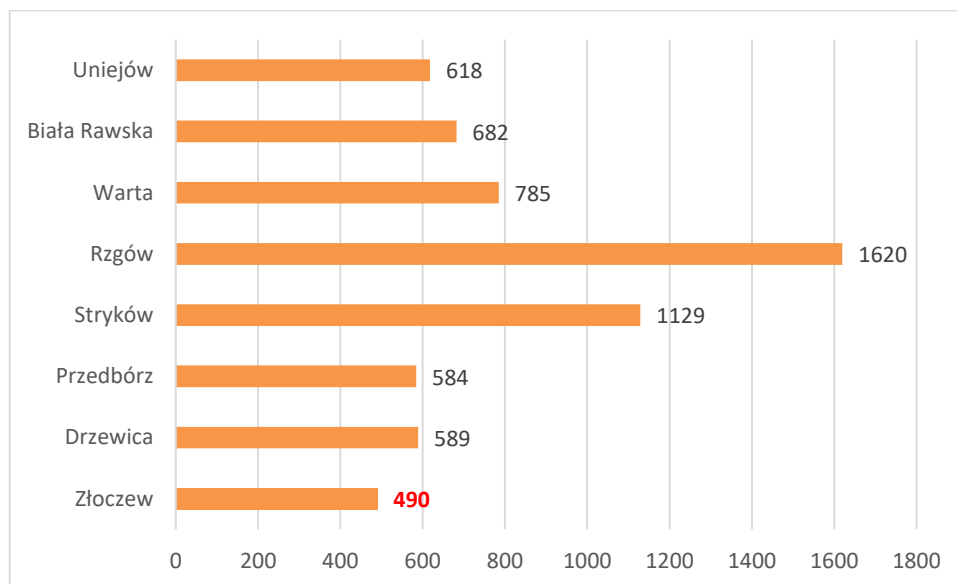
RYC 28 - Liczba bezrobotnych jako odsetek ludności w wieku produkcyjnym - Złoczew na tle grupy porównawczej (źródło danych: Vademecum Samorządowca)

Z analizy danych wynika, że liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne jest w Złoczewie znacznie niższa, niż średnia z wartości dla miast grupy porównawczej. Liczba osób bezrobotnych w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym jest zbliżona do średniej wartości dla grupy. Taki wniosek pozwala stwierdzić, że aktywność zawodowa mieszkańców nie przybiera wartości znacząco niskich, stanowiących barierę uniemożliwiającą rozwój.

Tabela 9 - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2014 r – Złoczew na tle grupy porównawczej

miasto	liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych
Złoczew	490
Drzewica	589
Przedbórz	584
Stryków	1129
Rzgów	1620
Warta	785
Biała Rawska	682
Uniejów	618
średnia dla grupy (bez Złoczewa)	858

(źródło danych: Vademecum Samorządowca)

RYC 29 - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2014 r – Złoczew na tle grupy porównawczej (źródło danych: Vademecum Samorządowca)

Aby ocenić jakość życia w miastach grupy porównawczej - analizie poddano również sytuację mieszkaniową osób je zamieszkujących.

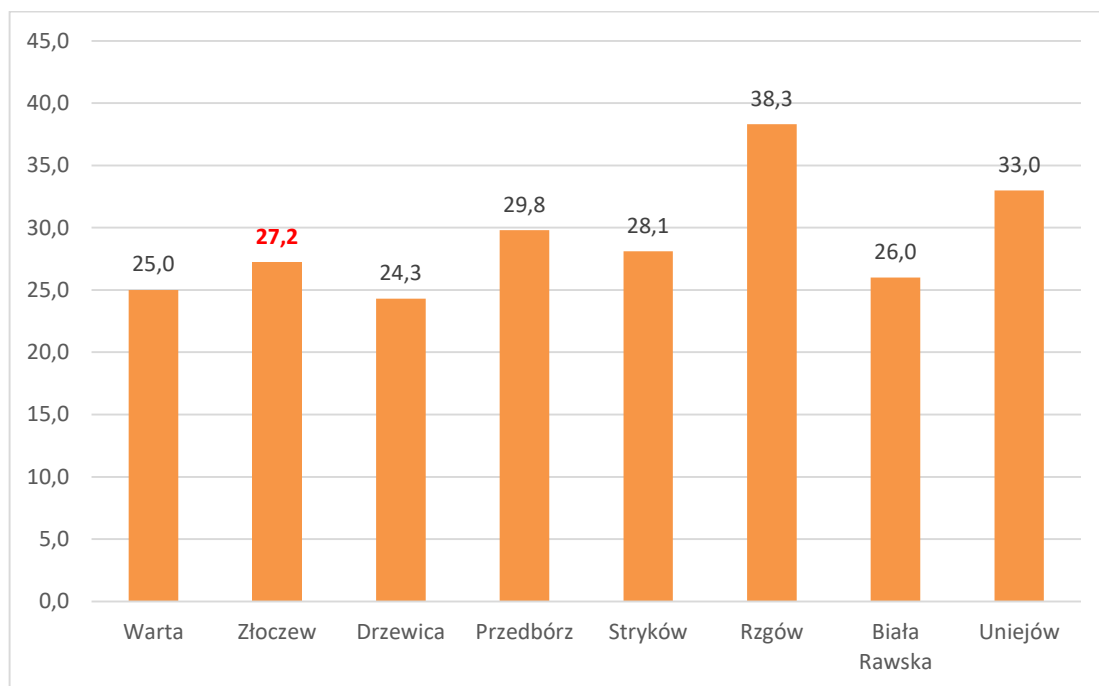
Tabela 10 - Sytuacja mieszkaniowa miast grupy porównawczej (źródło – dane GUS dla roku 2015)

miasto	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania(m ²)	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę(m ²)	mieszkania na 1000 mieszkańców
Warta	68,1	25,0	367,4
Złoczew	76,3	27,2	356,5
Drzewica	71,2	24,3	341,2
Przedbórz	72,3	29,8	412,1
Stryków	70,5	28,1	399,5
Rzgów	108,3	38,3	353,7
Biała Rawska	70,0	26,0	371,7
Uniejów	74,2	33,0	443,8

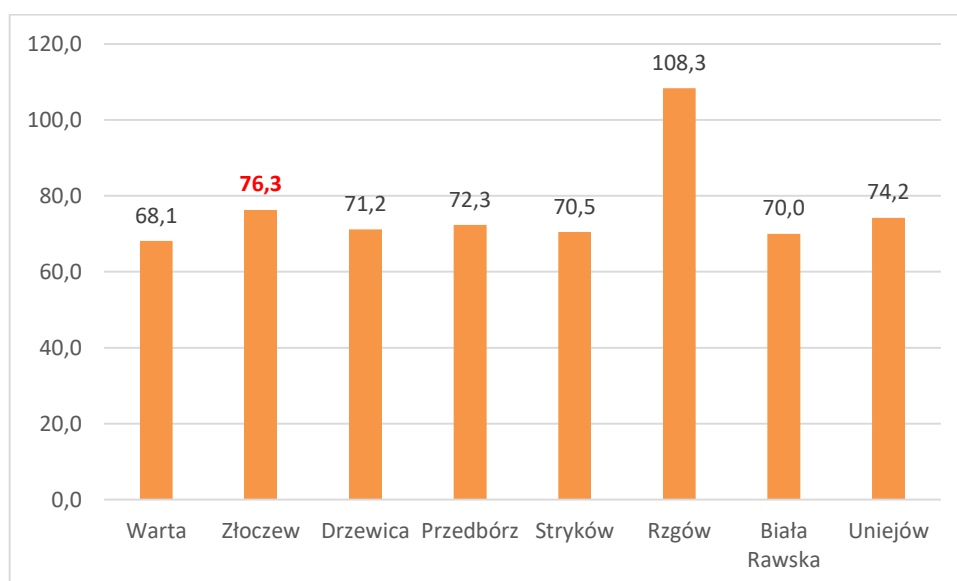
(źródło danych: Vademecum Samorządowca)

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

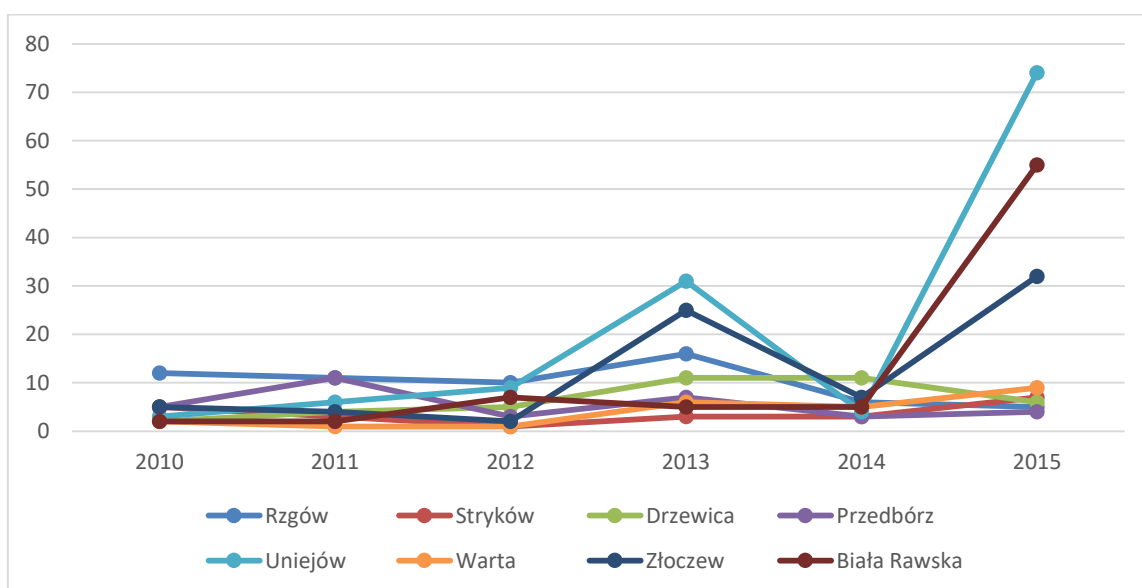
RYC 30 - Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę – Złoczew na tle grupy porównawczej (źródło danych: Vademecum Samorządowca)

RYC 31 - Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania na 1 osobę – Złoczew na tle grupy porównawczej (źródło danych: Vademecum Samorządowca)

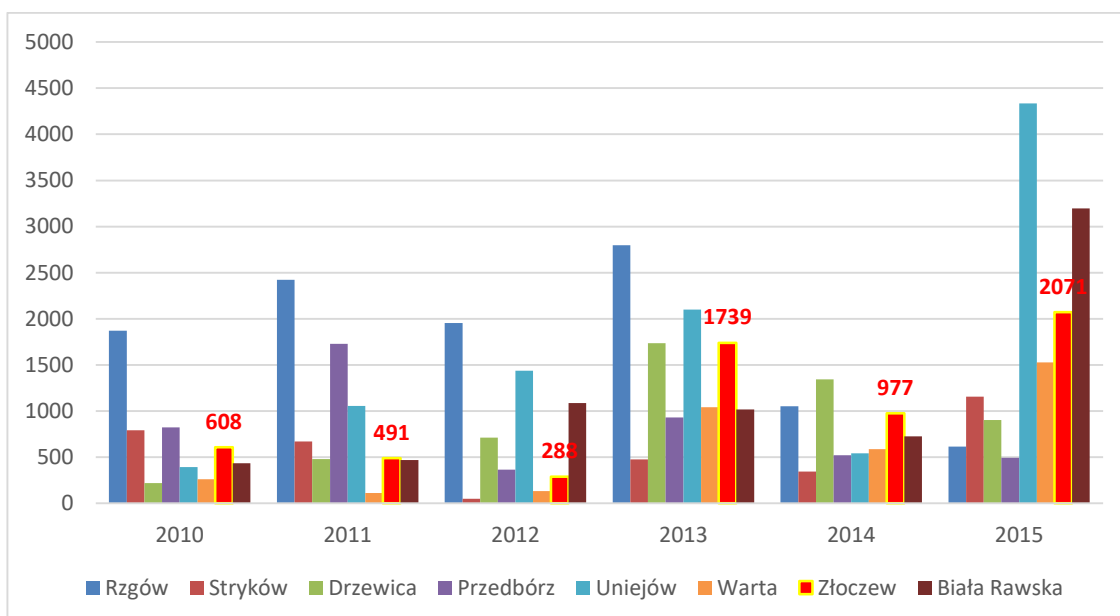
Powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w Złoczewie jest jedną z mniejszych w grupie badanych miast, natomiast wielkość mieszkania na jedną osobę plasuje się na jednej z czołowych pozycji.

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ŻŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

RYC 32 - Zmiany liczby mieszkań oddanych do użytkowania w danym roku w wybranych miastach województwa łódzkiego – Żłoczew na tle grupy porównawczej (źródło danych: Vademecum Samorządowca)

Jeśli wziąć pod uwagę dynamikę rynku mieszkań oddawanych do użytkowania – analiza wartości z lat 2010 – 2015 pokazuje, że Żłoczew jest jednym z trzech najbardziej dynamicznie rozwijających się w tym zakresie miast z grupy miast porównawczej. Po roku 2012 Żłoczew plasuje się też w grupie miast z grupy porównawczej o największej powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania.

RYC 33 – Powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w latach 2010 – 2015 – Żłoczew na tle miast grupy porównawczej (źródło danych: Vademecum Samorządowca)

4.7. DIAGNOZA POGŁĘBIONA OBSZARU WYSTĘPOWANIA ZJAWISK KRYZYSOWYCH – DIAGNOZA SPOŁECZNA

Czy dla obszaru, na którym zidentyfikowano występowanie zjawisk kryzysowych przeprowadzono pogłębioną diagnozę sfery społecznej? - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 2.

Punktem wyjścia do pogłębionej diagnozy problemów występujących w Gminie Złoczew są m.in. zapisy w treści dokumentów:

1. Lokalnego Program Rewitalizacji Miasta Złoczew na lata 2008-2015, przyjętego Uchwałą nr XXV/154/08\ Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 28 października 2008 r.,
2. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Złoczew na lata 2008-2015, przyjętego Uchwałą nr XXV/155/08 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 28 października 2008 r.,
3. Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Złoczew na lata 2007 – 2013, przyjętego Uchwałą nr Nr XIX /112/08 Rady Miejskiej w Złoczewie z dn. 30.04. 2008 r i jej aktualizacji wraz z przedłużonym okresem programowania do 2015 roku, przyjętej Uchwałą Nr XIX /112/08 Rady Miejskiej w Złoczewie z dn. 30.04. 2008 r.

W/w dokumenty są komplementarne, gdyż powstały w tym samym okresie programowania i opierają się na jednej diagnozie.

POMOC SPOŁECZNA

Problemy społeczne w Złoczewie w 2008 roku determinowało ubóstwo, wynikające głównie z bezrobocia oraz alkoholizm. Według przeprowadzonej wówczas diagnozy, pomocą społeczną objęte były 503 osoby (278 rodzin), co stanowiło ok. 13% wszystkich mieszkańców Miasta. Według oceny GOPS, około 90-95% z tych osób korzystało z pomocy socjalnej właśnie ze względów pozostawiania w ubóstwie spowodowanym brakiem pracy. Drugim co do znaczenia problemem objęcia pomocą społeczną była bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, w większości także powodowana bezrobociem, i z pomocy tej korzystały 384 osoby. Trzecim obszarem problemowym był alkoholizm i z pomocy z tego tytułu korzystało 26 rodzin, tj. 81 osób.

Diagnoza społeczna przeprowadzona na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Miasta w 2015 roku wskazała, że pomimo prowadzonych działań prorozwojowych i rewitalizacyjnych problemy społeczne nie zostały rozwiązane. Na koniec 2014 roku GOPS w Złoczewie opiekował się 517 osobami, co stanowiło 7,8% mieszkańców Miasta. Diagnoza wskazała, że wśród tych osób, 83 rodziny korzystają z opieki społecznej ze względu na ubóstwo, 29 rodzin wykazuje bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w 13 rodzinach występuje zjawisko przemocy, a w 18 przypadkach przyczyną problemów jest alkoholizm. Szczególną uwagę w tej diagnozie zwrócono na dzieci i problemy z nimi powiązane. Dodając do w/w liczb środowiska, z których dzieci korzystają z dożywiania w szkołach, to z powodu ubóstwa lub zagrożenia ubóstwem pomocą objętych jest 396 osób.

Porównując dane z 2008 roku, do aktualnej sytuacji należy zauważyć, że choć procentowo liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się, to w wartościach bezwzględnych nadal są to liczby zbliżone. Wyjaśnieniem tego zjawiska jest fakt, że struktura demograficzna Złoczewa wskazuje na dominację osób w wieku produkcyjnym oraz wskazuje na stały przyrost liczby mieszkańców. To zjawisko związane jest z faktem, że Gmina Złoczew jest gminą typowo rolniczą, a samo miasto przyciąga do siebie mieszkańców z okolicznych wsi. Warto podkreślić, że miasto jest kojarzone z zagłębiem górniczym Bełchatów – Kleszczów – Złoczew i przyciąga wizję pracy w przemyśle wydobywczym, jednakże Złoczew nie korzysta z bogactwa zasobów mineralnych w stopniu, w jakim widać to w Bełchatowie i w Kleszczowie.

PRZESTĘPSTWA

Według danych Komisariatu Policji w Złoczewie dla 2015 roku wzrost liczby przestępstw wzrósł w roku 2015 w stosunku do roku poprzedniego o 42%.

Tabela 11 – Miasto Złoczew – dane dotyczące dokonanych przestępstw (opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Złoczewie)

rodzaj przestępstwa	2014	2015
zabójstwo	0	0
rozbój	0	0
bójki i pobicia	0	1
uszkodzenie ciała	4	2
czyny lubieżne	0	0
uszkodzenia mienia	1	4
związane z narkomanią	2	0
włamania	2	2
kradzieże	8	9
nietrzeźwi kierujący	14	9
inne	29	34

W roku 2015 aż 15 z 61 przestępstw dokonanych na obszarze miasta Złoczew miało miejsce w zdiagnozowanym obszarze występowania zjawisk kryzysowych.

Tabela 12 – Obszar zdegradowany – dane dotyczące dokonanych przestępstw (opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Złoczewie)

rodzaj przestępstwa	2015
uszkodzenia mienia	2
włamania	1
kradzieże	5
nietrzeźwi kierujący	7

RYNEK PRACY

Jak wspomniano powyżej, głównym źródłem problemów społecznych jest ubóstwo związane z bezrobociem. Sytuacja na lokalnym rynku pracy w Gminie Złoczew na przełomie lat 2007/2008 wykazywała stałą tendencję do wzrostu liczby osób pozostających bez pracy oraz spadek liczby ofert pracy w samym mieście, podczas gdy dla całej Gminy Złoczew wskaźniki te wykazywały tendencję malejącą – przy stopie bezrobocia na poziomie 21%, aż 56% osób zarejestrowanych jako osoby bezrobotne zamieszkiwało w Złoczewie.

Podobnie jak w przypadku pomocy społecznej, także w przypadku rynku pracy diagnoza przeprowadzona w 2015 roku wskazała na pogorszenie sytuacji. Stopa bezrobocia w roku 2015 w mieście wyniosła aż 25,2%. Wśród badanych w 2015 roku mieszkańców Złoczewa ponad 50%

wskazało, że sytuacja taka stanowi zagrożenie dla potencjału demograficznego miasta i skutkuje odpływem ludzi młodych i wykształconych.

Analizując strukturę zatrudnienia wg sektorów gospodarki, zarówno w 2008 jak i w 2015 roku dominowały miejsca pracy w rolnictwie – blisko 50% mieszkańców miasta, ok. 17% zatrudnionych było w przemyśle (głównie budownictwo) oraz ok. 10% w sektorze usług i finansów. Około 20% badanych w 2015 roku mieszkańców Złoczewa wskazało, że taka sytuacja stanowi zagrożenie dla rozwoju gospodarczego miasta i przyczynia się do pogłębiającego się problemu osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej.

O słabości lokalnego rynku pracy świadczy też struktura migracji zarobkowych, gdzie w 2015 roku na 319 osób wyjeżdżających ze Złoczewa „za pracą”, przypadało zaledwie 180 osób dojeżdżających do pracy w mieście.

OŚWIATA I EDUKACJA

W mieście Złoczew funkcjonują 4 placówki oświatowe tworzące swoisty kompleks edukacyjny, ze względu na położone w niewielkiej odległości od siebie:

- Publiczne Przedszkole w Złoczewie,
- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Złoczewie,
- Publiczne Gimnazjum im. Andrzeja Ruszkowskiego w Złoczewie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Złoczewie.

W tym ostatnim działa także szkoła kształcąca dorosłych w systemie zaocznym w zakresie kierunków ogólnych oraz zawodowych

W porównaniu do całego województwa łódzkiego, biorąc pod uwagę zarówno rok 2008 jak i rok 2015, mieszkańcy Złoczewa mają niższy poziom wykształcenia. Opierając się na szacunkach z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku można stwierdzić, iż 13,5% mieszkańców Złoczewa posiada wykształcenie wyższe, 2,4% wykształcenie policealne, 12,8% średnie ogólnokształcące, 14,9%

średnie zawodowe, 22,8% zasadnicze zawodowe. Niepokojące jest, że wśród mieszkańców Złoczewa wykształcenie gimnazjalne posiada 6,0%, podstawowe ukończone 25,8%, a aż 1,8% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

KULTURA, SPORT I REKREACJA

Ofertę kulturalną Złoczewa zapewniają Miejski Ośrodek Kultury oraz Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, które podobnie jak w przypadku placówek edukacyjnych, tworzą kompleks przy ulicy Szerokiej.

Ofertę sportową organizuje Urząd Miasta i Gminy w oparciu o posiadaną infrastrukturę sportową, na której funkcjonuje Klub Sportowy Złoczewia Złoczew.

Uzupełnieniem oferty kulturalnej i sportowej jest przestrzeń publiczna miasta, która powinna umożliwiać mieszkańcom Złoczewa spędzanie czasu wolnego.

Podobnie jak powyżej, problemy wskazane w 2008 roku powielają się z tymi z 2015 roku, tj.:

- oferta kulturalna gminy nie jest bogata i nie stanowi dla mieszkańców alternatywnej formy spędzania czasu wolnego,
- przestrzeń publiczna, w tym szczególnie parki miejskie są zaniedbane i nie przyciągają mieszkańców,
- infrastruktura sportowa, głównie obiekt stadionu jest niedostosowana do współczesnych standardów i nie zachęca do uprawiania sportu,

Podsumowując pogłębioną diagnozę społeczną, można wskazać na następujące obszary problemowe:

1. wysoki poziom ubóstwa, powodowanego pozostawaniem bez pracy,
2. utrzymująca się liczba osób i rodzin w problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
3. rosną liczba środowisk zagrożonych problemami wynikającymi z nadużywania alkoholu,
4. występowanie zjawiska przemocy w rodzinie,
5. migracje osób wykształconych z terenu gminy w poszukiwaniu odpowiednich do posiadanego wykształcenia miejsc pracy,
6. niski poziom wykształcenia,
7. uboga oferta kulturalna, nie stanowiąca oferty spędzania czasu wolnego,
8. zaniedbane przestrzenie publiczne, nie zachęcające do aktywności fizycznej, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży.

4.8. WERYFIKACJA WYZNACZONEGO OBSZARU POD KĄTEM WYSTĘPOWANIA NEGATYWNYCH ZJAWISK

Czy przeprowadzono badanie obszaru występowania zjawisk kryzysowych pod kątem dodatkowego występowania negatywnych zjawisk w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej? - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 3.

Podstawą dla rozpoczęcia procesu rewitalizacji w 2008 roku było wyznaczenie granic obszaru, który cechował się znacznym poziomem degradacji. W programie rewitalizacji, przyjętym w 2008 roku wskazano 4 strefy, które charakteryzowały się przede wszystkim złym stanem przestrzeni publicznej, spowodowanym długotrwałym niedoinwestowaniem i brakiem koncepcji funkcjonalnej wielu miejsc (w tym obiektów i miejsc o znaczeniu mieszkalnym, kulturalnym, religijnym, edukacyjnym czy przyrodniczym).

W obszarze rewitalizacji wskazanym w programie przyjętym w 2008 roku przestrzeń publiczna była własnością gminy, spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych oraz kościoła rzymskokatolickiego. W obrębie proponowanego obszaru do rewitalizacji, obserwowano pogłębiającą się niską wartość przestrzeni centrum miasta, która została prawie całkowicie pozbawiona charakterystycznych dla niego niegdyś cech.

W centrum Złoczewa znajdują się parki, skwery, Zespół pałacowo – parkowy, amfiteatr oraz placówki oświatowe, tak więc zakładana w 2008 roku rewitalizacja centrum miasta miała przede wszystkim wzmocnić potencjał przyrodniczy oraz edukacyjny miasta.

Diagnoza przeprowadzona w 2015 roku pokazała, że nie wszystkie zakładane efekty programu rewitalizacji zostały osiągnięte.

ZDEFINIOWANIE PROBLEMU – SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

W ramach tej sfery szczególną pozycję zajmuje ochrona i wyeksponowanie bogatego dziedzictwa kulturowego i historycznego Złoczewa, którego elementy znajdują się w wykazie zabytków i obszarów reprezentatywnych dla kultury województwa łódzkiego i wymagają podjęcia działań rewitalizacyjnych w związku z potrzebą zachowania historycznych elementów dawnych układów i rozplanowania. w/w opis dotyczy obszaru o powierzchni ok. 19,7 ha terenu obejmującego zespół klasztorny oraz zespół parkowo-pałacowy, który może pełnić funkcje związane z edukacją kulturalną, jak i może być udostępniany na funkcje turystyczne.

Rozpoznane zjawiska problemowe w zakresie ochrony i eksponowania dziedzictwa kulturowego dotyczą:

- podniesienie atrakcyjności centrum Złoczewa, w celu zachowania historycznego układu architektonicznego,

- rewaloryzacji zespołu klasztornego oraz zespołu parkowo-pałacowego.

Drugim obszarem kryzysowym w ramach sfery funkcjonalno-przestrzennej jest dostępność i atrakcyjność przestrzeni publicznej. 65% ankietowanych mieszkańców Złoczewa wskazywało, że problemem miasta jest brak estetyki miasta, zaśmiecenie przestrzeni publicznych oraz brak miejsc rekreacji wypoczynku.

RYC 34 - Obszar Miasta Złoczew wskazany w Wojewódzkim programie opieki nad zabytkami 2016-2019
(źródło: Wojewódzki program opieki nad zabytkami 2016-2019)

ZDEFINIOWANIE PROBLEMU – SFERA ŚRODOWISKOWA I TECHNICZNA

W przypadku Złoczewa, problemy natury środowiskowej i technicznej przenikają się wzajemnie, co jest wynikiem długotrwałego niedoinwestowania w infrastrukturę komunalną. W zakresie problemów można wyróżnić następujące zjawiska kryzysowe:

- niski i niewystarczający poziom skanalizowania Złoczewa, na który składają się braki w sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej na terenie miasta
- zły stan dróg wymagający zarówno przebudowy i modernizacji gminnych dróg, jak i przebudowy dróg powiatowych i wojewódzkich przebiegających przez Złoczew w celu utworzenia sprawnego ciągu komunikacyjnego i otwarcia obszarów aktywizacji gospodarczej,
- zły stan poboczy i chodników, których modernizacja wraz z budową chodników i ścieżek rowerowych może stanowić podstawę do budowania alternatywnych dla transportu samochodowego ciągów komunikacji dla mieszkańców Złoczewa,
- eliminacji źródeł niskiej emisji poprzez rozbudowę sieci ciepłowniczej

ZDEFINIOWANIE PROBLEMU – SFERA GOSPODARKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Szczególną uwagę zwraca, wskazana w diagnozie rynku pracy, przestarzała struktura zatrudnienia, w której dominuje rolnictwo kosztem innowacyjnego przemysłu czy sfery usług. W ramach diagnozy przeprowadzonej w 2015 roku, mieszkańcy Złoczewa widzieli szansę na zmianę tej sytuacji poprzez wsparcie przedsiębiorczości (89% mieszkańców objętych badaniem ankietowym) oraz utworzeniem strefy inwestycyjnej (40% badanych). ok. 60% badanych mieszkańców Złoczewa szansę na rozwój gospodarczy widziało w planowanym utworzeniu kopalni odkrywkowej w ramach zagłębia Bełchatów – Kleszczów – Złoczew.

W zakresie problemów można wyróżnić następujące zjawiska kryzysowe:

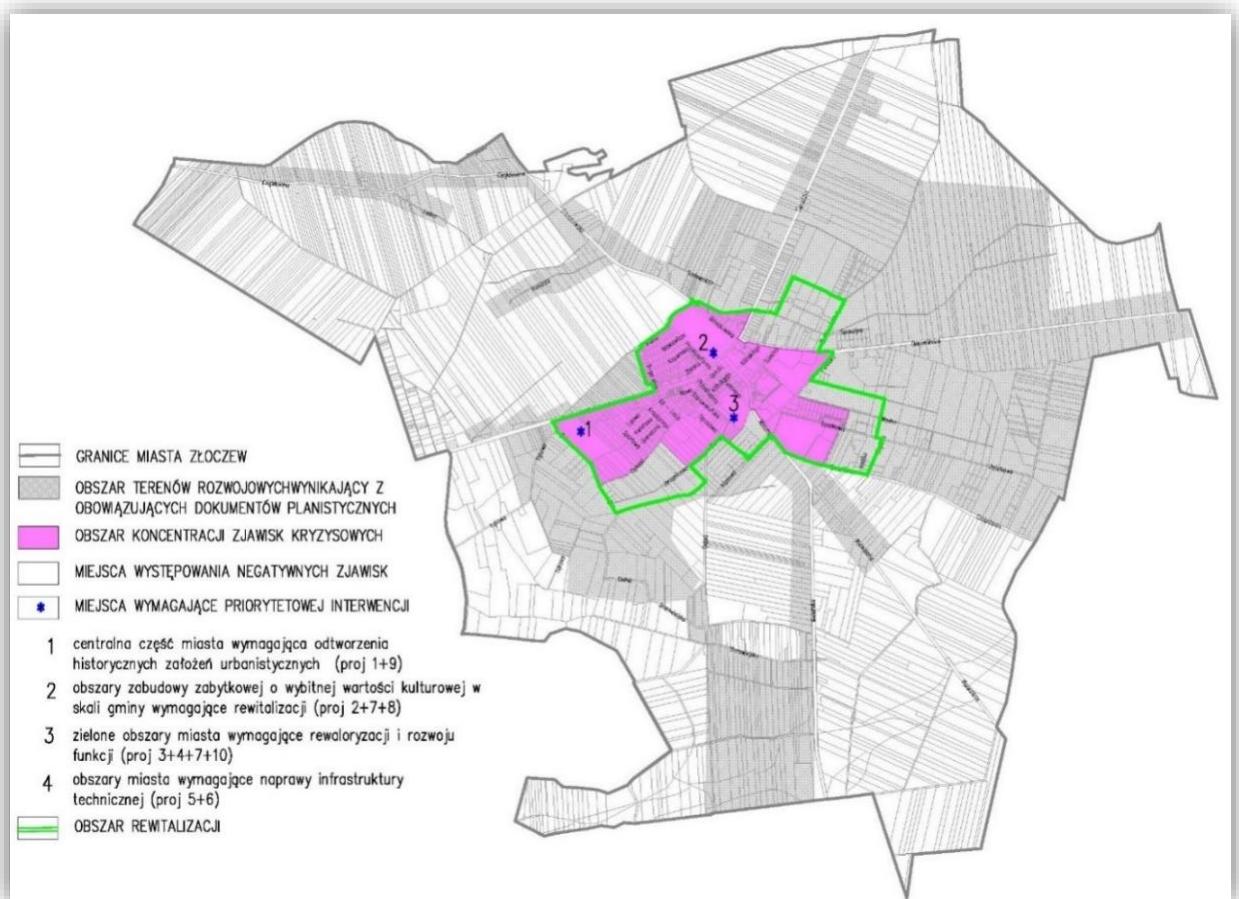
- niski stopień innowacyjności lokalnych przedsiębiorstw i konieczność przyciągnięcia do Złoczewa zewnętrznych, innowacyjnych inwestorów,
- wsparcie lokalnych przedsiębiorców w zakresie przechodzenia na innowacyjne metody produkcji,

poprawa infrastruktury miejskiej służącej obsłudze przedsiębiorców lokalnych, w tym także targowiska miejskiego, które pełni nie tylko funkcje gospodarcze ale i aktywizujące lokalną społeczność.

4.9. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Czy program rewitalizacji wskazuje zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji, tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia? - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 4.

Wyznaczony w wyniku powyższych analiz **obszar rewitalizacji** obejmuje centralną część miasta Żłoczew i **ograniczony jest ulicami: Dolną, Oplotki, Wieluńska, Cmentarna, Wspólna, Parkowa, Burzeńska, Polna, Lututowska**. Poniższy kartogram pokazuje zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji ze wskazaniem miejsc wymagających interwencji priorytetowych.

RYC 35 – Wskazanie zasięgu przestrzennego obszaru rewitalizacji (opracowanie własne)

4.10. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ OBSZARU

Czy program rewitalizacji zawiera informację o powierzchni rewitalizacji i liczbie ludności objętej programem (program nie może obejmować więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczyć nie więcej niż 30% jej mieszkańców)? - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 6

Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi około 114 ha. Stanowi to ok 1% powierzchni gminy Złoczew (117 km²). **Założenia niniejszego programu spełniają zatem założenia dotyczące udziału powierzchni obszaru rewitalizacji w powierzchni całościowej gminy (≤ 20% gminy).**

Liczba ludności obszaru rewitalizacji wynosi 1787 osób. Stanowi to ok 25% ludności gminy Złoczew wynoszącej 7208 osób. **Założenia niniejszego programu spełniają założenia dotyczące liczby ludności obszaru rewitalizacji (≤ 30% mieszkańców gminy).**

4.11. KONCENTRACJA

Czy program rewitalizacji dotyczy terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, dotkniętych szczególnie koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych? - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 6.

UZASADNIENIE WYBORU OBSZARU PROWADZENIA DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

Podstawowym kryterium wyboru obszarów zdegradowanych – wymagających objęcia oddziaływaniem, wynikających z realizacji działań rewitalizacyjnych jest odniesienie do stanu problemów w skali gminy. Dodatkowym wskazaniem jest zbiór wytycznych z dokumentów strategicznych dotyczących sytuacji obszaru. Kluczowym jednak aspektem wskazania obszarów prowadzenia działań rewitalizacyjnych są wyniki **diagnozy przeprowadzonej z udziałem uczestników procesu** - wskazanie występowania koncentracji zjawisk kryzysowych oraz wskazanie miejsc, gdzie winny być przeprowadzone działania naprawcze z wykorzystaniem istniejącego potencjału (patrz: wyniki badań pierwotnych przeprowadzonych na etapie diagnozy programu).

ZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI DLA ROZWOJU GMINY

Obszar rewitalizacji obejmuje swym zasięgiem centralny obszar miasta Złoczew charakteryzujący się koncentracją negatywnych zjawisk, **istotny dla rozwoju całej gminy**. Obszar rewitalizacji to obszar o niewykorzystanym dotąd w pełni silnym potencjale rozwojowym. Jego znaczenie dla rozwoju gminy związane jest przede wszystkim z faktem istnienia bogatego **zasobu społecznego** miejsca (centralny obszar miasta Złoczew stanowiącego lokalny biegun wzrostu). Jest to również obszar koncentracji niezwykle **bogaty zasobów dziedzictwa kulturowego** a także pełnienie szeregu istotnych **funkcji administracyjno-społecznych**. W graniach obszaru rewitalizacji zlokalizowanych jest wiele obiektów użyteczności publicznej, w których mieszczą się instytucje i podmioty publiczne. Lokalizacja

wymienionych instytucji świadczących różnorodne usługi na rzecz mieszkańców gminy oraz koncentracja obiektów handlowo-usługowych na obszarze rewitalizacji sprawia, iż jest to miejsce często odwiedzane przez mieszkańców obszaru, **ważne z punktu widzenia zaspokojenia potrzeb bytowych**. Istotnym aspektem jest wymagająca wykorzystania **potencjalnie dobra dostępność komunikacyjna** obszaru. Obszar rewitalizacji na tle innych obszarów gminy wyróżnia się dobrym położeniem komunikacyjnym, co ma istotny wpływ na możliwości rozwoju. Kluczowy dla rozwoju obszaru jest rozwój infrastruktury społecznej. Nieodpowiedni standard zagospodarowania przestrzeni, zaspokojenia potrzeb bytowych i duchowych, infrastruktury usługowej, edukacyjnej i kulturalnej wprost obniża standard życia i gospodarowania mieszkańców. Ważne jest dostosowanie – w miarę istniejących możliwości – infrastruktury tej części miasta do realnych oczekiwań mieszkańców – zgodnie z aktualnymi trendami w danych dziedzinach. Podsumowując: minimalizowanie skutków istniejącego i mogącego ulegać rozprzestrzenianiu stanu kryzysowego poprzez **podjęcie interwencji w obszarze rewitalizacji** zagwarantuje **poprawę jakości funkcjonowania obszaru występowania zjawisk kryzysowych**.

ZNACZENIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ DLA ROZWOJU JEDNOSTKI PRZESTRZENNEJ

Pojęcie przestrzeni publicznej oznacza szczególny obszar bądź też system obszarów dostępnych dla wszystkich – mieszkańców i przybyszów. Ciągi przestrzeni publicznych – ulic, placów, parków, skwerów, bulwarów, terenów nadrzecznych – w znacznym stopniu kształtują aktywność mieszkańców oraz stymulują ich do podejmowania inicjatyw.

Oprócz przestrzeni publicznych o charakterze otwartym - ich rolę mogą pełnić również obiekty pełniące funkcje instytucji kultury, sportu, administracji – takie, które sprzyjają swobodnym spotkaniom, pełniąc rolę miejsc spotkań lokalnej społeczności. W ostatnich latach – w wyniku przekształceń gospodarczych – pojawił się nowy typ przestrzeni publicznej – zadaszona przestrzeń w centrach handlowych. Często to one przejmują funkcje miejsc spotkań społeczności miast i miasteczek.

KATEGORIE PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Dziś ideą kształtowania przestrzeni publicznych jest urządzenie ich w sposób celowy. wskazuje pięć podstawowych typów przestrzeni: place, piesze pasaże, place zabaw, parki, przestrzeń specjalne.

za: Anna Górka „Krajobraz przestrzeni publicznej wsi”
(Wyd. Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 2012)

4.12. WIZJA OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU PROCESU REWITALIZACJI

Czy program rewitalizacji zawiera wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)? - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 11.

Z uwagi na specyfikę procesu rewitalizacji – procesu ciągłego i mogącego podlegać modyfikacjom w odpowiedzi na czynniki zewnętrzne występujące w toku realizacji programu – wizję obszaru rewitalizacji sformułowano jako wizję obszaru podlegającego ciągłemu rozwojowi – bazującemu na zdiagnozowanym potencjale miejsca.

Wizja stanowi obraz pożądanego stanu, jaki społeczność lokalna i inne podmioty chcą osiągnąć na koniec wdrażania Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew – kierunków rozwoju z wykorzystaniem lokalnych potencjałów. Ponadto wizja wskazuje zasadniczy kierunek działania jaki stoi przed gminą oraz jest zobrazowaniem pożądanego przyszłości, która z założenia motywuje jej twórców i adresatów do działań na rzecz jej realizacji. Zgodnie z założeniami dokumentu jako horyzont wizji przyjęto rok 2023.

WIZJA OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU PROCESU REWITALIZACJI

W 2023 roku przebywając w centralnej części Złoczewa, przebywamy w miejscu urokliwym i zadbanym. Czujemy, że miasto żyje.

Pierzeje ulic zachwycają architekturą budynków. Po remoncie zyskały nowy blask. Wzdłuż ulic otwierają się nowe sklepy i punkty usługowe. Większość z nich to inicjatywa mieszkańców Złoczewa, który bez obaw rozpoczynają tu swoją działalność. Wiedzą, że Złoczew czas lekkiego uśpienia ma już za sobą i że znajdują tu odbiorców swoich usług.

Wzrasta poczucie dumy u mieszkańców. „Mieszkam w Złoczewie” brzmi świetnie. Już zapomnieli o czasach, gdy miasto było trochę szare i nie wszyscy mieli pewność, że to się zmieni. Znaczna grupa mieszkańców wiedziała, że miasto może wypięknąć a konsekwencja w działaniu musi przynieść skutek. Teraz są szczęśliwi i w dalszym ciągu angażują się w jego

tworzenie przy każdej możliwej okazji. Bez nich nie byłoby możliwe to wszystko co się w Złoczewie dzieje – wydarzenia kulturalne, artystyczne.

Starsi mieszkańcy są zadowoleni, że w końcu widać bogatą historię miejsca. Wypiękniały zabytkowe budowle, parki. Kościół i klasztor wyglądają pięknie. Podobnie pałac – po uporządkowaniu terenu wokół jest prawdziwie reprezentacyjnym obiektem. Chętnie spędzają czas w przypałacowym parku.

Ulicami spacerują uśmiechnięci ludzie. Widać, że dobrze się tu czują. Rozmawiają spacerując wyremontowanymi chodnikami, siedząc na ławkach i przy stolikach ulicznych kawiarni. Część z nich to przedsiębiorcy, którzy swoje firmy ulokowali w Złoczewskiej Strefie Inwestycyjnej. Przyjechali, aby zjeść dobry obiad w atmosferze urokliwego miasteczka. Poprawa układu komunikacyjnego sprawiła, że przyjeżdżają tu chętnie i często, ku dużej radości prowadzących działalność w centrum. Słysząc rozmowy w obcych językach, intensywne dyskusje. Centrum miasta żyje.

---

5. CZĘŚĆ STRATEGICZNA

5.1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU REWITALIZACJI

Czy program rewitalizacji określa cele rewitalizacji? - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 12.

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe tj. integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, lokalnych: gospodarki, przestrzeni, środowiska i infrastruktury. Ponadto zaplanowane przedsięwzięcia muszą być skoncentrowane terytorialnie i powinny być prowadzone w sposób zaplanowany, spójny

oraz zintegrowany poprzez program rewitalizacji. Według definicji określonej przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju rewitalizacja jest procesem wieloletnim, który prowadzonym we współpracy z lokalną społecznością.

Cele programu rewitalizacji wynikają z diagnozy przeprowadzonej w pierwszej części dokumentu. Niejednokrotnie wyznaczone cele wykraczają poza rozwiązanie wskazanych problemów, ale – bazując na zdiagnozowanym potencjale – zakładają prowadzenie działań zapobiegającym pojawianiu się kolejnych zagrożeń oraz wychodzi naprzeciw przyszłym wyzwaniom.

Celem głównym Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew 2016-2023 jest:

Wzrost poziomu życia mieszkańców poprzez aktywną rewitalizację społeczną i gospodarczą w powiązaniu z działaniami infrastrukturalnymi na rzecz kompleksowej odnowy zdegradowanej tkanki miasta i gminy Złoczew.

5.2. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU REWITALIZACJI

Osiągnięcie celu głównego programu rewitalizacji może nastąpić tylko poprzez działania we wszystkich sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej i infrastrukturalnej dlatego w dalszej części programu wyodrębniono dwa obszary (komponenty), dla których przyporządkowane zostały cele szczegółowe:

CELE NAKIEROWANE NA POPRAWĘ W SFERZE SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ

CEL 1 - POPRAWA WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH

CEL 2 - AKTYWIZACJA I INTEGRACJA SPOŁECZNA

CEL 3 - WSPARCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

CEL 4 - ROZWÓJ KULTURY I TURYSTYKI W OPARCIU O ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

CELE NAKIEROWANE NA POPRAWĘ W SFERZE PRZESTRZENNEJ, INFRASTRUKTURALNEJ I ŚRODOWISKOWEJ

CEL 5 - PODNIESIENIE JAKOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

CEL 6 - ROZWÓJ INFRASTRUKTURY

CEL 7 - PRZECIWDZIAŁANIE I OGRANICZENIA ZAGROŻEŃ DLA DEGRADACJI ŚRODOWISKA

Program ma wpływać na poprawę stanu najbardziej problemowych obszarów z uwzględnieniem wszystkich sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej kulturowej oraz funkcjonalno-przestrzennej. Przewiduje się, że zostaną zrealizowane wszystkie założenia programu oraz projekty, które zostały wcześniej wyszczególnione. Skutkiem tego będzie wzrost atrakcyjności miejscowości gminy oraz poprawa jakości i warunków życia mieszkańców.

5.3. KIERUNKI DZIAŁAŃ PROGRAMU REWITALIZACJI

Czy program rewitalizacji określa kierunki działań wraz z odniesieniem ich do zidentyfikowanych potrzeb rewitalizacyjnych mające na celu eliminację lub ograniczenie występowania negatywnych zjawisk? - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 13.

Zdefiniowane cele do osiągnięcia mogą zostać zrealizowane tylko poprzez odpowiednie działania ukierunkowane na poprawę aktualnej sytuacji gminy. Poniżej przedstawiono kierunki działań odpowiadające celom rewitalizacji.

CEL	KIERUNKI DZIAŁANIA
CELE NAKIEROWANE NA POPRAWĘ W SFERZE SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ	
CEL 1 POPRAWA WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH	⇒ działania ukierunkowane na wspieranie oraz tworzenie dogodnych warunków zamieszkania w centrum obszaru poprzez rewitalizację zdegradowanej zabudowy, poprawa jakości istniejącej zabudowy, stosowanie proekologicznych rozwiązań, uzupełnianie tkanki miejskiej o nowe obiekty wkomponowane w zabytkowy układ urbanistyczny, tworzenie oferty usługowej zaspokajającej potrzeby bytowe mieszkańców obszaru
CEL 2 AKTYWIZACJA I INTEGRACJA SPOŁECZNA	⇒ działania ukierunkowane na wzmocnienie lokalnej tożsamości i przywiązania do gminy, promowanie i wspieranie działalności organizacji pozarządowych, tworzenie miejsc spotkań, włączanie grup wykluczonych społecznie, monitoring potrzeb i dostosowanie pomocy społecznej do realnych potrzeb, zaangażowanie społeczności do aktywności na rzecz obszaru
CEL 3 WSPARCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	⇒ działania ukierunkowane na wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, tworzenie popytu na lokalne usługi, promowanie lokalnych produktów i usług, tworzenie miejsc prowadzenia działalności wkomponowanych w otoczenie, uwzględniających jego walory kulturowe, wspieranie współpracy przedsiębiorców – w celu wymiany wiedzy, inicjowanie powstania lokalnych grup przedsiębiorców, tworzenia powiązań gospodarczych na obszarze

CEL	KIERUNKI DZIAŁANIA
CEL 4 ROZWÓJ KULTURY I TURYSTYKI W OPARCIU O ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	⇒ działania ukierunkowane na zachowanie i ochrona obiektów kulturowych obszaru, w tym ochrona obiektów zabytkowych, zagospodarowanie otoczenia zabytków, przywrócenie historycznych elementów układu, budowanie oferty turystycznej w oparciu o wartości kulturowe obszaru

CELE NAKIEROWANE NA POPRAWĘ W SFERZE PRZESTRZENNEJ, INFRASTRUKTURALNEJ I ŚRODOWISKOWEJ

CEL 5 PODNIESIENIE JAKOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	⇒ działania ukierunkowane na poprawę estetyki i jakości przestrzenno-funkcjonalnej obszaru, wprowadzenie nowych funkcji na obszarach ogólnodostępnych, zagospodarowanie terenów zielonych obszaru jako ważnych w systemie przestrzeni publicznych obszaru, poprawa estetyki pierzei ulic i placów w ramach prowadzonych remontów, tworzenie funkcjonalnego przedpola obiektów usługowych obszaru
CEL 6 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY	⇒ działania ukierunkowane na rozwój i poprawę dostępu do sieci infrastrukturalnych obszaru, rozbudowę sieci i zapewnienie do nich dostępu, wdrażanie proekologicznych rozwiązań, poprawę bezpieczeństwa obiektów i rozwiązań zapewniających połączenia komunikacyjne na obszarze, zapewnienie obiektom dostępu do mediów
CEL 7 PRZECIWDZIAŁANIE I OGRANICZENIA ZAGROŻEŃ DLA DEGRADACJI ŚRODOWISKA	⇒ działania ukierunkowane na niwelowanie zagrożeń dla środowiska, zapewnienie wysokiej jakości terenów zielonych w obszarze, wdrażanie proekologicznych rozwiązań w celu ograniczenia negatywnego wpływu funkcjonowania obiektów na środowisko, odtworzenie historycznych obszarów zielonych

5.4. PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE – KRYTERIUM WYBORU PROJEKTÓW

Kompleksowe wdrożenie Programu Rewitalizacji dla Gminy Złoczew na lata 2016-2023 wymaga zastosowania podejścia projektowego. Zadaniem przedsięwzięć/projektów jest etapowe wprowadzenie zmian, które w okresie od 2016 r. do 2023 r. przyczynią się do realizacji wizji rewitalizacji.

Pierwszym działaniem, które wskazało miejsca potrzebnej interwencji było sporządzenie diagnozy, stanu obecnego, która dała możliwość przeanalizowania sytuacji gminy Złoczew. Istotny był udział w tej diagnozie interesariuszy procesu. Zlokalizowane problemy wymagały wyznaczenia celów procesu

rewitalizacji, a następnie identyfikacji kierunków i sposobów ich rozwiązania. Dlatego w kolejnym etapie również zaangażowano lokalną społeczność - zorganizowane było spotkanie z lokalnymi liderami, na którym przedstawione były wcześniej opracowane propozycje działań Urzędu Miasta, a następnie każdy z zaproszonych gości, mógł ustosunkować się do tego stanowiska oraz zaproponować projekty, które były by korzystne do zrealizowania. Dzięki takiej formie spotkania, udało się wyselekcjonować potrzeby jakie sygnalizują mieszkańcy gminy, którzy są w procesie rewitalizacji najważniejszym elementem. Podstawową jednostką dla rozwiązania problemu i osiągnięcia danego celu stały się projekty, których działanie realnie zaplanowane, celuje w dokładnie zdiagnozowany problem oraz popierane jest przez interesariuszy obszaru zdegradowanego. Wyselekcjonowane projekty charakteryzują się jasno określonym, realnym i mierzalnym celem, o określonym terminie realizacji, zapewniającym możliwość uzyskania różnych źródeł finansowania, przy jednoczesnym wyznaczeniu podmiotów zobowiązanych do ich realizacji.

Na podstawie przeprowadzonych analiz dotyczących zarówno zdiagnozowanych potrzeb jak i stopnia organizacyjnego przygotowania projektów, wyselekcjonowano grupę **projektów podstawowych**. Ich realizacja w pierwszej kolejności pozwoli potraktować je jako projekty podstawowe – kluczowe dla rozpoczęcia etapu działań rewitalizacyjnych w gminie Złoczew. Poniższe projekty wybrane zostały jako skutecznie przyczyniające się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów w obszarze wymagającym wsparcia.

Wybrane projekty do realizacji w obszarze rewitalizacji – z uwagi na swoją specyfikę, lokalizację i rodzaj oddziaływania - zapewniają skutek w postaci ograniczenia powstawania i rozwoju sytuacji kryzysowych w obszarze zdegradowanym.

Z uwagi na specyficzną złożoność procesu rewitalizacji oraz fakt, iż działania prowadzone są w oparciu o potrzeby zdiagnozowane w kilku sferach powiązanych ze sobą, lecz mogące podlegać zmianom – twórcy programu zakładają możliwość bieżącej modyfikacji programu a tym samym – wdrożenie rozwiązań wynikających z **projektów uzupełniających**. Każdorazowo projekty te będą weryfikowane – w tym pod kątem realizacji celów programu.

5.5. PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE – PROJEKTY PODSTAWOWE

Czy program rewitalizacji zawiera listę planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (tj. takich bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji) wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: a) nazwę, b) wskazanie podmiotów go realizujących, c) zakres realizowanych zadań, d) lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), e) grupę docelową działań rewitalizacyjnych, f) szacowaną wartość, g) prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji? - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 14.

Poniżej szczegółowo opisano projekty zaplanowane w ramach niniejszego programu jako projekty podstawowe. Ich realizacja zapewni osiągnięcie celów programu rewitalizacji a w szczególności pozwoli na rozpoczęcie procesu wychodzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego.

WYKAZ PROJEKTÓW PODSTAWOWYCH:

PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE – PROJEKTY PODSTAWOWE

Na podstawie przeprowadzonych analiz dotyczących zarówno zdiagnozowanych potrzeb jak i stopnia organizacyjnego przygotowania projektów, wyselekcjonowano grupę **projektów podstawowych**. Ich realizacja w pierwszej kolejności pozwoli potraktować je jako projekty pilotażowe – kluczowe dla rozpoczęcia kolejnego etapu działań rewitalizacyjnych w Gminie Złoczew.

Poniższe projekty pilotażowe wybrane zostały jako skutecznie przyczyniające się do rozwiązania zdiagnozowanych problemów w obszarze wymagającym wsparcia.

PROJEKT 1	REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA Z ODTWORZENIEM RYNKU MIEJSKIEGO
PROJEKT 2	REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK)
PROJEKT 3	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI REKREACYJNEJ MIASTA
PROJEKT 4	ROZBUDOWA OSIEDLWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY
PROJEKT 5	REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH
PROJEKT 6	REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ
PROJEKT 7	POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA BOISKA W ZŁOCZEWIE
PROJEKT 8	ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO
PROJEKT 9	AKTYWIZACJA DZIECI I MŁODZIEŻY
PROJEKT 10	AKTYWIZACJA RODZIN Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYMI
PROJEKT 11	DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

Poniżej zamieszczono charakterystykę projektów podstawowych. Szczegółowe założenia zostaną zweryfikowane na etapie przygotowywania projektów.

PROJEKT 1

REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA Z ODTWORZENIEM RYNKU MIEJSKIEGO

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU / Miasto Żłoczew, historyczna część miasta

OPIS / Pierwszy z projektów podstawowych pilotażowych skupia się na naprawie centrum miasta Żłoczew. Celem projektu jest odtworzenie historycznego układu urbanistycznego w centrum Żłoczewa wraz z kreowaniem nowej przestrzeni publicznej, co wpłynąć ma na standard życia mieszkańców. Planowane działania, poprzez stworzenie nowych możliwości rozwoju, możliwości wprowadzenia nowych funkcji mają przyczynić się wprost do rozwiązania problemów w sferach: społecznej, ekonomicznej, przestrzennej oraz technicznej. W ramach realizacji projektu przewidziano w szczególności przeprowadzenie prac: dostosowanie istniejącej zabudowy do historycznej kompozycji urbanistycznej, poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej poprzez zagospodarowanie jej z udziałem obiektów małej architektury tj.: ławki, kwietniki, kosze, oświetlenie oraz utworzeniem miejsc postojowych, zmiana organizacji ruchu (opcjonalnie), zmiana lokalizacji obiektów usługowych, poprawa jakości infrastruktury drogowej i okołodrogowa (poprawa jakości nawierzchni ulic, chodników i placu poprzez zastosowanie jednakowego materiału) na odcinku ok 700 m.

REZULTATY / poprawa jakości przestrzeni publicznych obszaru, poprawa warunków prowadzenie działalności w centralnej części miasta

ZGŁASZAJĄCY PROJEKT / Gmina Żłoczew

GRUPA DOCELOWA PROJEKTU/ mieszkańcy obszaru rewitalizacji

ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO / Nie przewiduje się, aby inwestycje planowane w ramach projektu mogły zaliczać się do którejś z grup przedsięwzięć oddziałujących na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

PROJEKT 2

REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK)

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU / Miasto Żłoczew, ul. Sieradzka 3

OPIS / Projekt przewiduje przeprowadzenie prac naprawczych mających na celu zabezpieczenie ważnego obiektu historycznego w przestrzeni miasta jakim jest zespół klasztorny a także przeprowadzenie prac w jego otoczeniu. W ramach realizacji projektu przewidziano wykonanie niezbędnych robót utrzymaniowych oraz zabezpieczających wraz z zagospodarowaniem terenu wokół zespołu klasztornego oo. Bernardynów (obecnie Mniszek Kamedułek), m.in. wymiana konstrukcji dachu z obdachowaniem i orynnowaniem, wymiana drewnianej stolarki okiennej i drzwiowej, renowacja murów kościoła i klasztoru, renowacja kopuły kościoła i odrestaurowanie historycznych malowideł, renowacja parku klasztornego.

REZULTATY / poprawa jakości obiektów zabytkowych obszaru

ZGŁASZAJĄCY PROJEKT / Zgromadzenie Mniszek Kamedułek

GRUPA DOCELOWA PROJEKTU/ mieszkańcy obszaru rewitalizacji

PROJEKT 5 **REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH**

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU / Miasto Złoczew, rejon ulic: Szkolna i Parkowa

OPIS / Projekt ma na celu stworzenie nowej przestrzeni publicznej poprzez odtworzenie historycznego założenia urbanistycznego zespołu pałacowo-parkowego w Złoczewie. Planowane działania to budowa ścieżek, chodników, dokonanie nowych nasadzeń drzew i krzewów, budowa obiektów małej architektury oraz urządzeń rekreacyjnych i tzw. mebli miejskich. Celem rewaloryzacji zespołu pałacowo – parkowego jest przywrócenie pierwotnego układu nasadzeń roślinnych w parku przy Urzędzie Miejskim w Złoczewie. Prace obejmą odtworzenie układów historycznych (głównie osi widokowych) oraz wytyczenie ciągów komunikacyjnych. Planuje się budowę ścieżek, drogi dojazdowej do Urzędu Miejskiego oraz parkingu, przeprowadzenie remontu elewacji oficyn przypałacowych oraz muru łączącego oficyny z pałacem, remont pozostałości bramy wjazdowej tj. kolumn. Efektem realizacji projektu będzie wysoka jakość tkanki miejskiej, eliminacja negatywnych zjawisk społecznych w tym obszarze.

REZULTATY / poprawa jakości obiektów zabytkowych obszaru, zwiększenie dostępu do wysokiej jakości przestrzeni publicznych

ZGŁASZAJĄCY PROJEKT / Gmina Złoczew

GRUPA DOCELOWA PROJEKTU/ mieszkańcy obszaru rewitalizacji

ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO / Nie przewiduje się, aby inwestycje planowane w ramach projektu mogły zaliczać się do którejś z grup przedsięwzięć oddziałujących na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

PROJEKT 6 **REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ**

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU / Miasto Złoczew, ul. Wieluńska

OPIS / Projekt ma na celu poprawę jakości zabytkowego obiektu ważnego zarówno w perspektywie przestrzennej ale również kulturowej Gminy Złoczew. W ramach prac zaplanowano wykonanie niezbędnych robót utrzymaniowych oraz zabezpieczających wraz z zagospodarowaniem terenu wokół Kościoła pw. Św. Andrzeja Ap. w Złoczewie. W szczególności planuje się położenie kamiennej posadzki, wymiana instalacji elektrycznych i odgromowych, malowanie wnętrza kościoła i elewacji zewnętrznej, założenie drenażu zewnętrznego, remont ogrodzenia okalającego kościół oraz zagospodarowanie terenu wokół kościoła ze szczególnym uwzględnieniem poprawy dostępności obiektu poprzez budowę parkingu (wraz z niezbędną infrastrukturą) na 50 miejsc.

REZULTATY / poprawa jakości obiektów zabytkowych obszaru

ZGŁASZAJĄCY PROJEKT / Parafia Rzymskokatolicka pw. Św Andrzeja AP w Złoczewie

GRUPA DOCELOWA PROJEKTU/ mieszkańcy obszaru rewitalizacji

ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO / Nie przewiduje się, aby inwestycje planowane w ramach projektu mogły zaliczać się do którejś z grup przedsięwzięć oddziałujących na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

PROJEKT 7 POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA BOISKA W ZŁOCZEWIE

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU / Miasto Złoczew, ul. Lututowska

OPIS / Ideą projektu jest przeprowadzenie uzupełnienia infrastruktury obiektu sportowo-rekreacyjnego w gminie - boiska w Złoczewie. W planach jest modernizacja budynku stadionowego, odnowienie istniejącej murawy, realizacja trybuny oraz oświetlenia na stadionie miejskim w Złoczewie. Zakłada się przeprowadzenie remontu i modernizacji budynku wraz z wyposażeniem tj. wyposażenie szatni piłkarskich, sanitariatów, stworzenie ogólnodostępnej siłowni, budowa częściowo zadaszonych trybun na 50 miejsc siedzących, wykonanie tzw. „ławek zmian”, budowa nowego ogrodzenia i modernizacja oświetlenia. Poddany rewitalizacji obiekt ma znacznie wpłynąć na poprawę oferty rekreacyjnej gminy – w szczególności skierowanej do jej mieszkańców. Planowane działania nie polegają na realizacji obiektu nowego a jedynie poprawie stanu funkcjonowania boiska już istniejącego.

REZULTATY / poprawa jakości obiektów sportowych obszaru, wzrost aktywności mieszkańców

ZGŁASZAJĄCY PROJEKT / Klub Sportowy Złoczevia Złoczew

GRUPA DOCELOWA PROJEKTU/ mieszkańcy obszaru rewitalizacji

ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO / Nie przewiduje się, aby inwestycje planowane w ramach projektu mogły zaliczać się do którejś z grup przedsięwzięć oddziałujących na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

PROJEKT 8 ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU / Miasto Złoczew, ul. Spółdzielcza

OPIS / Celem projektu jest poprawa jakości targowiska miejskiego – miejsca ważnego z punktu widzenia zaspokojenia potrzeb bytowych mieszkańców gminy, istotnego z punktu widzenia kulturowego. W ramach prac planowane są prace polegające na utwardzeniu, realizacji oświetlenia, przyłączenia do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, deszczowej i elektroenergetycznej. Targowisko wyposażone zostanie w zorganizowane stoiska targowe z zadaszaniem, węzeł sanitarny. Wyznaczone zostaną miejsca postojowe (szacuje się ok 50 miejsc). Planowane działania nie polegają na realizacji obiektu nowego a jedynie poprawie stanu funkcjonowania targowiska już istniejącego.

REZULTATY / poprawa dostępności do usług bytowych obszaru, poprawa warunków działalności gospodarczej

ZGŁASZAJĄCY PROJEKT / Miejska Spółka Komunalna

GRUPA DOCELOWA PROJEKTU/ mieszkańcy obszaru rewitalizacji

ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO / Nie przewiduje się, aby inwestycje planowane w ramach projektu mogły zaliczać się do którejś z grup przedsięwzięć oddziałujących na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

PROJEKT 9 AKTYWIZACJA DZIECI I MŁODZIEŻY

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU / Miasto Złoczew

OPIS / Celem projektu jest stworzenie dla dzieci i młodzieży miejsc w obszarze rewitalizacji, w których będzie realizowana praca wychowawcza i psychoterapeutyczna. Zagospodarowanie czasu wolnego poprzez organizację zajęć rekreacyjnych, artystycznych i kulturalnych. Prowadzone będą także działania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz prowadzenia zdrowego i bezpiecznego stylu życia. Organizowane będą spotkania z różnymi osobami, które poprzez pracę nad sobą zrealizowały swoje cele życiowe, czy też wyszły z uzależnień. Dla dzieci organizowane będą zajęcia profilaktyczne w formie zabawy i warsztatów.

REZULTATY/ uświadomienie dzieci i młodzieży o skutkach uzależnień, zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży

ZGŁASZAJĄCY PROJEKT / Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

GRUPA DOCELOWA PROJEKTU/ mieszkańcy obszaru rewitalizacji

ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO / Nie przewiduje się, aby inwestycje planowane w ramach projektu mogły zaliczać się do którejsz z grup przedsięwzięć oddziałujących na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

PROJEKT 10 AKTYWIZACJA RODZIN Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYMI

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU / Miasto Złoczew

OPIS / Wsparciem planuje się objąć rodziny zamieszkujące obszar rewitalizacji. Aktywizacja członków tych rodzin będzie miała formę zajęć psychologicznych z elementami terapeutycznymi. Zajęcia dla rodziców będą także ukierunkowane na aktywizację zawodową i zdrowotną. Zorganizowane zostaną zajęcia motywujące i zajęcia skierowane na poprawę stanu. Przeprowadzone zostaną warsztaty oszczędnego i zdrowego gotowania oraz dodatkowe zajęcia edukacyjne o tematyce ekonomicznego prowadzenia gospodarstwa domowego. Ponadto zorganizowane zostaną szkolenia zawodowe oraz zajęcia z doradcą, zmierzające do przekwalifikowania zgodnie z indywidualnymi predyspozycjami odbiorców projektu. W ramach projektu przeprowadzone zostaną działania profilaktyczne i edukacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień oraz problematyki przemocy w rodzinie. Do rodzin zakwalifikowanych jako niewydolne wychowawczo lub zagrażające odebraniem im dzieci skierowany zostanie asystent rodziny. W zrewitalizowanej przestrzeni publicznej przeprowadzone zostaną pikniki dla wszystkich uczestników projektu z licznymi konkursami, pokazami i występami.

REZULTATY / aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej

ZGŁASZAJĄCY PROJEKT / Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

GRUPA DOCELOWA PROJEKTU/ mieszkańcy obszaru rewitalizacji

ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO / Nie przewiduje się, aby inwestycje planowane w ramach projektu mogły zaliczać się do którejsz z grup przedsięwzięć oddziałujących na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

PROJEKT 11 DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

MIEJSCE REALIZACJI PROJEKTU / Miasto Złoczew

OPIS / Projekt jest odpowiedzią na problemy z utożsamianiem się z miejscem pobytu mieszkańców obszarów rewitalizacji. Przestrzeń publiczna kojarzona jest jako „bezpieczna”, a zadaniem projektu jest zbudowanie więzi pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizowanego a swoim najbliższym otoczeniem. Projekt polega na zaangażowaniu mieszkańców z obszaru rewitalizacji do prac społecznych na rzecz swojego otoczenia swojej wspólnoty. Projekt opiera się na wciągnięciu mieszkańców w projektowanie i aranżowanie małych przestrzeni publicznych – ławki, kosze, lampy (wandaloodporne) oraz niewielkie nasadzenia.

REZULTATY / poprawa wizerunku przestrzeni publicznej i nadanie im nowych funkcji, wzrost odpowiedzialności za przestrzeń publiczną.

ZGŁASZAJĄCY PROJEKT / Gmina Złoczew

GRUPA DOCELOWA PROJEKTU/ mieszkańcy obszaru rewitalizacji

ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO / Nie przewiduje się, aby inwestycje planowane w ramach projektu mogły zaliczać się do którejś z grup przedsięwzięć oddziałujących na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

5.6. PLANOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE – PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE

Czy program rewitalizacji zawiera charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową? (Należy wskazać obszary tematyczne w jakich planowane są pozostałe działania, zagadnienia istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji.) - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 15.

PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE

Z uwagi na specyficzną złożoność procesu rewitalizacji oraz fakt, iż działania prowadzone są w oparciu o potrzeby zdiagnozowane w kilku sferach powiązanych ze sobą, lecz mogące podlegać zmianom – twórcy programu zakładają możliwość bieżącej modyfikacji programu.

Modyfikacja programu polegać może na zaplanowaniu do realizacji projektów uzupełniających, które na etapie tworzenia programu nie są możliwe do precyzyjnego wskazania a potrzeba ich realizacji zostanie zdiagnozowana na późniejszym etapie – w szczególności w oparciu o wnioski płynące z analizy efektów realizacji projektów podstawowych wskazanych w rozdziale poprzednim.

W ramach postępu realizacji programu – przyjmowane do realizacji będą projekty spełniające następujące kryteria dostępu:

- projekty realizowane w wyznaczonym obszarze rewitalizacji lub projekty realizowane w wyznaczonym obszarze występowania zjawisk kryzysowych o ile ich realizacja służy realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji,
- projekty realizujące zasadę komplementarności programu,
- rodzaje projektów realizujące co najmniej dwa z celów szczegółowych programu, tj:

RODZAJ 1 –

PROJEKTY NAKIEROWANE NA POPRAWĘ WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH

RODZAJ 2 -

PROJEKTY NAKIEROWANE NA AKTYWIZACJĘ I INTEGRACJĘ SPOŁECZNĄ

RODZAJ 3 –

PROJEKTY NAKIEROWANE NA WSPARCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

RODZAJ 4 –

PROJEKTY NAKIEROWANE NA ROZWÓJ KULTURY I TURYSTYKI W OPARCIU O ZASOBY DZIEDICTWA KULTUROWEGO

RODZAJ 5 –

PROJEKTY NAKIEROWANE NA PODNIESIENIE JAKOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

RODZAJ 6 –

PROJEKTY NAKIEROWANE NA ROZWÓJ INFRASTRUKTURY

RODZAJ 7 –

PROJEKTY NAKIEROWANE NA PRZECIWDZIAŁANIE I OGRANICZENIA ZAGROŻEŃ DLA DEGRADACJI ŚRODOWISKA

Każdorazowo projekty te stanowić będą projekty **komplementarne** – stanowiące **uzupełnienie bądź kontynuację** projektów wskazanych w grupie projektów podstawowych

---

5.7. WSKAZANIE MIEJSC REALIZACJI PROJEKTÓW KLUCZOWYCH DLA WSPARCIA PROCESU REWITALIZACJI

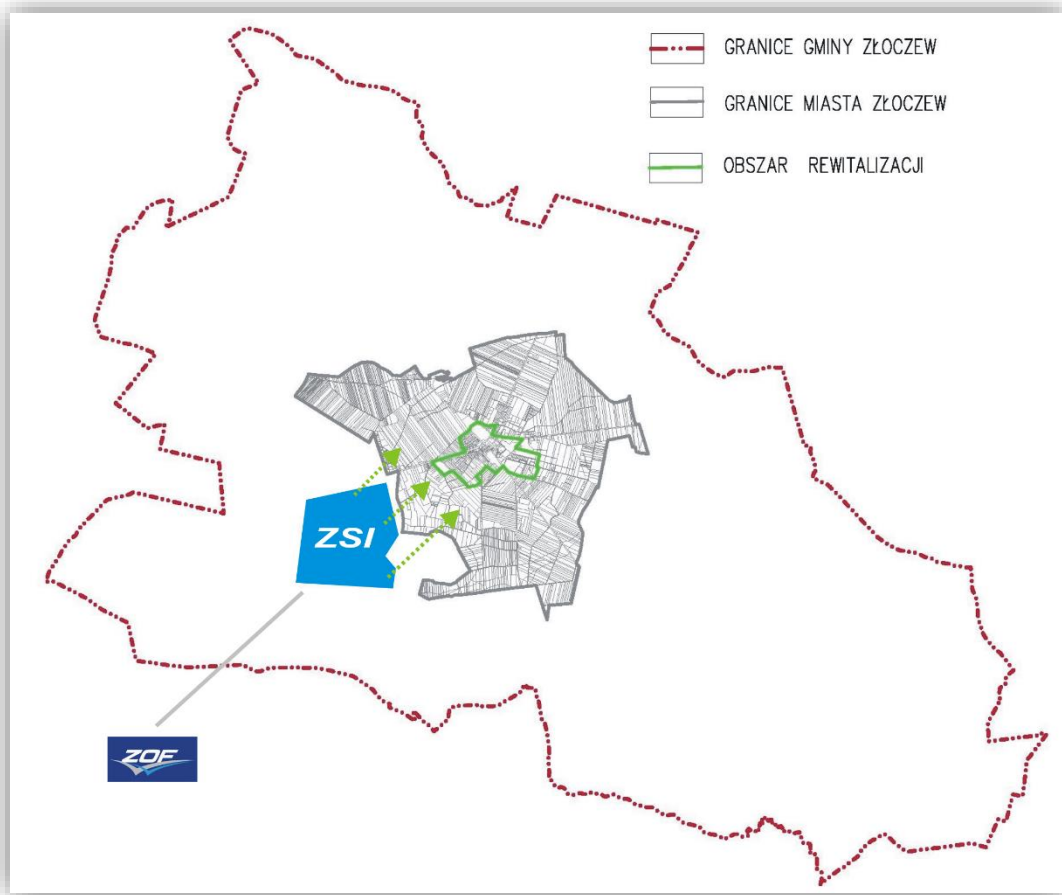

Kluczowym z punktu widzenia rozwoju Gminy Złoczew projektem jest projekt rozwoju Złoczewskiej Strefy Inwestycyjnej (ZSI). Utworzenie Złoczewskiej Strefy Inwestycyjnej jako obszaru wykorzystującego potencjał Gminy Złoczew zapewni możliwość dynamicznego rozwoju gminy i silnie przyczyni się do poprawy jakości jej funkcjonowania.

Utworzenie i uruchomienie Złoczewskiej Strefy Inwestycyjnej nie wynika z założeń niniejszego programu rewitalizacji. Uruchomienie ZSI będzie jednak miało kluczowe znaczenie dla poprawy jakości funkcjonowania Gminy Złoczew (w tym obszaru rewitalizacji) i jako takie stanowić będzie **silne wsparcie dla prowadzonych procesów**. Osiągnięcie celów programu w przypadku nieutworzenia ZSI byłoby możliwe, jednak jej powstanie może znacznie przyspieszyć i ułatwić osiągnięcie głównych celów programu.

Zasadność jej utworzenia oraz założenia funkcjonowania opisano w dokumencie Strategia Rozwoju Złoczewskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014 – 2020, stworzonym w ramach partnerstwa samorządów Powiatów Sieradzkiego i Wieluńskiego w celu wykorzystania potencjału powstającej kopalni odkrywkowej "Złoczew" oraz drogi ekspresowej S8. Strategia Rozwoju Złoczewskiego Obszaru Funkcjonalnego ma na celu zapoczątkowanie współpracy pozwalającej wykorzystać unikalny potencjał obszaru i nadanie mu znaczenia ponadlokalnego.

Planowany rozwój obszaru w sferze gospodarczej przełoży się wprost na poprawę sytuacji wyznaczonego obszaru występowania zjawisk kryzysowych. Poniższy kartogram obrazuje wzajemną relację przestrzenną obszaru ZSI i wyznaczonego w niniejszym programie obszaru rewitalizacji.

RYC 36 – Położenie planowanej Złoczewskiej Strefy Inwestycyjnej względem obszaru rewitalizacji (opracowanie własne)

Złoczewska Strefa Inwestycyjna to planowany w atrakcyjnej lokalizacji obszar inwestycyjny pomiędzy drogą krajową nr 14 oraz drogą ekspresową S8 w pobliżu miejscowości Emilianów i Bujnow (zlokalizowanych na zachód od miasta Złoczew). W ramach działań planuje się utworzenie strefy inwestycji – w tym związanych z planowanym rozpoczęciem funkcjonowania kopalni odkrywkowej „Złoczew”.

Wizja Złoczewskiego Obszaru Funkcjonalnego określona w treści dokumentu: **„Złoczewski Obszar Funkcjonalny miejscem atrakcyjnym dla biznesu, zapewniającym wysoką jakość życia mieszkańców oraz zrównoważony rozwój z poszanowaniem środowiska naturalnego”** w pełni współgra z założeniami niniejszego programu.

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

RYC 37 – Koncepcja zagospodarowania ZSI (źródło: Strategia Rozwoju ZOF)

RYC 38 – Koncepcja zagospodarowania ZSI (źródło: Strategia Rozwoju ZOF)

RYC 39 – Koncepcja zagospodarowania ZSI (źródło: Strategia Rozwoju ZOF)

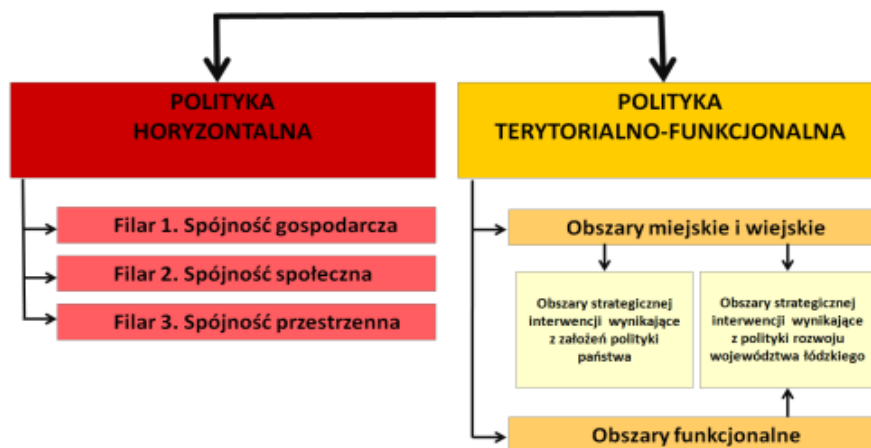

miasta, do przywrócenia korzystnych warunków życia i podejmowania działalności gospodarczej oraz inwestycyjnej z wykorzystaniem istniejącego potencjału kulturowego i zachowaniem funkcji symbolicznych oraz przyrodniczych obszaru w procesie jego adaptacji do nowych funkcji.

Przygotowanie lokalnych programów rewitalizacyjnych będzie warunkiem niezbędnym do prowadzenia działań inwestycyjnych przewidzianych w regionalnych strategiach rozwoju. Poziom lokalny będzie ponadto odpowiedzialny za uporządkowanie stanu prawnego nieruchomości w miastach (regulacje dotyczące restytucji majątku i roszczeń majątkowych). Kompleksowe lokalne programy rewitalizacji powinny obejmować priorytety techniczne, przestrzenne, społeczne, kulturowe, gospodarcze i ekologiczne. Ich zakres, oprócz poprawy stanu budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej, powinien obejmować ochronę dziedzictwa kulturowego, zapewnienie wysokiej jakości przestrzeni publicznych, poprawę transportu publicznego, integrację społeczną mieszkańców rewitalizowanych obszarów, przywrócenie terenom zdegradowanym ich funkcji przyrodniczej lub nadanie im takiej funkcji, a także promowanie zrównoważonego rozwoju.

Program Rewitalizacji zgodny jest z priorytetami i celami rozwojowymi zapisanymi w „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020” przyjętej uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego w dniu 26 lutego 2013 r.

ISTOTA STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2020

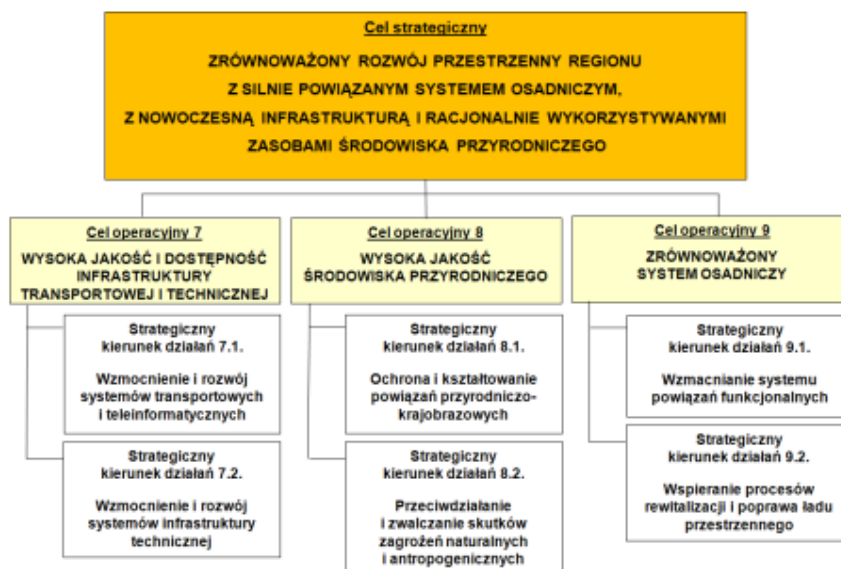

RYC 40 - Filary Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 (źródło: Strategia Rozwoju Woj. Łódzkiego)

Program Rewitalizacji realizuje Cel horyzontalny SRWŁ nr 3. „Spójność przestrzenna”, a w szczególności wpisuje się w cel strategiczny Zrównoważony rozwój przestrzenny regionu z silnie powiązaniem systemem osadniczym, z nowoczesną infrastrukturą i racjonalnie wykorzystywanymi zasobami

środowiska przyrodniczego. Na poziomie operacyjnym założenia programu wpisują się w Strategiczny kierunek działań nr 9.2 Wspieranie procesów rewitalizacji i poprawa ładu przestrzennego

Rysunek 1. Cele strategiczne Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

RYC 41 - Cele strategiczne Strategii Rozwoju Woj. Łódzkiego 2020 (źródło: Strategia Rozwoju Woj. Łódzkiego)

POWIĄZANIA PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY

Niniejszy dokument realizowany jest w celu kompleksowej rewitalizacji gminy. Obszar poddany rewitalizacji ma nie tylko poprawić sytuację w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej, czy infrastrukturalnej terenu objętego programem ale przede wszystkim ma oddziaływać na całą gminę w pozytywny sposób na zasadzie m.in. mnożnika inwestycyjnego. Aby uniknąć niepożądanego biegunowości rozwoju poszczególnych części obszarów gminy niezbędne jest powiązanie programu z innymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy. Dlatego cele określone w Programie Rewitalizacji pokrywają się z misją i wizją dokumentów strategicznych na poziomie gminy i powiatu.

Na poziomie lokalnym Program Rewitalizacji jest spójny z najważniejszymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi na obszarze gminy Złoczew, czyli:

- Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Złoczew na lata 2016-2023.
- Strategią Rozwoju Powiatu Sieradzkiego na lata 2015-2020.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Żłoczew na lata 2016-2023 jest kluczową deklaracją samorządu, w której definiuje on wizję i kierunki rozwoju miasta i gminy. W dokumencie tym sformułowano m.in. wizję gminy Żłoczew do roku 2023, która stanowi, iż:

- „Gmina Żłoczew to gmina atrakcyjna inwestycyjnie i społecznie, głęboko osadzona w historii ale wykorzystująca potencjał, by rozwijać się zgodnie z nowoczesnymi trendami. To gmina możliwości rozwojowych, bliska inwestorom, otwarta na przedsiębiorców. To gmina dobrej energii, przyjazna dla mieszkańców i przyjezdnych, dbająca o ich potrzeby”

Oprócz tego Strategia określiła misję gminy Żłoczew do roku 2023, która brzmi następująco:

- „Podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców poprzez wykorzystanie zasobów i atutów jakimi Gmina dysponuje w celu zdynamizowania jej rozwoju gospodarczego”.

Ze zdefiniowaną wizją oraz misją koherentny jest niniejszy Program Rewitalizacji, który wpisuje się doskonale w priorytety rozwojowe i cele określone w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Żłoczew (RYC).

OBSZAR GOSPODARKA	OBSZAR SPOŁECZEŃSTWO	OBSZAR PRZESTRZEŃ
Cel strategiczny:		
WARUNKI DO INWESTOWANIA I ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI BAZĄ ROZWOJU GOSPODARCZEGO	AKTYWNI MIESZKAŃCY MOTOREM ROZWOJU GMINY	ŁAD PRZESTRZENNY I ZRÓWNOWAŻONE ŚRODOWISKO PODSTAWĄ ROZWOJU GMINY
Cele szczegółowe:		
<p>Stworzenie warunków sprzyjających inwestorom i rozwojowi przedsiębiorczości</p> <p>Bogata oferta turystyczna i usługowa</p> <p>Wykorzystany potencjał obszarów wiejskich do rozwoju gospodarczego</p>	<p>Podwyższenie poziomu edukacji i zwiększenie kompetencji zawodowych mieszkańców Gminy</p> <p>Budowanie kapitału społecznego</p> <p>Wzrost tożsamości lokalnej poprzez ofertę kulturalną i aktywne spędzanie wolnego czasu</p> <p>Rozwój usług społecznych, profilaktycznych i zdrowotnych poprawa dostępności usług publicznych</p>	<p>Budowa rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej i drogowej</p> <p>Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej</p> <p>Poprawa atrakcyjności wizualnej i funkcjonalnej miasta - Kształtowanie atrakcyjnej przestrzeni dożycia.</p> <p>Ochrona środowiska naturalnego, promocja OZE</p>

RYC 42 - Priorytety rozwojowe i cele strategiczne w poszczególnych zawarte w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Żłoczew na lata 2016-2023 (źródło: Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Żłoczew na lata 2016-2023)

Założenia Programu Rewitalizacji wpisują się również w politykę i kierunek działań powiatu sieradzkiego, które zostały określone w Strategii Rozwoju Powiatu Sieradzkiego na lata 2015-2020. Sformułowana wizja powiatu sieradzkiego w 2020 roku zapisana w strategii brzmi następująco:

- „Powiat spójny gospodarczo, terytorialnie i społecznie, zapewniający warunki korzystne dla rozwoju osadnictwa, przedsiębiorczości, rolnictwa i turystyki”.

W strategii zapisano również misję powiatu sieradzkiego, którą jest:

- „dążenie do realizacji przyjętej wizji przy zrównoważonym wykorzystaniu bogactw naturalnych i dziedzictwa kulturowego Ziemi Sieradzkiej oraz przy zaangażowaniu i efektywnej współpracy samorządu lokalnego, instytucji publicznych, organizacji społecznych i wszystkich mieszkańców”.

Zaś celami strategicznymi powiatu sieradzkiego na lata 2015-2020, są:

- Tworzenie atrakcyjnych warunków dla rozwoju osadnictwa, konkurencyjności przedsiębiorstw oraz nowych inwestycji na terenie powiatu.
- Rozwój powiatu w oparciu o zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych w ramach obszarów funkcjonalnych.
- Wzrost zatrudnienia i aktywizacja lokalnego rynku pracy.
- Rozwój systemu pomocy społecznej, wspieranie rodziny i włączenie społeczne osób zagrożonych marginalizacją.
- Integracja samorządów i mieszkańców Ziemi Sieradzkiej, dbanie o jej dziedzictwo kulturowe, wspieranie aktywności obywatelskiej mieszkańców.

Oprócz dokumentów strategicznych Program Rewitalizacji wpisuje się również w ogólne zasady polityki przestrzennej gminy określonej w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Żłoczew przyjęte uchwałą Nr XXX/293/2001 z dnia 21 grudnia 2001 r. Rady Miejskiej w Żłoczewie, które zakładają:

- Dążenie do poprawy ładu przestrzennego.
- Ochrona i optymalne wykorzystanie istniejących wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego.
- Ochrona i modernizacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej, oraz realizacja programów dolesień.
- Zachowanie terenów otwartych wyłączonych z zabudowy kubaturowej i w miarę możliwości wyłączonych z lokalizacji nadziemnych urządzeń infrastruktury technicznej.
- Intensyfikacja rozwoju Żłoczewa; - rozbudowa, sanacja i rekonstrukcja układów substandardowych.
- Rozwój obszarów rekreacji weekendowej i pobytovej oraz rozwój budownictwa letniskowego na atrakcyjnych obszarach gminy.

- Wdrożenie procedur przygotowania obszarów stanowiących potencjalną ofertę Miasta i gminy Złoczew dla pozyskania inwestorów realizujących oczekiwane i niezbędne dla rozwoju gminy inwestycyjne przedsięwzięcia.
- Tworzenie wewnętrznych, organizacyjnych i programowych podstaw dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego.
- Modernizacja układu komunikacji kołowej oraz zachowanie rezerw pod rozwój sieci komunikacyjnej.
- Realizacja ścieżek rowerowych na obrzeżach komunikacji kołowej oraz ścieżek rowerowo rekreacyjnych, łączących atrakcyjne obszary gminy.
- Tworzenie organizacyjnych i programowych podstaw dla rozwoju usług i działalności gospodarczej.
- Dbłość o higienę i estetykę miejsc zamieszkiwania, pracy i wypoczynku.

W gminie Złoczew obecnie wraz z uchwałą Nr XVI/75/15 z dnia 30 listopada 2015 r. przystąpiono do sporządzenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Złoczew. W nowym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego rekomenduje się uwzględnienie obszaru rewitalizacji w celu dokonania aktualizacji polityki przestrzennej dostosowanej do Programu Rewitalizacji Gminy. Odświeżona polityka przestrzenna jest niezwykle istotna dla ochrony terenów gminy i kształtowaniu jej zagospodarowania zwłaszcza tych obszarów przewidzianych do rewitalizacji. Tym bardziej, iż obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Złoczew do 2015 r. obejmowały swoimi ustaleniami jedynie 1,3 % powierzchni gminy (RYC).

RYC 43 - Tereny gminy Złoczew objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (źródło: Dane Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi)

5.9. POŻĄDANY STAN I CECHY ODDZIAŁYWANIA EFEKTÓW REWITALIZACJI

SYNCHRONIZACJA EFEKTÓW ODDZIAŁYWANIA PROJEKTÓW REWITALIZACJI

W efekcie przeprowadzonych działań rewitalizacyjnych ograniczone zostaną różnego rodzaju problemy społeczne, których bezpośrednią przyczyną jest brak warunków dla budowania wspólnoty na obszarze. Projekty rewitalizacji zakładają równoległe i skoordynowane w czasie działania na rzecz poprawy sytuacji funkcjonalnej obszaru zdegradowanego. Efektem oddziaływania projektów społecznych i infrastrukturalnych (uruchomienie nowych miejsc integracji społeczeństwa), będzie zwiększenie kapitału społecznego na obszarze. Rozwój kapitału społecznego przy jednoczesnym wzroście gospodarczym będącym efektem wykorzystania potencjału obszaru spowoduje poprawę funkcjonowania obszaru. Dodatkowo pobudzenie gospodarcze spotęguje efektywne oddziaływanie projektu z zakresu infrastruktury technicznej, który poprawi jakość zamieszkania na obszarze. Kompleksowe działania projektów, które uzupełniają się na płaszczyźnie wszystkich stref: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, infrastrukturalnej oraz przestrzennej dadzą synchronizowane efekty oddziaływania prowadzące do harmonicznego rozwoju i przeciwdziałania pogłębiającej się sytuacji kryzysowej na terenach gminy Złoczew.

ODZIAŁYWANIE PROGRAMU NA OBSZARZE REWITALIZACJI I W JEGO OTOCZENIU

Oddziaływanie programu należy definiować jako długofalowe konsekwencje zrealizowanych projektów dla konkretnych beneficjentów, a także pośrednie konsekwencje dla innych adresatów. Oddziaływania odnoszą się do takich skutków danego projektu, które wykraczają poza natychmiastowe efekty dla beneficjenta i pojawiają się po pewnym okresie od zakończenia jego realizacji, np. wpływ projektu na sytuację społeczno-gospodarczą w pewnym okresie od zakończenia jego realizacji poprzez np. wzrost aktywności społeczno-ekonomicznej. Zakładane przedsięwzięcia programu będą oddziaływać na sferę: przestrzenną, infrastrukturalną, środowiskową oraz gospodarczo-społeczną obszaru rewitalizacji, ale również jego otoczenie. Rewitalizacja obszaru zdegradowanego jest niezbędna do pokonania istniejących barier wzrostu, które hamują rozwój gminy. Pobudzenie potencjału obszaru rewitalizowanego pozytywnie wpłynie na całą gminę. Należy zaznaczyć, że projekty wybrane do programu rewitalizacji oddziałują na cały obszar zdegradowany, a nie tylko punktowo. Przykładem tego jest przywrócenie charakteru zabytkowego centrum Złoczewa, której celem nie jest tylko sama poprawa jakości struktury miasta, ale z uwagi na pełnione funkcje – zapewnienie dostępu do ważnych usług (w tym publicznych). Wykorzystanie potencjału kulturowego obszaru w największym stopniu wpłynie na poprawę gospodarczą okolicznych terenów mieszczących się w granicach obszaru rewitalizowanego. Ich rozwój na zasadzie mnożnika inwestycyjnego przeniesie się na pozostałe obszary gminy, efektem czego będzie wzrost gospodarczy. Cała przestrzeń obszaru rewitalizacji kumuluje w sobie ogromny potencjał, a Program Rewitalizacji jest narzędziem, którego projekty pobudzą i wykorzystają endogeniczne walory obszaru rewitalizacji. Zaliczają się do nich: wartość kulturowa obszaru, jego walory przyrodnicze, zlokalizowane na obszarze instytucje publiczne, obiekty zabytkowe.

Projekty wskazane do realizacji w kluczowym dla obszaru miejscu (centrum administracyjno-usługowe gminy) są strategicznymi zadaniami programu. Dzięki znaczeniu miejsca integracja społeczna obejmie cały obszar gminy.

Głównym zadaniem jaki ma realizować niniejszy program jest poprawa wszystkich kwestii, które na etapie diagnozy zostały wyznaczone jako problemowe, biorąc pod uwagę cztery najważniejsze sfery: gospodarczą, środowiskową, funkcjonalno – przestrzenną, kulturową oraz konsultacje społeczne, na których wyznaczone potrzeby mieszkańców miałyby zostać spełnione.

Program przewiduje realizację założeń oraz osiągnięcie wyznaczonych we wcześniejszych rozdziałach celów, które dalej mają wpłynąć na poprawę wizerunku i atrakcyjności gminy oraz poprawić jakość życia mieszkańców.

5.10. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Czy w programie rewitalizacji zapewniono komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych rozumianą jako: a) oddziaływanie na obszar rewitalizacji w aspekcie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym, b) współdziałanie różnych podmiotów przy realizacji projektów finansowanych z różnych źródeł? - Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 16.

Niniejszy program spełnia wymogi komplementarności problemowej – zarówno pod kątem spójności merytorycznej jak i wpisywania się przyjętych celów i działań w ogólny system zarządzania gminą.

Założenia Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew spójne są z dokumentami strategicznymi dla obszaru gminy i regionu.

Wizja obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji została opisana w Rozdziale 4.12.

W programie wskazano listę planowanych, **podstawowych projektów rewitalizacyjnych** (tj. takich bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji) wraz z ich opisami (Rozdział 5.5).

W programie określono również zasady doboru **projektów rewitalizacyjnych uzupełniających** – realizujących cele rewitalizacji i dopełniających efekty oddziaływania projektów podstawowych (Rozdział 5.6).

Dobór projektów rewitalizacyjnych zaplanowanych w ramach niniejszego programu zapewniają zachowanie zasady **komplementarności problemowej**. Zaplanowane projekty dopełniają się tematycznie i zapewniają oddziaływanie programu na obszar wymagający wsparcia we wszystkich

niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno - funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym). Poniżej wskazano cele programu w odniesieniu do redukcji zjawisk kryzysowych w poszczególnych sferach.

Projekty powiązane w ramach efektów oddziaływania na **sferę społeczną**:

PROJEKT 1	REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA Z ODTWORZENIEM RYNKU MIEJSKIEGO
PROJEKT 2	REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK)
PROJEKT 3	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI REKREACYJNEJ MIASTA
PROJEKT 4	ROZBUDOWA OSIEDLWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY
PROJEKT 5	REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH
PROJEKT 6	REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ
PROJEKT 7	POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA BOISKA W ZŁOCZEWIE
PROJEKT 8	ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO
PROJEKT 9	AKTYWIZACJA DZIECI I MŁODZIEŻY
PROJEKT 10	AKTYWIZACJA RODZIN Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYMI
PROJEKT 11	DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

Projekty powiązane w ramach efektów oddziaływania na **sferę gospodarczą**:

PROJEKT 1	REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA Z ODTWORZENIEM RYNKU MIEJSKIEGO
PROJEKT 8	ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO
PROJEKT 10	AKTYWIZACJA RODZIN Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYMI
PROJEKT 11	DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

Projekty powiązane w ramach efektów oddziaływania na **sferę przestrzenno-funkcjonalną**:

PROJEKT 1	REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA Z ODTWORZENIEM RYNKU MIEJSKIEGO
PROJEKT 2	REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK)
PROJEKT 3	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI REKREACYJNEJ MIASTA
PROJEKT 4	ROZBUDOWA OSIEDLWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY
PROJEKT 5	REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH

PROJEKT 6	REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ
PROJEKT 7	POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA BOISKA W ZŁOCZEWIE
PROJEKT 8	ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO
PROJEKT 11	DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

Projekty powiązane w ramach efektów oddziaływania na **sferę środowiskową**:

PROJEKT 3	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI REKREACYJNEJ MIASTA
PROJEKT 4	ROZBUDOWA OSIEDLWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY
PROJEKT 5	REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH
PROJEKT 6	REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ
PROJEKT 7	POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA BOISKA W ZŁOCZEWIE
PROJEKT 8	ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO
PROJEKT 11	DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

Projekty powiązane w ramach efektów oddziaływania na **sferę techniczną**:

PROJEKT 1	REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA Z ODTWORZENIEM RYNKU MIEJSKIEGO
PROJEKT 2	REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK)
PROJEKT 3	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI REKREACYJNEJ MIASTA
PROJEKT 4	ROZBUDOWA OSIEDLWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY
PROJEKT 5	REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH
PROJEKT 6	REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ
PROJEKT 7	POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA BOISKA W ZŁOCZEWIE
PROJEKT 8	ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO
PROJEKT 11	DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

Zasada dodatkowości przejawiać się będzie w elastycznym zaangażowaniu środków publicznych pochodzących z budżetu państwa, z budżetu gminy, ale również w uczestnictwie osób fizycznych i innych osób prawnych w finansowaniu części przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Rolą Gminy Złoczew – operatora i organizatora procesu rewitalizacji będzie współpraca z interesariuszami procesu zaangażowanymi w jego prowadzenie i wsparcie ich – także w budowaniu montażu finansowania przedsięwzięć. Plan finansowy Programu Rewitalizacji dla Gminy Złoczew obejmuje propozycję źródeł finansowania wybraną na podstawie oceny dostępności i możliwości oraz charakteru projektów składających się na program. Dla finansowania projektów rewitalizacji zakłada się możliwość realizacji z różnych dostępnych źródeł. Na kolejność realizacji wskazanych w Programie Rewitalizacji przedsięwzięć będą mieć również wpływ terminy aplikowania i rozstrzygnięć konkursów w ramach programów operacyjnych i innych konkursów, czy też możliwości pozyskania środków zewnętrznych.

Na potrzeby programu został stworzony przybliżony plan finansowy dotyczący realizacji projektów podstawowych. Określa on ramy czasowe realizacji poszczególnych projektów, nazwy jednostek zgłaszających i realizujących projekt, planowane źródła finansowania.

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

Tabela 13 - Wstępny plan finansowy Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew (opracowanie własne na podstawie materiałów Urzędu Miejskiego w Złoczewie)

l.p.	nazwa projektu	okres realizacji	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	szacunkowa wartość w mln zł	źródła finansowania	szacowany wkład z budżetu gminy w mln zł	pozostały wkład publiczny w mln zł	szacowana wartość wkładu prywatnego w mln zł
1	REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA Z ODTWORZENIEM RYNKU MIEJSKIEGO	2019-2023				X	X	X	X	X	9,45	Budżet własny Gminy Złoczew + EFRR	3,70	5,75	-
2	REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK)	2017-2020		X	X	X	X				4,30	Budżet własny Gminy Złoczew + EFRR + środki Zgromadzenia	0,30	4,00	-
3	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENI REKREACYJNEJ MIASTA	2017		X							0,27	Budżet własny Gminy Złoczew + EFS	0,02	0,25	-
4	ROZBUDOWA OSIEDLWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY	2016-2020	X	X	X	X	X				6,20	Budżet własny Gminy Złoczew + EFRR + WFOŚiGW w Łodzi + środki własne Miejskiej Spółki Komunalnej	6,00	0,20	-
5	REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH	2018-2019			X	X					2,14	Budżet własny Gminy Złoczew + EFRR + WFOŚiGW w Łodzi	2,00	0,14	-
6	REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ	2017		X							1,20	Budżet własny Gminy Złoczew + EFRR + środki Parafii	0,60	0,60	-
7	POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA BOISKA W ZŁOCZEWIE	2021						X			1,50	Budżet własny Gminy Złoczew + EFRR	0,60	0,89	0,01
8	ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO	2022							X		2,00	Budżet własny Gminy Złoczew + Budżet Miejskiej Spółki Komunalnej	0,10	1,90	-
9	AKTYWIZACJA DZIECI I MŁODZIEŻY	2017-2023		X	X	X	X	X	X	X	0,07	Budżet MGOPS+ budżet Parafii + placówek oświatowych	-	0,07	-
10	AKTYWIZACJA RODZIN Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYMI	2017-2023		X	X	X	X	X	X	X	0,12	Budżet MGOPS	-	0,07	-
11	DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ	2017-2023		X	X	X	X	X	X	X	0,05	Budżet własny Gminy Złoczew + deweloperzy	0,01	-	0,04
łącznie:											27,3		13,33	13,87	0,05

Na etapie prac nad programem **deklaracje współpracy w finansowaniu** przedsięwzięć rewitalizacyjnych złożyli deweloperzy działający na terenie gminy.

Taka sytuacja pozwala zaznaczyć występowanie zróżnicowanych źródeł finansowania i wskazuje na komplementarne podejście do planowanych działań rewitalizacyjnych.

Oznacza to, iż w realizację całości procesu zaangażowane zostaną następujące środki:

- środki publiczne:
  - środki publiczne wspólnotowe,
  - środki publiczne krajowe,
  - środki publiczne gminy, sołectw i stowarzyszeń.
- środki prywatne - środki sektora biznesu.

Poniżej w przedstawiono ramy finansowe realizacji programu. Poniższe dane dotyczą jedynie działań z grupy projektów podstawowych i zostaną doprecyzowane na etapie przygotowania projektów do realizacji. Założenia finansowe programu zostaną ostatecznie zweryfikowane po uwzględnieniu danych na etapie realizacji projektów – w tym nie ujętych w sposób szczegółowy na tym etapie projektów uzupełniających.

Zakłada się, iż wydatki w ramach programu rewitalizacji powinny wpłynąć pośrednio na uruchomienie równoległego strumienia wydatków prywatnych (inwestycji remontowych oraz innych będących wynikiem rozwoju gospodarczego obszaru).

Odpowiednio skonstruowane: plan finansowy, harmonogram działań i logika interwencji pozwolą na osiągnięcie zakładanych celów programu.

Tabela 14 – Szacunkowe podsumowanie uproszczonego planu finansowego programu (opracowanie własne)

ramy czasowe finansowania programu	2016 - 2020
szacowana całkowita wartość projektów podstawowych	27 300 000 PLN
szacowany wkład z budżetu gminy	13 330 000 PLN
pozostały wkład (publiczny i prywatny)	13 920 000 PLN

Zakłada się, iż wydatki w ramach programu rewitalizacji powinny wpłynąć pośrednio na uruchomienie równoległego strumienia wydatków prywatnych (inwestycji remontowych oraz innych będących wynikiem rozwoju gospodarczego obszaru).

Odpowiednio skonstruowane: plan finansowy, harmonogram działań i logika interwencji pozwolą na osiągnięcie zakładanych celów programu.

5.13. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

PROGRAM REWITALIZACJI W OGÓLNYM SYSTEMIE ZARZĄDZANIA GMINĄ

Program Rewitalizacji Gminy Złoczew jest programem, który ma za zadanie pomóc Władzom Gminy w ustaleniu, koordynacji oraz realizacji projektów, które w efekcie mają przynieść skutek w postaci poprawy sytuacji w sferach problemowych. Tworzenie takiego programu ułatwia Gminie zarządzanie rozwojem i rewitalizacją, ustala pewne ramy finansowe, czasowe oraz realizacyjne. Wydzielenie konkretnych obszarów polityki rozwojowej w gminach, jest powszechnie stosowaną metodą na rzecz modernizacji oraz inwestowania na ich terenach. Przyczynia się to pozytywnie do porządkowania regulacji prawnych, własnościowych oraz aktywizacji sfer rozwojowych. Dzięki programom rewitalizacji władze gminy wyznaczają kierunki działań oraz cele, do których w najbliższych latach będą dążyć. Program wpływają istotnie na poprawę standardów życia mieszkańców, przyczyniają się do zwiększenia zatrudnienia, rozwoju gminy w różnych sferach, co prowadzi również do wzrostu atrakcyjności Gminy Złoczew

Program rewitalizacji realizuje tym samym kilka obszarów zarządzania gminą:

- **ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE I FINANSOWE**

Program jest pewnego rodzaju strategią, jaką władze gminy przyjmują do realizacji. Program musi być komplementarny z dokumentami innych szczebli. W tym przypadku jest to m.in. Strategia Rozwoju Gminy Złoczew. Cały program jest również przemyślany pod kątem planu finansowania, na lata jego realizacji co pozwala na dobre wykorzystanie budżetu gminy oraz korzystania z finansowania zewnętrznego.

- **PARTYCYPACJA SPOŁECZNA I STYMULOWANIE ROZWOJU SPOŁECZNEGO**

Partycypacja jest jednym z najważniejszych zagadnień rewitalizacji, której głównym celem jest poprawa warunków bytowych mieszkańców oraz wzrost atrakcyjności gminy. Czynny udział samych zainteresowanych jest niezbędny, ponieważ to w ich otoczeniu są realizowane projekty.

• **STYMULOWANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO**

Działania rewitalizacyjne wpływają również w dużej mierze na wzrost liczby zatrudnionych czy na wzrost ilości podmiotów gospodarczych. Poprzez wprowadzania projektów rewitalizacyjnych, obszar gminy staje się bardziej atrakcyjny pod kątem inwestycyjnym. Wszystkie te działania wpływają na rozwój gospodarczy, który decyduje w dużej mierze o tym jak postrzegana jest gmina, jakie standardy oferuje oraz jak atrakcyjna jest dla turystów i przyjezdnych.

• **ZARZĄDZANIE PROJEKTAMI**

Dzięki programom rewitalizacji wszystkie projekty rewitalizacyjne uzyskują swoje ramy czasowe, finansowe, system wdrażania, monitorowania, oceny i realizacji. Gmina ma podstawę oraz opracowaną strategię realizowania założonych projektów, wybranych na podstawie analiz zdegradowanych sfer oraz partycypacji społecznej.

Program rewitalizacji pełni istotną rolę w systemie zarządzania gminą. Zawiera kompleksowe wytyczne dotyczące stworzenia możliwości rozwoju gminy w wielu aspektach, pozwalające zaplanować działania długoterminowe.

SPÓJNOŚĆ PROCEDUR

System zarządzania procesem rewitalizacji będzie elementem ogólnego systemu zarządzania Gminą.

W szczególności spójność procedur będzie zapewniona przez:

- uwzględnianiu wypracowanych założeń programu na etapie podejmowania decyzji dotyczących rozwoju gminy (w tym na etapie tworzenia aktów prawa miejscowego),
- uczestnictwo na każdym z etapów tworzenia programu co najmniej osób odpowiedzialnych w gminie za sfery: **społeczną, przestrzenną, techniczną, środowiskową** oraz **finansową**,
- koordynację działań na każdym etapie przez wyznaczonego spośród pracowników gminy **koordynatora projektu**,
- zapewnienie kontroli nad rozliczeniem projektu poprzez wyznaczenie **specjalisty ds. rozliczeń i obsługi księgowej** programu,
- zapewnienie prawidłowości realizacji programu poprzez wyznaczanie **specjalisty ds. zamówień publicznych** w projekcie.

EFEKTYWNE WSPÓLDZIAŁANIE

Do realizacji projektów w ramach programu zaangażowane zostaną – oprócz Gminy Złoczew - podmioty spoza sektora finansów publicznych. Zakłada się efektywne współdziałanie przy dążeniu do osiągnięcia celów programu, co zapewni realizacja w ramach programu projektów partnerskich.

Przewiduje się realizację projektów partnerskich w oparciu o następujące modele:

- **projekty zintegrowane** - co najmniej dwa projekty powiązane ze sobą tematycznie w ramach wspólnego celu, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ich realizacji, których wybór do dofinansowania lub realizacja jest koordynowana przez właściwe instytucje; koordynacja polega w szczególności na określeniu wzajemnych relacji między projektami w zakresie warunków ich wyboru i oceny lub postanowień umów o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu;
- **projekty partnerskie** – projekty realizowane w ramach partnerstwa utworzonego przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie;
- **projekty hybrydowe** – projekty realizowane wspólnie w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, utworzone w celu realizacji inwestycji infrastrukturalnej;
- **projekty grantowe** – projekty, w ramach których beneficjent udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego projektu przez grantobiorców.

Typy projektów opisano w oparciu o ustawę z dnia 11 lipca 2014 r o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146 z późn. zm)

5.14. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Wiele przedsięwzięć realizowanych w Gminie Złoczew ma swoją kontynuację w kolejnym okresie programowania. Jest to o tyle ważne, że wnioski z ewaluacji mogą posłużyć jako sygnalizacja zmian do wprowadzenia przy projektach programowanych na lata 2014-2020. Wynikają z potrzeb zmian systemu wdrażania dla ich lepszego oraz bardziej efektywnego zarządzania. Doświadczenia z poprzednich okresów finansowania wpłynęły na wsparcie przewidzianych projektów w obecnej perspektywie finansowej.

Wybrane do realizacji w ramach niniejszego programu projekty są spójne pod względem celów z przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze Gminy Złoczew w poprzednim okresie programowania.

- organizacyjne, związane ze wskazaniem zadań podmiotów realizujących Program Rewitalizacji,
- finansowe, związane z wprowadzeniem zadań do planów i budżetów gminy, budżetów i planów innych jednostek oraz uzyskania wsparcia zewnętrznego,
- prawno - administracyjne, związane z uwzględnieniem odpowiednich przepisów przy realizacji zadań,
- informacyjne, związane z promocją.

System wdrażania Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew powiązany będzie ściśle ze strukturą organizacyjną Urzędu. Generalna zasada realizacji programu polega na przypisaniu zadań i kompetencji poszczególnym organom gminy, podległym im komórkom organizacyjnym Urzędu Gminy oraz jednostkom organizacyjnym gminy na każdym etapie funkcjonowania programu.

PRZYJĘCIE PROGRAMU REWITALIZACJI

Program Rewitalizacji Gminy Złoczew jest uchwalany przez Radę Miejską w Złoczewie. Każda zmiana treści programu, w tym aktualizacja zapisów, w związku m.in. z wynikami monitoringu i oceny, również wymaga przyjęcia w trybie uchwały Rady.

ZARZĄDZANIE PROGRAMEM REWITALIZACJI

Najważniejszą instytucją zarządzającą i wdrażającą Program Rewitalizacji jest Burmistrz Złoczewa, któremu Rada Miejska poprzez przyjęcie Programu Rewitalizacji w drodze uchwały powierza jego realizację. Burmistrz wprowadza w życie zapisy uchwały za pomocą dostępnych mu instytucji oraz przysługujących prawem rozporządzeń. Burmistrz podejmuje decyzje o przystąpieniu do realizacji poszczególnych przedsięwzięć opisanych w programie.

Wszelkie działania są podejmowane z zachowaniem ogólnych zasad zarządzania gminą, co zabezpiecza zachowanie spójności procedur, efektywne współdziałanie z innymi instytucjami powołanymi w Gminie Złoczew

Dodatkowo powołany zostanie społecznie działający **Komitet Sterujący ds. Rewitalizacji**. W jego skład wejdą mieszkańcy gminy, interesariusze procesów rewitalizacji oraz osoby zaangażowane w działania społeczne, lokalni eksperci oraz pracownicy Urzędu Miejskiego w Złoczewie.

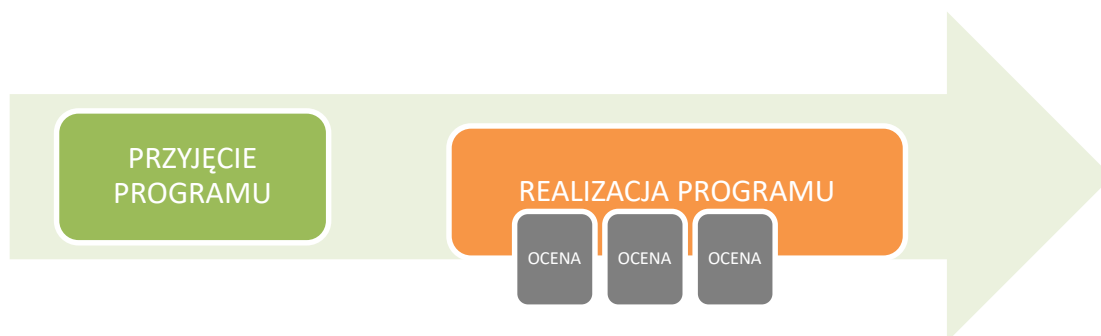
Głównymi zadaniami Komitetu będą:

- monitorowanie działań rewitalizacyjnych na obszarze objętym Programem Rewitalizacji Gminy Złoczew,
- zapewnienie odpowiednich rozwiązań w zakresie realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych,
- opracowywanie projektów aktualizacji programu,
- współpraca z partnerami zewnętrznymi - interesariuszami działań rewitalizacyjnych,
- promocja działań rewitalizacyjnych.

5.17. MONITOROWANIE PROCESU REWITALIZACJI

Zaplanowany proces monitorowania programu umożliwia dokonywanie pomiarów wskaźników osiągnięcia celów programu w założonych odstępach czasu, co pozwoli na ocenę skutków realizacji programu. Monitorowanie to proces regularnego zbierania, a następnie analizowania wiarygodnych informacji finansowych i statystycznych dotyczących realizowanych projektów. Celem monitorowania jest zapewnienie zgodności realizacji działań rewitalizacyjnych z wcześniej zatwierdzonymi założeniami.

Zadania monitorowania, oceny i komunikacji społecznej dotyczącej Programu Rewitalizacji powierza się Burmistrz Złoczewa. W jej kompetencji będzie opracowywanie: **raportów z realizacji założonych kierunków i przedsięwzięć, raportów z osiągniętych skwantyfikowanych wskaźników oraz rezultatów poszczególnych działań, raportów z podejmowanych działań partycypacji społecznej rewitalizacji.**

W gestii Burmistrz pozostaje również podejmowanie okresowych inicjatyw promocji i komunikacji wśród mieszkańców gminy z realizacji programu.

W szczególności monitorowanie programu realizowane będzie w dwóch wymiarach:

- **rzeczowym** – ocena stanu realizacji programu
- **finansowym** – analiza danych finansowych dotyczących realizacji programu.

Zadania Burmistrz Złoczewa:

- przygotowanie zasad systemu monitoringu (w tym propozycji treści raportów),
- przygotowywanie cyklicznych raportów z realizacji programu;

Zadania Komitetu Sterującego ds. Rewitalizacji:

- weryfikacja i przyjęcie zasad systemu monitoringu,
- przyjmowanie raportów z realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew.

Zgodnie z zasadą **partycypacji społecznej** (zapewnienie udziału interesariuszy w realizacji programu) informacje dotyczące procesu realizacji programu będą udostępniane do publicznej wiadomości.

Regularne monitorowanie stanu realizacji programu powinno być określone precyzyjnie poprzez wskazanie osoby odpowiedzialnej w Urzędzie Miejskim w Żłoczewie. Jej zadaniem będzie regularne kwartalne raportowanie do Komitetu Sterującego ds. Rewitalizacji. Zakres raportów powinien obejmować co najmniej:

- opis aktualnego stanu wykonania programu, ze wskazaniem stopnia realizacji założonego harmonogramu,
- wskazanie osiągniętych wskaźników realizacji programu,
- wielkość poniesionych wydatków,
- problemy utrudniające realizację programu (o ile występują)
- proponowane działania naprawcze.

RAPORT

z realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Żłoczew 2016-2023

okres objęty raportem: .....

1. opis aktualnego stanu wykonania programu, ze wskazaniem stopnia realizacji założonego harmonogramu:
.....
2. wskazanie osiągniętych wskaźników realizacji programu:
.....
3. wielkość poniesionych wydatków
.....
4. problemy utrudniające realizację programu (o ile występują)
.....
5. proponowane działania naprawcze
.....

Raport sporządził: .....

5.18. OCENA POSTĘPÓW OSIĄGANIA CELÓW PROGRAMU

Czy w programie rewitalizacji określono wskaźniki osiągnięcia celów programu? - *Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 25*

Czy program rewitalizacji zawiera system monitorowania i oceny skuteczności działań, z uwzględnieniem wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu? - *Lista sprawdzająca (...), kryteria merytoryczne, pkt 26*

Ocena osiągnięcia celów Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew będzie dokonywana w systemie rocznym. Oparta będzie na wskaźnikach przypisanych do poszczególnych celów programu. Rozpoczęcie realizacji programu poprzedzone będzie opracowaniem wartości wskaźników o odniesieniu do poszczególnych projektów. Jako efekt procesu monitorowania rekomenduje się coroczną ewaluację programu we współpracy z agencją audytującą. Po zakończeniu realizacji Programu dokonana zostanie ocena końcowa.

Ocena okresowa ma na celu zbadanie efektywności zarządzania realizacją programem oraz jego skuteczności (postępy w realizacji przyjętych celów). Okresowe oceny pozwolą na: sprawdzenie, czy zaplanowane działania faktycznie prowadzą do osiągnięcia założonych celów, identyfikację problemów i zaplanowanie działań naprawczych/zaradczych, usprawnienie realizacji w przypadku działań powtarzających się okresowo.

Ocena końcowa pozwoli z kolei na ocenę wszystkich działań, skorelowanych ze sobą w ramach realizacji programu, na wszystkich poziomach zarządzania. Wnioski z tej oceny zostaną uwzględnione w planowaniu i realizacji przyszłych działań Urzędu Miejskiego w Złoczewie (wnioski na przyszłość). Ważne jest by monitorowanie, poprzez tworzenie ocen okresowych oraz oceny końcowej, powstawało również w oparciu o partycypację społeczną, poprzez m.in. wyrażenie opinii społeczeństwa na temat zmian i skuteczności działań w ramach Programu Rewitalizacji.

Każde podejmowane na bazie założeń programu nowe działanie winno posiadać z góry określonych beneficjentów oraz interesariuszy projektu.

Ocena skuteczności działań w ramach programu rewitalizacji wypracowana poprzez przeprowadzenie ankiet ewaluacyjnych stanie się narzędziem systemowym dla koordynatorów projektów.

Przykładowe pytania ankiety ewaluacyjnej powinny badać czy respondent:

1. jest bezpośrednim beneficjentem lub Interesariuszem projektu ?
2. zna korzyści i rezultaty projektu ?
3. otrzymuje korzyści jakie niesie ze sobą realizacja projektu ?
4. w jakim stopniu jest z nich zadowolony ?
5. ocenia osiągnięte rezultaty jako ważne dla niego ?

Raport przedkładany Komitetowi Sterującemu przez koordynatora powinien zawierać wyniki badania oraz wnioski z tego płynące.

W prowadzonym procesie rewitalizacji konieczne jest okresowe badanie poziomu wskaźników. Pozwala to na poznanie aktualnego stanu osiągnięcia efektów prowadzonych działań. Weryfikacja wskaźników będzie jednym z zadań do realizacji na etapie **wdrażania i oceny programu**. Na tym etapie dokonywane będą mogły być korekty założeń programu a także zgłaszane nowe projekty realizujące jego cele.

Z uwagi na długofalowość procesu i główny cel programu – jego głównym rezultatem będzie szeroko rozumiana poprawa jakości życia w obszarze.

W poniższej tabeli przedstawiono proponowane wskaźniki dla poszczególnych pól interwencji podejmowanych w ramach programu. Wskaźniki winny być weryfikowane na etapie realizacji programu co najmniej w ramach rozszerzania grupy projektów o projekty uzupełniające. **Wskaźniki osiągnięcia celów programu winny być weryfikowane każdorazowo na etapie przygotowywania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.**

Według przyjętego schematu ocena osiągnięcia wskaźników przebiega „zero - jedyńkowo”. Osiągnięcie realizacji wszystkich wskaźników oznacza realizację poszczególnych celów programu. Dopiero osiągnięcie 100% punktów za realizację wszystkich celów programu (10) oznacza realizację głównego celu Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew 2016-2023.

Tabela 15 – Proponowane wskaźniki realizacji celów programu (opracowanie własne)

WSKAŹNIK	OCENA REALIZACJI	
	OCENA REALIZACJI WSKAŹNIKA	OCENA REALIZACJI CELU
CELE NAKIEROWANE NA POPRAWĘ W SFERZE SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ		
poprawa warunków prowadzenia działalności gospodarczej na obszarze	1	5
wzrost liczby osób korzystających z oferty kulturalnej obszaru	1	
spadek ilości przestępstw na obszarze (tak/nie)	1	
przeprowadzone procesy z zakresu partycypacji społecznej w realizacji działań na obszarze (5)	1	
wzrost liczby osób zadowolonych z jakości życia w na obszarze (tak/nie)	1	
CELE NAKIEROWANE NA POPRAWĘ W SFERZE PRZESTRZENNEJ, INFRASTRUKTURALNEJ I ŚRODOWISKOWEJ		
liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych (5)	1	5
liczba zrewitalizowanych zabytkowych układów urbanistycznych (1)	1	
liczba zrealizowanych inwestycji poprawiających stan infrastruktury obszaru (3)	1	
poprawa jakości przestrzeni rekreacyjnej obszaru (tak/nie)	1	
poprawa stanu obiektów zabytkowych obszaru (tak/nie)	1	
ŁĄCZNIE:		10

System monitorowania procesu przygotowania i realizacji programu umożliwi dokonywanie oceny i pomiarów wskaźników w przyjętych odstępach czasu, co pozwoli na ocenę efektywności realizowanych przedsięwzięć.

Wszystkie zaproponowane do realizacji projekty mają za zadanie po etapie realizacji wykazać, skuteczność pozytywnego wpływu na dany problem, wyznaczony na etapie diagnozy obszarów kryzysowych. Dla każdego z projektów wskazano odbiorcę, który będzie mógł ocenić, na ile wcześniej zasygnalizowany problem, uległ rozwiązaniu. Takie badania określają, czy program został należycie stworzony, czy z diagnozy oraz konsultacji zostały wyciągnięte trafne wnioski i finalnie czy program

Podstawą działania systemu monitoringu oraz oceny realizacji programu będzie ciągły dialog pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji.

5.19. SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY W OTOCZENIU

Cechą procesu rewitalizacji jest złożoność z czym wiąże się możliwość dynamicznych, nieprzewidywalnych zmian. Analizy prowadzone na etapie wdrażania programu mające na celu ocenę aktualności programu i stopnia osiągnięcia założonych celów. Ideą programu jest otwartość

na zgłaszanie w ramach projektów uzupełniających nowych pomysłów rewitalizacyjnych zgodnych z celami projektu.

W przypadku stwierdzenia konieczności możliwa jest aktualizacja programu. Aktualizacja programu rewitalizacji dokonywana jest w takim trybie w jakim sporządzany był program rewitalizacji. W ramach aktualizacji możliwa jest zmiana zasięgu obszaru rewitalizacji.

Każdorazowo informacje dotyczące konieczności aktualizacji programu będą przekazywane przez koordynatora procesu rewitalizacji Burmistrz Złoczewa a następnie – Radzie Miejskiej. Informacje przekazywane będą wraz z uzasadnieniem – wskazaniem obszaru nasilenia negatywnych zjawisk w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej czy technicznej.

Założenia zmodyfikowanego programu muszą bezwzględnie wpisywać się w główny cel programu, realizować jego wizję i uwzględniać założenia obowiązujących dokumentów strategicznych obowiązujących dla obszaru gminy.

Wszelkie modyfikacje niniejszego Programu Rewitalizacji powinny wprowadzane w przypadku zasadniczych zmian uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, wpływających na rozwój społeczny, gospodarczy, techniczny oraz przestrzenno-funkcjonalny gminy.

W ramach realizacji procesu rewitalizacji w gminie Złoczew mogą wystąpić niepożądane zjawiska zewnętrzne niosące ze sobą ryzyko niepowodzenia , do głównych zaliczyć należy:

- zmiany legislacyjne, które pociągną za sobą konieczność sporządzenia zmian i uzupełnień w dokumencie Programu Rewitalizacji,
- przesunięcia czasowe w realizacji poszczególnych projektów Programu Rewitalizacji wynikające z przyczyn zewnętrznych,
- utrudniona współpraca z partnerami społecznymi i prywatnymi.

Istotnym elementem monitorowania Programu Rewitalizacji jest jego ewaluacja pod kątem zmian w ustawodawstwie polskim i wspólnotowym, a także zmian w dokumentach programowych dotyczących Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, a także innych wytycznych i dokumentów odnoszących się do Programów Operacyjnych.

Zadaniem Burmistrz Złoczewa oraz utworzonego Komitetu Sterującego ds. Rewitalizacji jest bieżąca identyfikacja i reakcja na zmiany w otoczeniu mające wpływ na Program Rewitalizacji przez cały okres jego obowiązywania, do których zalicza się m.in.:

- zmiany w prawie wspólnotowym,
- zmiany w prawie krajowym,
- zmiany w dokumentach programowych dotyczących funduszy europejskich na szczeblu krajowym,

- wejście w życie nowych aktów prawnych dotyczących problematyki rewitalizacji,
- zmiany dokumentów strategicznych i planistycznych obowiązujących dla obszaru gminy,
- pojawienie się nowych projektów kwalifikujących się do objęcia Programem Rewitalizacji,
- pojawienie się konieczności zmiany obszarów rewitalizacji oraz wystąpienie nieoczekiwanych rezultatów i oddziaływań w związku z realizacją Programu Rewitalizacji.

W przypadku wystąpienia istotnych zmian w otoczeniu, Burmistrz Złoczewa we współpracy z Komitetem Sterującym ds. Rewitalizacji opracowuje projekt aktualizacji Programu Rewitalizacji, które przedstawi Radzie Miejskiej w Złoczewie celem podjęcia stosownej uchwały.

Podmioty zainteresowane realizacją nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłaszają swoje propozycje do Burmistrza Złoczewa. Burmistrz we współpracy z Komitetem dokona weryfikacji zgłoszonego przedsięwzięcia, a następnie wydaje opinie odnośnie jego włączenia do programu. Następnie decyzją Burmistrza podejmuje się wprowadzenie zmian do Programu Rewitalizacji zgodnie z powyższą procedurą.

6. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU

Zgodnie z regulacjami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm) przyjęcie programu rewitalizacji winno być poprzedzone analizą uwarunkowań uzasadniających przeprowadzenie lub odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zaplanowanych w ramach programu przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Rodzaje projektów dokumentów, które winny być poddane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko wskazano w art. 46 i 47 cytowanej ustawy.

Program Rewitalizacji Gminy Złoczewa 2016-2023 nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Na etapie sporządzania programu nie stwierdzono również, iż realizacja jego postanowień może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

W związku z powyższym nie istnieją podstawy prawne do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko bądź wystąpienie z wnioskiem do właściwych: regionalnego dyrektora ochrony środowiska i wojewódzkiego inspektora sanitarnego o uzgodnienie odstąpienia od jej przeprowadzenia.

Informacja o treści j/w wraz z projektem dokumentu została przesłana powyższym organom przez Burmistrza Złoczewa wraz z pismami:

Znak: RL. 062.02.10.kms.2016

Znak: RL. 062.02.11.kms.2016

SPIS TABEL

Tabela 1 – Zawartość Programu Rewitalizacji Gminy Żółczew 2016-2023 (opracowanie własne).....	7
Tabela 2 – Wykaz obiektów zabytkowych w centralnej części miasta Żółczew (opracowanie własne na podstawie materiałów WKZ).....	46
<i>Tabela 3 – Żółczew na tle grupy tła: grupy porównawczej podobnych miast w województwie.....</i>	<i>47</i>
Tabela 4 - Gęstość zaludnienia - Żółczew na tle grupy porównawczej (2015 rok)	49
Tabela 5 – Dochody budżetu <i>per capita</i> w 2014 r (zł)	50
Tabela 6 – Liczba osób korzystających z pomocy środowiskowej	51
Tabela 7 - Bezrobotni zarejestrowani - Żółczew na tle grupy porównawczej.....	52
Tabela 8 - Liczba bezrobotnych jako odsetek ludności w wieku produkcyjnym.....	53
Tabela 9 - Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2014 r – Żółczew na tle grupy porównawczej.....	54
Tabela 10 - Sytuacja mieszkaniowa miast grupy porównawczej (źródło – dane GUS dla roku 2015)	55
Tabela 11 – Miasto Żółczew – dane dotyczące dokonanych przestępstw.....	59
Tabela 12 – Obszar zdegradowany – dane dotyczące dokonanych przestępstw	59
Tabela 13 - Wstępny plan finansowy Programu Rewitalizacji Gminy Żółczew (opracowanie własne na podstawie materiałów Urzędu Miejskiego w Żółczewie	97
Tabela 14 – Szacunkowe podsumowanie uproszczonego planu finansowego programu (opracowanie własne).....	98
Tabela 15 – Proponowane wskaźniki realizacji celów programu (opracowanie własne)	108

SPIS RYSUNKÓW

PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

RYC 38 – Koncepcja zagospodarowania ZSI (źródło: Strategia Rozwoju ZOF)	84
RYC 39 – Koncepcja zagospodarowania ZSI (źródło: Strategia Rozwoju ZOF)	84
RYC 40 - Filary Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 (źródło: Strategia Rozwoju Woj. Łódzkiego)	86
RYC 41 - Cele strategiczne Strategii Rozwoju Woj. Łódzkiego 2020 (źródło: Strategia Rozwoju Woj. Łódzkiego)	87
RYC 42 - Priorytety rozwojowe i cele strategiczne w poszczególnych zawarte w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Złoczew na lata 2016-2023 (źródło: Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Złoczew na lata 2016-2023)	88
RYC 43 - Tereny gminy Złoczew objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (źródło: Dane Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi)	90
RYC 44 – Minimalna zawartość Raportu z realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew.....	105

SPIS FOTOGRAFII

FOT 1 - Badanie ankietowe w terenie (fot. własna).....	14
FOT 2 - Badanie ankietowe w terenie (fot. własna).....	15
FOT 3 – Spotkanie konsultacyjne (fot własna).....	17
FOT 4 - Spotkanie konsultacyjne (fot własna)	17
FOT 5 – Wizja terenowa - zdegradowana zielona przestrzeń publiczna w centralnej części miasta (fot. własna)	25
FOT 6 – Wizja terenowa - zdegradowana zielona przestrzeń publiczna w centralnej części miasta w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej (fot. własna)	25
FOT 7 – Wizja terenowa - zdegradowana przestrzeń publiczna w centralnej części miasta w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej (fot. własna)	26
FOT 8 – Wizja terenowa - stan zabudowy w centralnej części miasta w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej (fot. własna)..	26
FOT 9 – Wizja terenowa - stan przestrzeni w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej w strefie konserwatorskiej (fot. własna)	27
FOT 10 – Wizja terenowa - stan nawierzchni w strefie konserwatorskiej w centralnej części miasta (fot. własna).....	27
FOT 11 – Wizja terenowa - stan zabudowy usługowej w centralnej części miasta (fot. własna)	28